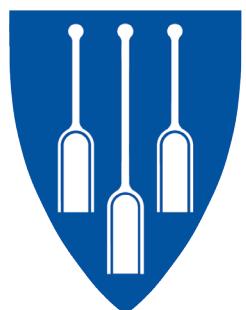

2
0
1
5

Årsmelding

Lom

Gjestfritt og nyskapande

Årsmelding 2015

Lom er av dei tørraste
stadene i Noreg, og det er
slik at vatnet har vore med og
skapt kulturlandskapet. Dei
eineståande vassvegane har
ført vatnet ned frå fjellet til
gardane nede i dalen. Dette
har gjort det mogleg å drive
landbruk og kunne eksistere
her.

I Lom er det slik som det
gamle ordtaket seier:
**“Gjev Vårherre sol, ska oss
sjølve skaffe væte.”**

Når ein skal finne motiv
for å synleggjere noko
typisk og ekte for Lomsbygda,
må dette ha sitt utspring
i vatnet. Vatnet som er så
grunnleggjande for alt som er
skapt i Lom.

**“*Gjev Vårherre sol, ska
oss sjølve skaffe væte.***

6. Vedlegg: Notar og revisjonsmelding	52
Note 1 Prinsipp for rekneskapen	52
Note 2 Endring i arbeidskapital	53
Note 3 Pensjon	53
Note 4 Kommunen sitt garantisvar	55
Note 5 Aksjar og andelar i varig eige	55
Note 6 Avsetting og bruk av fond	55
Note 7 Kapitalkonto	57
Note 8 Interkommunalt samarbeid	58
Note 9 Spesifikasjon av vesentlege postar	58
Note 10 Spesifikasjon av vesentlege transaksjonar	59
Note 11 Anleggsmidlar	59
Note 12 Finansiering av prosjekt	60
Note 13 Lånegjeld	64
Note 14 Langsiktig gjeld	65
Note 15 Meir- eller mindreforbruk	65
Note 16 Spesifikasjon av vesentlege forpliktingar	66

Note 17 Tilhøve ved slutten av året	66
Note 18 Konto for skattetrekk	66
Note 19 Kyrkjeleg råd - økonomiske tilhøve	66
Note 20 Årverk, løn og godtgjersle	66
Note 21 Tap og tapsavsettingar	67
Note 22 Netto driftsresultat	67
Note 23 Langsiktig gjeld	67
Note 24 Avviksforklaring	68
Note 25 Sjølvkostområdet	69
Note 26 Disposisjonsfondet	70
Note 27 Kraftfondet	70
Note 28 Heimfallsfondet	72
Note 29 Kapitalfondet	72
Note 30 Avskrivningsskjema	72
Note 31 Mindre/meir forbruk - investering	76
Note 32 Oversikt over skatteinngangen	76
Revisjonsmelding	77

1. Innleiing	4
Nokre fakta om Lom	4
Vision og verdigrunnlag	4
Ordføraren sine kommentarar	5
Status og vurdering frå administrasjonssjef	6
Utvikling i folketalet	7

2. Styringssystem	8
Mål og resultatstyring	8
Internkontrollen	8
Årshjulet	9
Politisk organisering	9
Administrativ organisering	9

3. Perspektiv	10
Kommunen som samfunnsaktør	10
Kommunen som arbeidsgjever	15

4. Økonomisk oversyn	18
Statlege rammer	18
Driftsrekneskap	19
Investeringsrekneskap	25
Balanse	26
Finansrapport	28

5. Oversikt frå tenesteområda	31
Støttefunksjonen	31
Skule	33
Barnehage	39
Miljø, teknisk, næring	41
Helse og velferd	44
Pleie og omsorg	47

Fakta om Lom

Midt i Ottadalen ligg fjellbygda Lom. Dei høgaste fjelltoppane i Noreg finn du her, og meir enn halvparten av Jotunheimen nasjonalpark ligg i Lom.

Tettstad med sær preg

Kommunesenteret og nasjonalparklandsbyen Fossbergom er eit moderne bygdesenter der dei fleste har sitt arbeid i reiseliv, handel og tenesteyting. Kultur og miljø vert teke vare på, og ein set si ære

i å kunne tilby tradisjonsrike produkt. Fossbergom står fram som ein tettstad med sær preg, og politikarane i Lom har heile tida lagt stor vekt på byggeskikk og lokale tradisjonar. Lom Stavkyrkje frå ellevehundretallet er ei av dei vakraste stavkyrkjene i landet. Mangeturistar er innom i løpet av året, og samstundes er kyrkja i bruk som hovudkyrkje.

Næring

Jord- og skogbruk er største enkeltnæringa i Lom. Hove til hausting av utmarksressursar ved beiting og setring er avgjerande for dei jamnt over små gardane. Lom har eit areal på 1.969 km² - og til 2 347 innbyggjarar (pr. 31.12.2015) er det god plass! Meir enn 90% av arealet er høgfjell over 900 m.o.h., 1% er dyrka jord og 4% er produktiv skog.

Smaksskulen i aksjon!

Ungdomsklubben i klatreparken

Bondebrudlaupet 2015

Visjon og verdigrunnlag

Visjon: Lom – gjestfritt og nyskapande

Gjestfridomen skal omfatte alle:

- Dei som allereie er fast busette
- Dei som ønskjer å busetja seg i Lom
 - Tilreisande, turistar

Slagordet "Kom til Lom" er med og synleggjer visjonen.

Verdigrunnlag

Lom skal vera eit lokalsamfunn basert på desse grunnverdiane:

- Gjestfri
- Open
- Inkluderande
- Respektfull
- Nyskapande
- Trivel
- Lokal kultur og historie
- Natur

I den kommunale verksemda skal alle tilsette leggje vekt på å vera:

- Offensive
- Løysingsorienterte
- Inkluderande

Ordføraren kommenterer

Eit aktivt og krevjande år

Nok eit aktivt år for Lom kommune er lagt bak oss og årsmelding og rekneskap oppsummerer på mange måtar kommunen sin stilling og drift. Lom kommune i likskap med mange andre kommunar får merke at det stadig vert trøngare økonomiske rammer. Staten pålegg kommunane stadig fleire krevjande oppgåver som skal løysast, utan at dei økonomiske ramane fylgjer med. Dette gjer det ekstra utfordrande både å vere politikar som ynskjer å imøtekoma innbyggjarane sine forventningar til mangt og mykje og for leiarar og tilsette i kommunen som stadig får merke at budsjetta deira vert utfordra i negativ retning, samstundes som det er krav til å yte meir.

Innovasjon og nytenking

For å løye kommunen sine stadig meir komplekse oppgåver må vi tvinge oss sjølv til å tenkje nytt og handle smartare. Kanskje finn vi nye og innovative måtar å løye oppgåvene på som gjer at vi frigjer tid og ressursar til nye oppgåver. Fylkesmannen i Oppland tok initiativet til å kjøpe ei klasse for Opplandskommunane på innovasjon studiet på Høgskulen i Lillehammer, og Lom kommune deltok der med 4 elevar. Den lærdommen og erfaringa vi fekk gjennom dette studiet og ved erfaringsutveksling med andre kommunar gjer at vi er betre rusta til å gje plass for innovative prosessar i organisasjonen. Politikarane, administrasjon og leiarane må gje nødvendig rom for prøving

og feiling slik at ein kan utvikle ein innovasjonskultur. Berre på den måten kan ein få prøvd ut nye innovative arbeidsmetodar som kan gje gevinst.

Kommunereform

Lom og Skjåk kommunar er i skrivande stund i sluttfasa på ein prosess som skal danne grunnlaget for å avgjere

Bjørne Eiolf Hølø - Ordførar

Kommuneval

I september var det kommuneval og eit nytt kommunestyre vart konstituert den 14. oktober. Kommunestyret fekk ei god samansetting av kvinner og menn, samt god spreiing i alder. Det nye kommunestyret er godt i gang og fekk i løpet av hausten gjennomført 2 av 4 dagar med folkevaldopplæring.

Eit viktig styringsreiskap

Årsmelding og rekneskap slik det er presentert i dette dokumentet, inneholder mykje viktig informasjon både for dei tilsette, politikarane og innbyggjarane i kommunen.

Eg vil og i år oppmøde politikarar til å setja seg godt inn i årsmeldinga og nytte denne i det politiske arbeidet framover. Ved å nytte årsmeldinga som eit arbeidsdokument der du markerar, skriv og kommenterer, har du eit godt verktøy når du skal gå i gang med prioriteringar og endringsprosessar.

Det kan og vere lurt å sjå kva nabokommunane skriv i sine årsmeldingar.

Takk for samarbeidet i 2015.

Takk til alle tilsette og politikarar som saman bidreg til at Lom kommune klarer å levere gode og trygge tenester.

Takk også til dei friviljuge laga og organisasjonane, næringslivet og innbyggjarane som aktivt er med og skapar eit attraktivt og omsorgsfullt lokalsamfunn.

Status og vurdering frå administrasjonssjef

For andre år på rad er utgiftene til tenester til innbyggjarar og andre er høgare enn inntektene våre. Det er fleire årsaker til dette, noko som er nærmere omtala i årsmeldinga.

Det grunnleggjande er likevel at tenesteomfanget er tilrettelagt på eit nivå som er for høgt i høve inntektene, og at strukturelle grep må gjerast for å etablere ein underliggjande og forutsigbar økonomisk driftssituasjon. Det er gjort nødvendige tiltak i årsbudsjett for 2016, noko som må følgjast nøye. Administrasjonssjefen meiner at kommunen i vesentleg grad har utnytta inntektpotensialet fullt ut, og at politiske avklaringar på evt. inntektsområde som t.d. utvida område for utskriving av eigedomsskatt, er gjort. Fokus må da vera på løpende driftskostnader. Over 65% av driftsutgiftene våre er knytt til tilsette. Fornuftig organisering og kontinuerleg jakt på effektivisering og innsparing, m.a. ved å prioritere bort oppgåver og endring av prosessar ved bruk av teknologi og digitale hjelpemiddel er døme på grunnleggjande fokus i organisasjonen. Endring av drift og tenester vil bli merka blant dei som tek i mot tenester. Målet er at dette skal skje på ein omforeint og brukarretta måte. Omstilling og effektivisering forutset vidare at folkevalde og tilsette

Vi er avhengige av at lokalsamfunnet er ope og gjev av seg sjølv.

medverkar positivt og er engasjerte i høve omstillingars arbeidet. I løpet av 2015 gjorde kommunestyret vedtak om økonomisk handlingsregel noko administrasjonssjefen varsla i førre årsmelding. Den økonomiske handlingsregelen må etterlevast.

Utvikling i folketal og integrering

Innbyggjartalet i Lom har vorte redusert med 5 % i løpet av dei ti siste åra. I 2015 gjorde kommunestyret vedtak om å ta i mot og busetja flyktningar. Dette representerer utfordringar og moglegeheiter for kommunen. For å lukkast med dette og å få til ei god integrering er vi avhengige av at lokalsamfunnet er ope og gjev av seg sjølv. Dersom Lom kommune hadde hatt like stor del av våre innbyggjarar frå innvandring som landet totalt sett ville vi hatt over 200 fleire innbyggjarar i kommunen.

Ola Helstad - administrasjonssjef

Lom som reiselivsdestinasjon og arrangementssstad

Lom har eit godt innarbeidd reiselivsprodukt med gode vertsskap og god tilrettelegging for gjestar. Trafikkutviklinga i 2015 har vore positiv.

Utfordringa har vore å

fylle kapasiteten best mogleg særleg i skuldersesongane. Utgard er tenkt å vera ein faktor for å møte denne utfordringa. Etter drift i to år sit kommunen att med nyttige erfaringar som kan nyttast til vidareutvikling i høvedenne målsetninga.

Landsfestivalen i gammaldans vart gjennomført i 2015 og må på alle måtar seiast å vera ein suksess. Drivande dyktig arrangørstab og samarbeidspartar gjorde at arrangementet var vellukka. Utgard og tilhøyrande fasilitetar kan trygt anbefalast til såpass store arrangement i åra som kjem.

Informasjons- og omdømmearbeid

Det er ei rivande utvikling innan informasjons- og kommunikasjonsarbeid med nye brukargrupper og nye kanalar som kommunen må ta inn over seg. Vi ser mellom anna store fordelar med å vera

ein aktiv kommune på sosiale medier, då spesielt Facebook. På Facebook kan kommunen nå ut til eit stort nedslagsfelt, om det er stillingsannonser, informasjon til innbyggjarane våre eller bilde og informasjon i eit omdømmeperspektiv: Vi når ut til mange! Som eit døme på dette, kan eg ta fram ein video kommunen la ut i samband med 7. klasse ved Loar skule sin tur til Galdhøpiggen i mai: Denne filmen nådde ut til 21 224 personar på facebook, omtrent ti-gangen av folketalet vårt!

2015 var året der Lom kommune tok sats og vart med på sosiale media, mykje tydar på at det var eit rett val. Filmen eg syner til, er tilgjengeleg på Facebooksida til kommunen - sjå gjerne på den ein gong til.

Tilsette

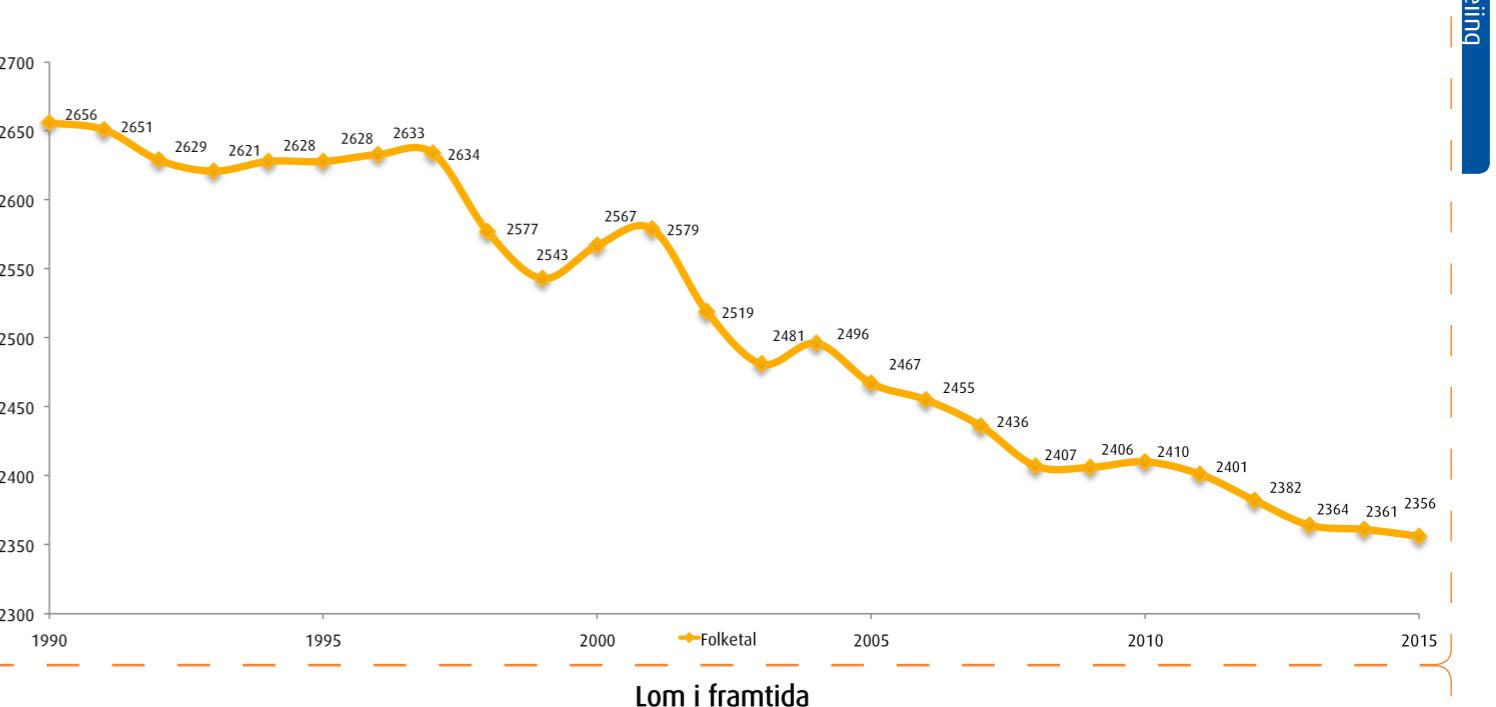
Det siste driftsåret har det vore stor fokus på ressursinnsats og omstilling. Effektivisering og rasjonalisering har vore daglegtale for mange. Sjølv med denne forståinga har kommunen levert gode tenester ikkje minst takka vera motiverte og pliktoppfyllande tilsette. Det er positivt å merke seg at sjukefråveret har gått ned i 2015.

Eg nyttar høvet til å takke tilsette og folkevalde for samarbeidet i året!

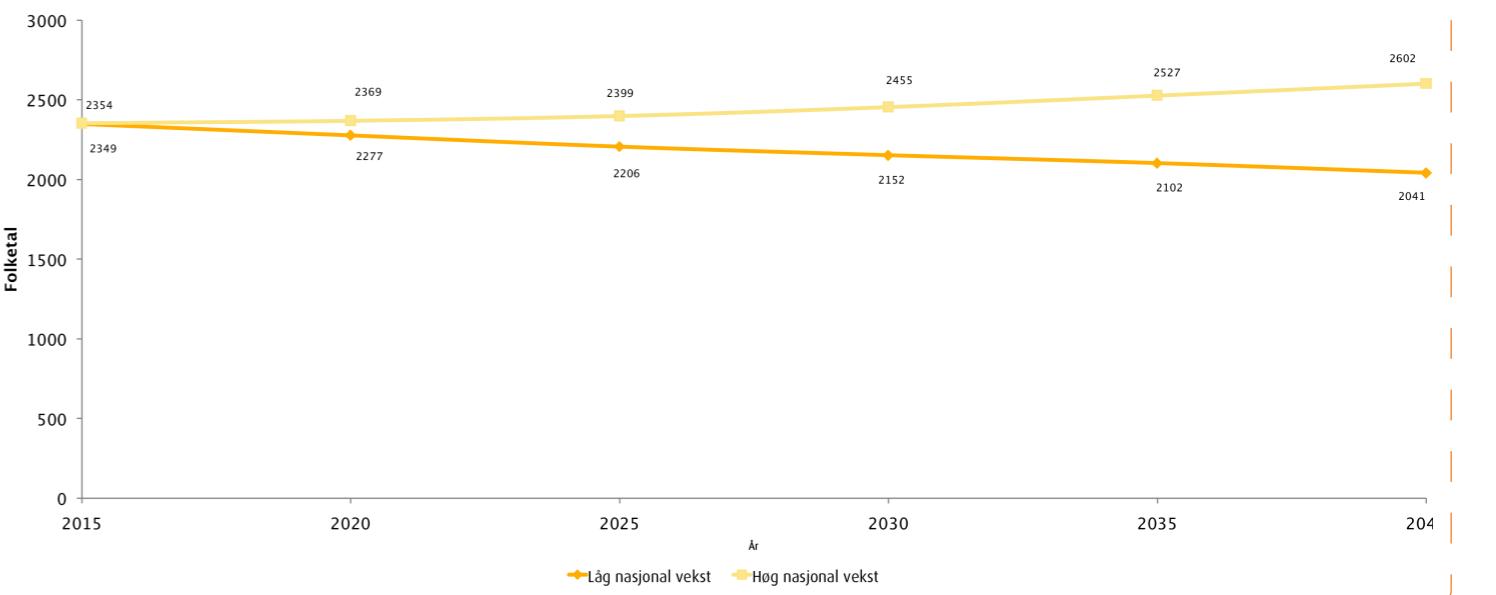
Ola Helstad

Utvikling i folketalet

Folketal i Lom 1990 - 2015

Lom i framtida

Mål og resultatstyring

Lom kommune har omfattande delegering av mynde. Vi lever i eit samfunn med raske endringar, og gjennom denne delegeringa blir det ein fleksibel organisasjon og avgjerder blir tekne der kompetanse ligg. Gjennom dette oppnår ein meir attraktive arbeidsplassar, ved at den enkelte får nytt sin kompetanse.

Det totale målekartet

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Lom kommune			
			Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Mål 2015
Økonomi	Økonomi- styring og drift	Brutto driftsresultat	1,6%	-5,8%	-7,8%	-3,7%
		Netto driftsresultat	6,3%	-1,0%	-2,5%	-
		Justert netto driftsresultat	-	-1,3%	-0,3%	-
Finansiell	Eigekapitalprosent	31,5%	42,0%	29,3%	30%	
	Langsiktig gjeld i % av driftsinntekter	199%	233%	233%	345%	
Likviditets- styring	Lividitetsgrad 1	2,4	3,6	3,2	3,4	
	Arbeidskapital i % av driftsinntekter	31,8 %	41,3%	33,5%	32%	
Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	2,8 %	4,8%	4,8%	2,0%	
	Sjukefråvær langtid	3,5 %	4,1%	4,1%	3,0%	

Internkontrollen

Arbeidsmiljølova legg føringar for helse, miljø og tryggleiksarbeidet ved at den i § 3-1, p. 1seier: «For å sikre at arbeidstakers helse, miljø, og sikkerhet blir i varetatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte».

Aml. § 4 utløyser plikt til internkontroll: «den som er ansvarleg for virksomheten skal sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten og at dette gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter. Arbeidstakerne skal medvirke ved innføring og utøvelse av internkontroll.»

Skriftleg dokumentasjon på internkontrollen skal minst omfatte § 5 punkt 4 – 8 i internkontrollforskrifta.

Internkontrollen er heimla i Kommuneloven. Administrasjonssjefen skal syte for at kommunen blir drive i samsvar med lover, forskrifter og overordna instruksar, og at

For styring og koordinering er det i fleire år blitt nyttा balansert målstyring. Det blir vedteke mål for kvart tenesteområde som ein del av kommunen sitt budsjettvedtak. Økonomisk er det rapportert til kommunestyret kvart tertial, der årsrapporten fungerer som rapport for 3. tertial. Det er systematiske målingar av brukar og medarbeidarperspektivet gjennom spørjeundersøkingar, der tenestekvalitet og medarbeidartilfredshet blir målt. Dette i bruk ny medarbeidarundersøking, slik at resultat frå denne kjem ikkje med i årsmeldinga for 2015. Kommunen nyttar elles Kommunebarometeret i styring av verksemda.

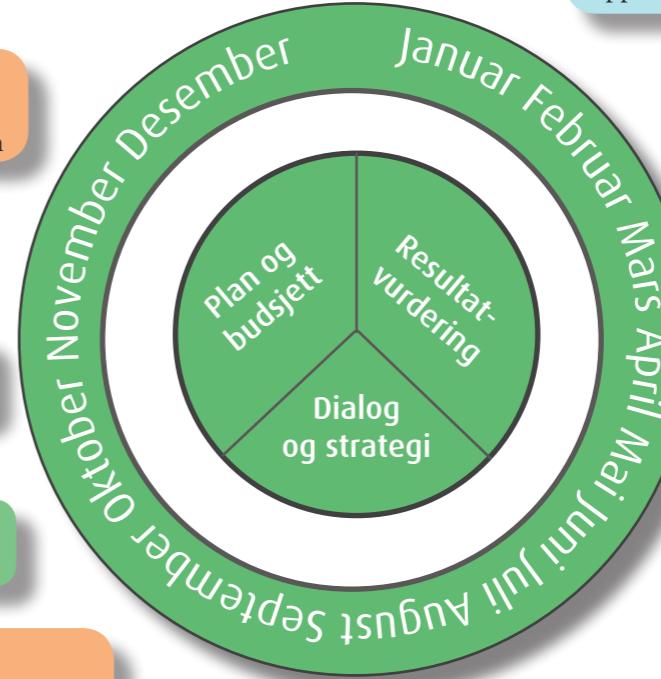
Årshjulet

Desember
Vedtak i kommunestyret
budsjett og økonomiplan

Oktober:
EIGARKAPSMELDING

sept: DIALOGMØTE
Miljø, teknisk, næring

September
Budsjettforslag frå tenesteområda

Februar (15/2)
Rapportering til KOSTRA (1. gong)

Februar (15/2)
Avslutta årsrekneskap til
revisjonen

feb.: DIALOGMØTE
Barnehage, skule, kultur

Mars (15.03)
Ferdig årsmelding

April
Rekneskap og årsmelding
til politisk behandling

April
Gjennomførte vernerunder og
medarbeidarsamtaler

April: DIALOGMØTE
Helse og omsorg

Politisk organisering

Kommunestyret 2015 - 2019

Bjarne Eiolf Holø
Svanhild Lyngved
Silje Stee Vole
Arnstein Rusten
Rolv Enersvold
Randi Therese Garmo
Odd Arne Kroken
Marit Sletten

Anne-Lise Marstein
Harald Onsum-Berg
Kari Ramen
Norvald Hellekveen

Jarmund Øyen
Kristian Frisvold
Dagfinn Kvålshagen

Eilev Hellekveen
Synne Skogsrød Bjørgen

Formannskapet

Bjarne Eiolf Holø (ordførar) Anne Lise Marstein (varaordførar), Marit Sletten, Eilev Hellekveen, Kristian Frisvold.

Andre politiske råd og utval

Administrasjonsutval
Brukarråd
Eldrerådet
Kommunalt råd for funksjonshemma

Landsbyrådet
Overtakstnemnd
Takstutval
Ungdomsrådet

Vilt og innlandsfiskenemnd
Valnemnd
Valstyret
Kontrollutvalet

Administrativ organisering

Lom kommune er organisert i ein to-nivå-modell med Ola Helstad som administrativ leiar. Administrasjonen er inndelt i desse tenesteområda med kvar sin leiar:

- Støttefunksjonen, leiar Egil Haug
- Loar skule, rektor Anita Hølmo Nestvold
- Lom ungdomsskule, rektor Tore Mundal
- Loar barnehage, leiar Ragnhild Vestad
- Miljø, teknisk, næring, Ola Helstad konst. leiar
- Helse og velferd, kommunalsjef Bjørn Bakke
- Pleie og omsorg, pleie- og omsorgssjef Oda Evy Øyen

3. Perspektiv

Kommunen som samfunnsaktør

Næringsutvikling

Lom kommune legg til rette for næringsutvikling og har tre faste tilsette som jobbar med næringsutvikling, to på landbruk og ein på annan næring.

Dette inneber m.a. dialog med lokalt næringsliv, bedriftsbesøk, rådgjeving, deltaking i ulike prosjekt og sakshandsaming av kommunalt næringsfond. Det har vorte gjennomført omkring 50 bedriftsbesøk dette året.

Lom kommune har løyva midlar frå kommunalt næringsfond til ulike tiltak i 2015.

Eit viktig satsingsområde har vore breibandsutbygging. Her vart det m.a. inngått eit samarbeid mellom åtte turistverksemder, kommunen og Eidsiva for å få meir stabilt nett i Bøverdalen.

Nord-Gudbrandsdalen var elles den einaste regionen i Oppland som fekk stateleg tilskot til breibandsutbygging i 2015, med eit tilskot på ca. 15 millionar. Kommunen har også støtta opp om Norsk Fjellmuseum, som er i gong med eit stort utbyggingsprosjekt for å utvikle seg til eit nasjonalt fjellsenter.

Vi gler oss! Det er òg løyva kr. 150 000 til skogbruket, samt nokre mindre tiltak som nyetableringa Jotunheimen Sykkelutleige og filminnspelinga CAVE.

Det har vore brukt i overkant av kr. 600 000 i kommunale midlar på landbruket, i tillegg til statelege løyingar gjennom BU-ordninga, SMIL og produksjonstilskot. Kommunen har m.a. støtta eit nytt fordelingsanlegg i Garmo, med Brimi Gard & Sæter i spissen. Talet på husdyr og produksjon er relativt stabilt.

Kom til Lom!

Den nye bruа blir testa

Utgard og arrangement har stått i fokus i 2015. Dette skapar liv og gir ringverknadar for mange aktørar. Lom har etter kvart fått mange store og små arrangement, og kvart år blir det lagt ned enorm dugnadsinnsats til glede for mange. Det kan vi vere stolte av! Arrangement som har fått tilskot i 2015 er Lom skifestival, Gastronomiske festdagar, Camp Jotunheimen, Tor Jonsson-jubileet, Fjordingsmartnan, Landsfestivalen, julemarknad i Presthaugen og Diktardagar.

Ordførar, næringssjef, administrasjonssjef og driftssjef for Utgard har delteke på Nasjonal

Innovasjonsskule for kommunesektoren dette året, i regi av Høgskulen i Lillehammer. Nyskaping og næringsutvikling har vore fokus på vår prosjektoppgåve, som hadde tittelen «Korleis utvikle Lom til Norges fremste arena for fjellsport».

Visit Jotunheimen AS er no etablert i Lom og har drifta turistinformasjon på Coop denne sumaren. Kommunen har støtta både Visit Jotunheimen AS og Nasjonalparkriket Reiseliv AS dette året. Gjestedøgnstatistikken for Lom 2015 er særskilt god, med ei auke på over 20%. Vi må mange år attende for å finne tilsvarende gode tal.

Gjennom denne sumaren har Nasjonalparklandsbyen hatt ei eigen landsbyvakt for å halde sentrum attraktivt og turstignettet i god stand. Bøverdalen, Garmo og Fossbergom fekk kr. 290 000 i tilskot i 2015 for å oppgradere turstigmerkinga.

Det er elles positivt at heile 12 nye bustadar har fått igangsettingstillatingar i Lom i 2015, og at bustadmarknaden i Lom er definert som attraktiv i ei ny analyse. Befolkningsnedgang er ei stadig utfordring, og kommunen har eit viktig ansvar med å legge til rette for bustadbygging og nye arbeidsplassar.

Interkommunalt samarbeid

Kommunane har stor grad av samarbeid. Organisasjonsfridom. Lom kommune har saman med andre kommunar i regionen, nyttar denne retten til ulike regionale

samarbeid.

I hovudsak kan kommunane organisere verksemda etter reglar i kommunelova,

men kan og nyte seg av privatrettslege lovar som aksjelova, stiftingar og samvirkeføretak. Lom kommune er med i desse samarbeidsordningane:

		Overføringer	
	KL §	Til	Frå
1	Lom og Skjåk Brann/Feiarvesen	§ 27	2 488 000
2	Interkommunalt renovasjonsselskap NGR IKS		1 880 000
3	Nord-Gudbr.dal kommunerevisjon	§27	523 000
4	Sekretariat for kontrollutvalg for Nordalskommunene	§27	109 000
5	Arbeidsgj.kontollen for Nordalskommunene	§28	171 000
6	Skogbruksjefstilling for Lom-Skjåk-Vågå	§28	335 000
7	Felles tilsyn byggesak	§28	185 000
8	IT.samarbeid Lom-Skjåk	§28	817 000
9	Geodatasamarbeid Nord - Gudbrandsdal	§28	300 000
10	IT-samarbeid -Regiondata -	§27	1 758 000
11	Regionråd	§27	430 000
12	Psykiatri Lom-Skjåk	§28	1 076 000
13	NAV	§28	1 316 000
14	Gjeldsrådgjevar Nord - Gudbrandsdal	§28	104 000
15	Flyktningeteneste Lom og Skjåk	§28	738 000
16	PP- teneste Lom-Skjåk-Sel	§28	1 279 000
17	Veterinærvakt Lom-Skjåk	§27	756 000
18	Barne og ungdomsvern	§28	395 000
19	NGLMS	§28	2 072 000
20	*Samfunnsmedesiner	§28	181 000
21	*Felles legevaktvarsling ink tryggleiksalarmer	§28	720 000
22	*Jormorvakt	§28	62 000
23	*Legevakt	§28	669 000
24	*Intermediære senger/øyeblikkeleg hjelp senger	§28	440 000
25	Ottadalen skatteoppkrevjarkontor	§28	410 000
26	Fagråd for innkjøpssamarbeid	§27	-
27	Interkommunalt utval for akutt forureining i Oppland	§27	-
		TOTALT	16 644 000
		2 570 000	

Tabellen over syner samarbeidsordningane kommunen er med i, kva paragraf som regulerer samarbeidet og kor mykje som blir betalt til samarbeidsordninga, eller inn til – der Lom er vertskommune eller administrativt tilhald for ordninga.

Etter kommunelova § 27 kan ein etablere samarbeid, men berre mellom kommunar og fylkeskommunar. Disse selskapa blir leia gjennom eige styre, slik at kommunestyret misser den direkte styringa med selskapet. Graden av delegert mynder avgjer om eit slikt organ vil vera eige rettssubjekt.

Vertskommunesamarbeid er regulert gjennom kommunelova § 28-1. Dette samarbeidet skjer ved at ei kommune utfører oppgåver for ei eller fleire andre kommunar. Samarbeidet er avtaleregulert, og er ikkje eige rettssubjekt. Vertskommunesamarbeid kan vera

antent administrativt samarbeid eller som vertskommune med felles folkevald nemnd. I den siste modellen handsamar den politisk valde nemnd dei principielle og politiske spørsmål i samarbeidet.

Klima og miljø

Kommunedelplan for klima og miljø i Lom kommune vart vedteken av Lom kommunestyre 17.06.2010. Kommunedelplanen vart utarbeidd på bakgrunn av den regional planen som vart vedteken i 2008.

Kommunedelplanen inneholder ein handlingsplan for perioden 2010-2015 med til saman 16 tiltakspunkt. Manglande personal- og økonomiske ressursar har medført at mange punkt i handlingsplanen ikkje er følgd opp i tråd med kommunedelplanens intensjonar. Men i 2015 etablerte Arctic Roads ladestasjon for elbilar i Lom, og dermed er eit av punkta i handlingsplanen gjennomført.

Eit anna tema i kommunedelplane for klima og miljø er betre tilrettelegging for

gåande og syklande til og frå sentrum ved hjelp av ei gangbru over Bøvre mellom Lom Camping og Andvord. Brua vil også gjøre turstignettet ut frå sentrum lettare tilgjengeleg. Bruforbindelsen har vore inne i planverket til Lom kommune i ei årrekke, og arbeid med å planlegge og finansierere bruha har pågått sidan 2010. I tillegg til Lom kommune har Oppland fylkeskommune og private næringsdrivande i Lom gitt vesentlege økonomiske bidrag til bruprosjektet. Brua stod ferdig før jul 2015, og arbeidet med å ferdigstille gang- og sykkelvegen ned frå Solsidevegen, oppføring av gatelys m.m. vil bli gjort våren 2016. Offisiell opning av bruha vil skje under Fjordingsmartnan 2016.

Informasjon

Karl Viggo Waldersløw takka for seg i 2015, Ola Rossehaug kom inn som ny informasjonskonsulent.

Gamle og nye kanalar

Informasjonsarbeidet i Lom kommune har lang tradisjon. og solid forankring. Loms-nytt har vore ein viktig informasjonskanal sidan tidleg på åttitalet, men har dei siste åra glimra med sitt fråver. Dette er noko kommunen vil ta tak i snøggast råd - vi treng ein slik informasjonskanal!

Kommunen har nyttet fb som informasjonskanal for ei rekke forskjellige saker, alt frå stillingsannonser, flotte bilde og skjemt.

nettsida i visuell- og innhaldsmessig oppdatering, og i desember 2015 vart den "nye" heimesida til Lom kommune utlagt.

Facebook og andre sosiale media

Sosiale media(SoMe) var viktig for Lom kommune i 2015, nærmere bestemt facebook. Ved årsslutt har sida til kommunen på fb fleire fyljarar enn det kommunen har innbyggjarar. Dette syner at SoMe er ein viktig informasjonskanal og for ein kommune!

Kommunen har nyttet fb som informasjonskanal for ei rekke forskjellige saker, alt frå stillingsannonser, flotte bilde og skjemt.

I filmstripa til høgre kan du sjå eit utval av filmsnuttar som er laga av Lom kommune spesielt med tanke på SoMe i 2015. Filmane finn du på facebooksida til Lom

Samfunnstryggleik og beredskap

Lom skal vera ein god kommune å bu og verke i. Vi skal til ei kvar tid ha eit godt og oppdatert planverk og sentrale aktørar skal vite kva rolle dei har i ein beredskapsituasjon. Kommunen har ei kriselerding som kan kallast inn på kort varsel.

Kriseverktøyet CIM* blir brukt i krisesituasjonar. Det er oppretta ei intern gruppe som kontinuerlig arbeider med vidareutvikling av planverket. I 2014 vart det starta opp arbeid med overordna ROS-analyser i regionen, dette har fortsatt i 2015. Det vart laga nytt beredskapsplanverk for Lom som vart godkjend i kommunestyret før jul i 2015.

I regi av Fylkesmannen i Oppland over kommunane Skjåk, Vågå og Lom kvarandre i tenkte krisesituasjonar. I 2014 vart Lom øva, medan Vågå skal øvast i 2016. Dette er tenleg for både den kommunen som blir øva, og dei kommunane som planlegg, og som er observatørar under øvingane.

Kommunen som arbeidsgjevar

• Lom kommune har ein arbeidsgjevarstrategi frå 2012. Arbeidsgjevarstrategien er inndelt i to **overordna satingsområde**:

1. omdømme og rekruttering
 2. omdømme og nærvær,
 - Strategien er eit overordna styringsdokument som skal sjåast saman med sentrale avtaler mellom arbeidstakarorganisasjonane og arbeidsgjevar, og lokale styringsdokument som kommuneplanen Lom 2020 og budsjettet. Arbeidsgjevarstrategien ser fram mot 2020.
- Mål for arbeidsgjevarstrategien;
- Lom kommune skal kontinuerleg forbetre kvalitet og effektivitet, og utvikle nye løysingar saman med brukarar, innbyggjarar og samarbeidspartar.

- Lom kommune skal ha leiatar som utfordrar, stiller krav og støttar.
- Lom kommune skal ha ein høg etisk standard, dei tilsette skal ta ansvar for eigne handlingar i samsvar med dei etiske retningslinene.
- Lom kommune skal ha evne til å rekruttere, behalde, og utvikle medarbeidarar, og ha god konkurranseevne i arbeidsmarknaden.
- Lom kommune ynskjer til kvar tid å representere mangfaldet i samfunnet.
- Tilsette og arbeidsgjevar arbeider kontinuerleg for eit godt omdømme.

Arbeidsmiljø og HMS/HMT

Lom kommune vart i 2003 IA-bedrift, og har no skrive under ei forlenga avtale ut 2018. Som IA-bedrift skal Lom kommune aktivt arbeide for å betre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, førebygge og redusere sjukefråvær og hindre utstøyting og fråfall frå arbeidslivet.

Lom kommune har 10 verneområde, 9 verneombod og 1 hovudverneombod. Hovudverneombodet er ein av to representantar i AMU. Verneombodet si rolle er å ivareta arbeidstakarane sine interesser i saker som angår arbeidsmiljøet. Arbeidsmiljøutvalet er kommunen sitt overordna organ for saker knytt til arbeidsmiljø og HMS, og har 2 representantar frå arbeidstakarane og 2 representantar frå arbeidsgjevar. Arbeidsmiljøutvalet skal ha minst 4 møter i året, og det er på kvart møte rapportert på sjukefråvær.

Tiltaksplanen i arbeidsgjevarstrategien seier at kommunen skal arbeide med god oppfølging av dei tilsette gjennom trivsel og helsefremmende tiltak, aktiv bruk av livsfasepolitikken, arbeide med IA-avtalen, arbeide for kommunikativt og nært leiarskap, og ha eit elektronisk HMS/Kvalitetssystem som gjev god flyt og sikrar gode rutinar. Det er eit felles kvalitetssystem for heile kommunen.

Sjukefråvær i 2015 fordelt på tenesteområda og på lengde på fråvær	Talet på dagar	Fodeling i prosent			
		1-16 dagar	17-40 dagar	>=41 dagar	
RÅDMANNEN	8	0	3,1	0,9	4
STØTTEFUNKSJONEN	39	0,9	0,1	0	0,9
REKTOR LOAR SKULE	52	2,2	1,2	0,3	3,7
REKTOR LOM					
UNGDOMSSKULE	25	0,6	1,8	0	2,4
BARNEHAGE	31	3,1	5,3	1,5	9,9
TENESTELEIAR					
MILJØ, TEKNISK, OG LANDBRUK	37	3,6	5,6	1,4	10,5
HELSE OG VELFERD	37	3,2	6	1,3	10,6
INSTITUSJONSBASERT OMSORG	76	3,1	4	0,4	7,5
HEIMEBASERT OMSORG	52	3,2	5,4	1,2	9,8
TOTAL	383	2,6	3,7	0,7	7

Sjukefråvær totalt frå 2011 til 2015 fordelt på fråværs lengde	1-16 dagar	17-40 dagar	> 41 dagar	Totalt
				2011 2012 2013 2014 2015
2011	2,00	1,00	3,10	6,20
2012	2,30	2,30	3,20	7,70
2013	2,70	2,50	2,00	6,30
2014	4,80	3,10	3,10	8,90
2015	2,6	3,7	0,7	7

Identitet og omdøme

Det er i Lom kommune fleire strategiske planar som syner kommunen sitt arbeid med identitet og omdømme. I Lom 2020 og Arbeidsgjevarstrategien er

omdømeperspektivet lagt til grunn, og Lom kommune har som visjon å vere gjestfritt og nyskapande, med aferdskrav som løysingsorientert, offensiv og

inkluderande.

Det blir kvart år gjennomført medarbeidar- og brukarundersøkingar.

Rekruttering og kompetanseutvikling

Kompetanse er summen av dei kunnskapar, ferdigheiter, evner og haldningar som må nyttast for å utføre dei kommunale oppgåvene som

Lom kommune til ei kvar tid utfører, og for å oppnå dei mål som er sett for tenesteytinga.

Kompetanseplanen er ein overordna plan som syner korleis Lom kommune ynskjer å arbeide med kompetanseutvikling for å nå måla sine i framtida.

Kompetanseplanen skal sikre ei målretta kompetanseutvikling av Lom kommune sine tilsette og ei målretta rekruttering av ny arbeidskraft. Kompetansebehovet skal definerast ut frå kva som er nødvendig for å nå overordna mål og

krav til tilsette på kort og lang sikt. Lom kommune har som mål å til ei kvar tid ha arbeidstakrar med den kompetansen som er

nødvendig for å løyse kommunen sine oppgåver på ein effektiv og rasjonell måte ved å:

- ta vare på og utvikle medarbeidaren sin kompetanse
- ta vare på den nytilsette medarbeidaren
- fokusere på rekruttering og positiv profilering

Lom kommune skal være ein lærande organisasjon som skapar gode føresetnader for

medarbeidaren si læring. Vi har fokus på både interne og eksterne læringsarenaer. Den strategiske kompetanseplanen skal evaluerast årleg, og det vert utarbeidd

tiltaksplanar for kvart tenesteområde med tiltak som skal gjennomførast i løpet av året. Tiltaka vil bli utarbeidde

på bakgrunn av medarbeidarsamtalar, brukar- og medarbeidarundersøkingar, SWOT-analysar og sentrale føringer. Tiltaka blir evaluerte gjennom årsmelding.

Someittavtakai Arbeidsgjevarstrategien er ein dag for nytilsette. Det er lagt opp til ein gjennomgang av både den politiske og administrative organiseringa av Lom kommune, og dei ulike reglementa og planane vi har.

Livsfasepolitikk

Som arbeidsgjevar ynskjer Lom kommune å legge til rette for at tilsette skal trivast og yte sitt beste på arbeidsplassen sin. Alle går gjennom ulike fasar i livet, og kvar livsfase har ulike behov, krav, utfordringar og moglegheter. Lom kommune ynskjer å ta høgde for at det som skjer undervegs i yrkeskarrieren påverkar produktivitet og kor lenge ein ynskjer å vera yrkesaktive.

Det er teke omsyn til dei ulike fasane i livet i kommunen sin livsfasepolitikk. Livsfasepolitikken vart vedteke i kommunestyret i desember 2015.

Heiltidskultur, likestilling og mangfold

Lom kommune arbeidar aktivt med å redusere bruken av deltidsstillingar og for å auke stillingsstorleiken for tilsette i deltid. Det er mange yrkesgrupper, og alle er like viktige for at Lom kommune skal vere den serviceverksemda vi gjerne vil vere. Det har sidan Lom kommune vedtok sin Arbeidsgjevarstrategi vorte utarbeidd ein strategisk kompetanseplan som skal vere med på å oppretthalde og auke kvaliteten på våre tenestar.

Lom kommune har fleire kvinner enn menn i arbeid, og desse har både lågare gjennomsnittleg alder og årsløn.

Talet på senioravtaler fra 2008 til 2015

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
9	5	7	17	14	10	12	14

Talet på årsverk 2015	Totalt	Menn	Kvinner
Stab	4	2,1	1,9
Støttefunksjon	18,9	7,3	11,6
Loar barnehage	24,6	1	23,6
Loar skule og Lom musikk- og kulturskule	30,1	6,2	23,9
Lom ungdomsskule	18,4	6,8	11,6
MTN	24,8	13,8	11
Helse og Velferd	22,9	6	16,6
Pleie og Omsorg	70,2	1,5	8,7
Helse og Velferd	19,41	2,75	16,66
Antal	51	215	
Prosent	19,20 %	80,20 %	
Gjennomsnittleg stillingsstorleik	80,92 %	78,68 %	
Gjennomsnittleg årsløn	459.677,-	424.231,-	
Gjennomsnittleg alder	49,92	45,86	

Det er fleire kvinner enn menn i 100% stillingar, men menn har både høgare gjennomsnittleg stillingsstorleik og løn. Blant dei tilsette med faste deltidsstillingar er det flest kvinner, og dei høgare gjennomsnittleg stillingsstorleik enn menn.

Det er fleire vikarar inne i arbeid kvart år som ikkje har fast arbeidsforhold i kommunen. Det er flest kvinner, og desse har lågare gjennomsnittleg stillingsstorleik enn mennene.

Som ein del av Arbeidsgjevarstrategien skal Lom kommune utarbeide ein likestillings- og mangfoldspolitikk. Dette arbeidet skal gjerast saman med dei tillitsvalde.

Lønspolitikk

Lom kommune har ein lønspolitiskplan som skal vere basert på mål, motiverande, kompetanse- og karierreutviklande, synleg og basert på dialog, marknadsorientert og pådrivande for likeløn. Planen er tema på dialogmøter med dei tillitsvalde, og aktivt brukt ved rekruttering og lokale lønsforhandlingar. Lønspolitikken i Lom kommune skal vere synleg, gjennom kjende og bindande kriterium basert på dialog mellom leiar, tillitsvald og medarbeidar. Så langt som mogleg skal lønspolitikken

Fast tilsette i fulle stillingar 2015

	Menn	Kvinner
Antal	33	95
Kjønn	26,00 %	74,00 %
Gjennomsnittleg alder	50	46

Deltidstilsette i fulle stillingar 2015

	Menn	Kvinner
Antal	17	118
Kjønn	13,00 %	87,00 %
Gjennomsnittleg stillingsstorleik	51	46

Vikarar

	Menn	Kvinner
Tal på vikarar	4	29
Gjenomsnittleg stillingsstorleik	55 %	41,20 %
Gjennomsnittleg alder	34	36,7

sikre at kommunale funksjonar har eit løsnivå som er konkurransedyktig på den regionale arbeidsmarknaden, og den skal medverke til lik løn for arbeid av same kvalitet, innsats og resultat, og med lik moglegheit for lønsutvikling uavhengig av kjønn.

Planen vart gått gjennom i 2014 utan at det vart gjort endringar.

Tillitsvalde

Endringar og aukande forventningar til tenester, arbeidstakrar og arbeidsgjevar krev eit godt samarbeid mellom partane i arbeidslivet. Partane har ein rett og plikt til å gjere sitt beste for å skape eit godt samarbeid i kommunen. Dei tillitsvalde er representantar for dei tilsette ovanfor

arbeidsgjevar. I Lom kommune er det 11 organisasjonar som er representerte, og desse har til saman 71% frikjopte ressursar til organisasjonsarbeidet. Både pliktar og rettighetar til partane, og frikjøpressursar er regulert i Hovudavtala. Organisasjonane og arbeidsgjevar

har dialogmøte kvar månad, og dei tillitsvalde ha representantar i TU, AMU og ADMU. I tillegg er dei med i prosjekt og prosessar i regi av arbeidsgjevar. Eit viktig arbeid dei har teke dei i siste året er kommunereformen.

4. Økonomisk oversyn

Statlege rammer

Frie inntekter

Generelt

Overføringane frå Staten gjennom rametilskot og skatteinntekt utgjer dei frie inntektene. I tillegg til dette har kommunen inntekt av eigedomsskatt, inntekt frå sal av konsesjonskraft og utbytte. Kommunen har også tilskot av flyktningemottak.

Realveksten i dei frie inntektene for 2015 var berekna til 1,9 % (Kilde: statsbudsjettet 2016) Auka i dei frie inntektene for kommunen, var på kr 2 009 000, noko som er ei auke på 1,6 % i forhold til 2014

Skatt

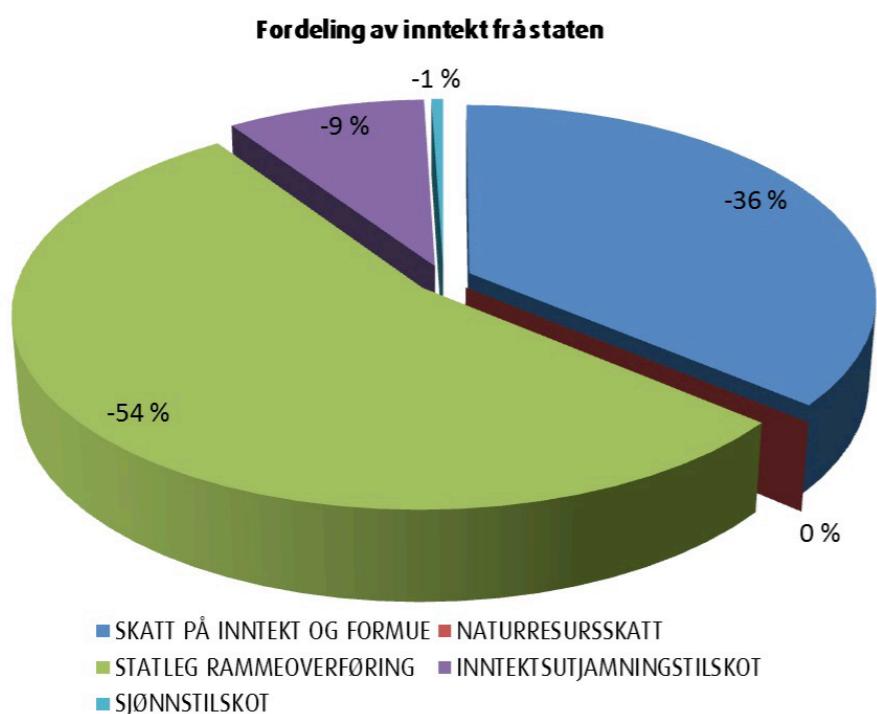
Lom kommune er ei minsteinntektskommune. Ca 90 % av differansen mellom eige skatteinngang og gjennomsnittet for landet, blir overført frå dei skattemerkede kommunane til dei skattesvake gjennom inntektsutjamning. Lom kommune fekk ei inntektsutjamning i 2015 på kr 10 448 000. Vi fekk ei mindreinntekt på inntektsutjamning på kr 1 325 000. Skatteinntektane vart på kr 48 209 000. Av skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) fekk kommunen ei meirinntekt på kr 847 000. Trekt frå mindreinntekt på inntektsutjamning får vi ei mindreinntekt på skattemerket på kr 478 000.

Rametilskot

Rametilskotet frå staten blir berekna etter ein prognosemodell utvikla av KS. Modellen bygger på avanserte indikatorar for folketal, demografi, berekna utgiftsbehov m.m. Rekneskapen syner at kommunen har fått eit samla rametilskot på kr 71 952 000 i 2015. Dette fører til ei meirinntekt på kr 438 000. Rameoverføringane har gått ned med kr 869 000 i forhold til 2014. Dette kan i det vesentlege forklara med nedgang i folketallet. I tillegg har kommunen skjønnstilskot på kr 500 000 som er i samsvar med budsjettet. Samla overføringer frå staten gjev ei meirinntekt på kr 41 000.

Inntekter frå staten

	Rekneskap 2014	Rekneskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik
SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE	-43 317 330	-45 993 670	-47 362 000	1 368 330
NATURRESURSSKATT	-2 187 900	-2 214 916	0	-2 214 916
STATLEG RAMMEOVERFØRING	-72 821 000	-71 951 763	-71 514 000	-437 763
INNTEKTSUTJAMNINGSTILSKOT	-10 473 006	-10 447 791	-11 773 000	1 325 209
SJØNNSTILSKOT	-500 000	-700 000	-700 000	0
Sum inntekter	-129 299 236	-131 308 140	-131 349 000	40 860

Driftsrekneskap

Hovudtal frå tenesteområda (Netttotal)

Tenesteområde	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Rekneskap 2013	Rekneskap 2014	Rekneskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik i kr	Avvik i % *
Rådgjevar oppvekst	7 314 427	7 424 260	7 965 873	2 418 960	2 318 736	2 359 300	-40 564	-1,7 %
Støttefunksjonen	-114 513 004	-119 310 560	-120 282 582	-131 928 614	-124 293 271	-127 203 805	2 910 534	2,3 %
Loar skule	12 548 498	13 805 755	14 457 275	16 291 934	17 887 731	16 372 057	1 515 674	9,3 %
Garmo skule	6 443 874	6 572 671	6 312 296	7 043 093	2 596 456	2 541 692	54 764	2,2 %
Lom ungdomsskule	10 231 789	9 753 239	9 575 512	10 786 743	11 969 135	12 452 586	-483 451	-3,9 %
Barnehagane	8 359 633	8 970 954	9 156 390	9 027 249	12 122 342	11 410 097	712 245	6,2 %
Miljø, teknisk og næring	8 704 422	10 362 602	9 859 653	9 695 172	8 976 051	9 266 204	-290 153	-3,1 %
Utgard	0	0	-4 995	489 804	727 370	1 048 329	-320 959	-30,6 %
Helse- og velferd	16 699 680	20 111 984	17 038 312	18 004 328	14 517 282	17 865 094	-3 347 812	-18,7 %
Institusjonsbasert omsorg	28 306 560	27 842 531	29 561 041	30 619 863	29 942 548	28 140 078	1 802 470	6,4 %
Heimebasert omsorg	21 431 975	21 142 896	21 706 529	23 694 162	23 089 544	24 432 388	-1 342 844	-5,5 %

*) - tyder at det er positive avvik / + tyder at det er negative avvik

Driftsrekneskapen for Lom kommune

	Notar	Rekneskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Rekneskap i fjor
Driftsinntekter:	9, 10, 24, 25				
Brukabetaling		9 255 769	8 762 640	8 542 640	8 876 560
Andre sals- og leieinntekter		28 187 092	30 094 150	30 084 150	29 455 285
Overføringer med krav til motyting		29 217 519	19 602 030	17 999 050	29 864 739
Rammetilskot	32	83 559 554	84 147 000	83 987 000	83 794 006
Andre statlege overføringer		10 656 924	8 349 862	8 949 862	10 134 717
Andre overføringer		435 823	100 000	100 000	543 858
Skatt på inntekt og formue	32	45 993 670	47 362 000	47 362 000	43 317 330
Eigedomsskatt		5 942 374	5 933 000	5 933 000	5 187 850
Andre direkte og indirekte skattar		6 929 741	5 000 000	5 000 000	6 667 673
Sum driftsinntekter		220 178 466	209 350 682	207 957 702	217 842 018
Driftsutgifter:	9, 10, 23, 24, 25				
Lønsutgifter	20	126 630 241	124 265 709	123 946 980	126 904 330
Sosiale utgifter	3	29 222 554	25 856 710	25 666 817	27 080 740
Kjøp av varer og tenester som går inn i tenesteprod.		31 652 976	28 154 696	27 061 548	30 751 439
Kjøp av varer og tenester som erstattar tenesteprod.		20 551 215	17 967 469	17 274 649	21 710 939
Overføringer	8, 19	19 321 947	16 712 840	10 894 592	20 306 124
Avskrivningar	30	11 961 354	10 902 000	10 902 000	11 230 853
Fordelte utgifter		-1 983 589	-1 676 784	-45 384	-6 693 971
Sum driftsutgifter		237 356 698	222 182 640	215 701 202	231 290 454
Brutto driftsresultat		-17 178 232	-12 831 958	-7 743 500	-13 448 436
Finansinntekter:					
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	24	10 230 262	11 377 000	11 377 000	11 140 949
Gevinst på finansielle instrument		0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån		109 340	50 000	50 000	109 867
Sum eksterne finansinntekter		10 339 602	11 427 000	11 427 000	11 250 816
Finansutgifter:					
Renteutgifter og l[neomkostninga	13, 23, 24	3 972 249	4 622 800	5 022 800	4 941 376
Tap på finansielle instrument		0	0	0	0
Avdrag p[l[n	13	6 171 550	7 278 000	7 278 000	6 350 817
Utlån		428 300	408 000	70 000	29 527
Sum eksterne finansutgifter		10 572 099	12 308 800	12 370 800	11 321 720
Resultat eksterne finantransaksjonar		-232 497	-881 800	-943 800	-70 903
Motpost avskrivningar		11 961 354	10 902 000	10 902 000	11 230 853
Netto driftsresultat	22	-5 449 375	-2 811 758	2 214 700	-2 288 486
Interne finantransaksjonar:					
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessig mindreforbruk		1 336 647	1 336 647	0	57 298
Bruk av disposisjonsfond	6	1 069 182	1 063 000	50 000	7 081 942
Bruk av bundne fond	6	7 660 815	7 599 758	3 586 300	5 050 183
Bruk av likviditetsreserve	6	0	0	0	0
Sum bruk av avsettingar		10 066 644	9 999 405	3 636 300	12 189 424
Overført til investeringsrekneskapen	12	0	509 000	509 000	258 124
Dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk		0	0	0	0
Avsettingar til disposisjonsfond	6	0	1 391 647	55 000	103 298
Avsettingar til bundne fond	6	5 622 521	5 287 000	5 287 000	8 202 868
Avsettingar til likviditetsreserven	6	0	0	0	0
Sum avsettingar		5 622 521	7 187 647	5 851 000	8 564 291
Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk	15	-1 005 252	0	0	1 336 647

Rekneskapsresultat**Inntekter**

Driftsinntekten er kr 10 800 000 betre enn budsjettet.

Overføringer med krav til motyting

Avviket skuldast auka inntekt frå ressurskrevjande tenester med kr 1 960 000, tenesta oppmåling/kart har eit positivt avvik på

kr 730 000. Det er i tillegg fleire postar, somme negative somme med

positivt avvik. Det er kr 3 300 000 meir enn budsjettet i refundert frå sjukelønsordninga, noko som må sjåast saman med lønsutgiftene. Det er og kr 990 000 i meirinntekt frå momsrefusjon.

Andre statlege overføringer

Meirinntekta er i det vesentlege frå integreringstilskot for mottak av flyktningar.

Andre sals- og leieinntekter

Denne posten må sjåast opp mot andre postar i rekneskapen. Ut frå dette er det berre mindre avvik.

Anna

Det blir elles vist til punktet om «statlege rammer».

Konsesjonskraft

	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik Rekneskap - budsjett
Utgifter	5 290 820	4 098 795	4 500 000	-401 205
Inntekter	-10 299 724	-7 787 588	-10 350 000	2 562 412

Det er eit negativt avvik i sal av konsesjonskraft på grunn av låge kraftprisar i 2015. Dette avviket er på kr 2 560 000.

Driftsinntekter	Inntekt	Del av inntekt
Brukabetalingar	9 255 769	4,2 %
Andre salgs- og leieinntekter	28 187 092	12,8 %
Overføringer med krav til motytelse	29 217 519	13,3 %
Rammetilskudd	83 559 554	38,0 %
Overføringer med krav til motytelse	10 656 924	4,8 %
Andre overføringer	435 823	0,2 %
Skatt på inntekt og formue	45 993 670	20,9 %
Eiendomsskatt	5 942 374	2,7 %
Andre direkte og indirekte skatter	6 929 741	3,1 %
Sum driftsinntekter	220 178 466	100,0 %

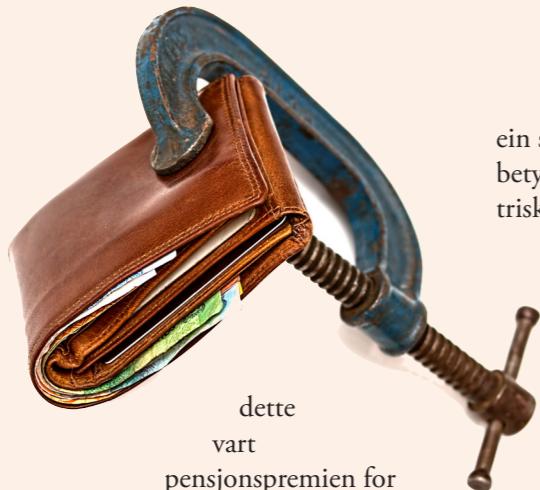
Flaumstor Bøvre mai 2015

Utgifter og kostnader

Lønsutgiftene er kr 2 364 000 høgare enn budsjettet. Dette må ein sjå saman med refusjons av sjukeløn som er kr 3 300 000 høgare enn budsjettet. Sett i forhold til meirforbruket på samla løn, er det totalt for kommunen, ei innsparing på lønsutgiftene.

Dei sosiale utgiftene har eit meirforbruk på kr. 3 366 000. Dette avviket skuldast pensjonskostnader til KLP. Ved utarbeidning av budsjettet for 2015, fekk vi eit estimat som synte eit positivt premieavvik på kr. 2 160 000 (inntekt). (Premieavviket er differansen mellom pensjonskostnadene og berekna premie for året) I april 2015 fekk vi nytt estimat for premieavviket. Dette synte da eit negativt transaksjon (kostnad) på kr 6 800 000. Vi fekk dermed eit negativt avvik frå budsjettet på kr 8 950 000. Mellomværande med KLP har fleire element i seg. I og med at kommunen er medeigar av KLP, får vi tilført middel frå overskotet det enkelte året. For 2015 estimerte KLP vår del av overskotet til å bli kr. 890 000. Ved mottak av nytt estimat i april 2015, var vår del av overskotet estimert til kr 3 700 000 i inntekt. Dette medfører eit positivt avvik i forhold til budsjettet på kr 2 810 000. I tillegg til

ein stor forbrukar av energi, ser vi ein betydeleg nedgang i forbruk av elektrisk kraft.

- Vedlikehald til bygg mm har eit overforbruk på ca. kr 1 000 000.
- Konsulenttenester har eit overforbruk på ca. kr 900 000. Dette beløpet må sjåast saman med fakturerte utgifter til vårt forsikringsselskap, som har betalt ein del av disse utgifte.

«Kjøp av tenester som erstattar tenesteproduksjon» har eit overforbruk på kr 2 600 000. Dei vesentlege avvik under denne posten kjem frå:

- Overføring til NAV Lom og Skjåk med kr 430 000.
 - Landbruk kr. 460 000.
 - Sosialhjelp kr. 970 000
 - Overføring til Regiondata med kr. 560 000
 - Det er andre poster som går både i positiv og negativ retning.
- «Overføringar» har eit avvik på kr 2 600 000. I denne posten ligg det ein grad som ein kunne forventa for to store område i energiforbruk. Dette gjeld Helseheimen og Loar- området. Dette er ein situasjons som blir undersøkt nærmere. For Utgard, som er

Ei oppstilling av rekneskapen for 2015 mot 2016 syner denne utviklinga:

Økonomisk oversikt - drift**Driftsinntekter****Driftsutgifter**

Lønnsgifte

Sosiale utgifter

Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon

Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon

Overføringer

Avskrivninger

Fordelte utgifter

Sum driftsutgifter**Brutto driftsresultat****Finansposter****Resultat eksterne finanstransaksjoner**

Motpost avskrivninger

Netto driftsresultat

	Regnskap	Regnskap i fjor	Endring
	220 178 466	217 842 018	2 336 448
126 630 241	126 90 330	-274 090	
29 222 554	27 080 740	2 141 814	
31 652 976	30 751 439	901 537	
20 551 215	21 710 939	-1 159 724	
19 321 947	20 306 124	-984 177	
11 961 354	11 230 853	730 501	
-1 983 589	-6 693 971	4 710 382	
237 356 698	231 290 454	6 066 243	
-17 178 232	-13 448 436	3 729 796	
	-232 497	-70 903	-161 594
11 961 354	11 230 853	730 501	
-5 449 375	-2 288 486	3 160 888	

Brutto / Netto driftsresultat

Brutto driftsresultat syner resultatet av drifta før finansposter. Brutto driftsresultat syner eit underskot på kr 17 180 000 mot budsjett kr 12 830 000. For 2014 var brutto driftsresultat på kr 13 450 000 i underskot.

Netto driftsresultat syner kva som kan nyttast til avsettingar og bidrag til finansiering av investeringar etter at renter og avdrag er betalt. For å sikre ei forsvarleg formueforvaltning er det frå sentral styremakter tilrådd å ha eit netto driftsresultat som er minimum 1,75% av driftsinntektene. Dette måltet må vurderast ut i frå kva

som er dei lokale behov til investering og utviklings tiltak. For å halde eit stabilt godt investeringsnivå utan reell auke i gjeld, er det naudsynt at netto driftsresultat i % av driftsinntektene held seg på eit høgt nivå. For Lom bør dette talet vera minst 2%. 2 % er i samsvar med vedteken økonomisk handlingsregel. Lom kommune har eit stort investeringsbehov. Ein bør halde eigenkapitalfinansiering på investeringar på ca. 40 %.

Netto driftsresultat for 2015 er negativt med kr 5 450 000. Justerer vi netto driftsresultat for premieavviket og netto

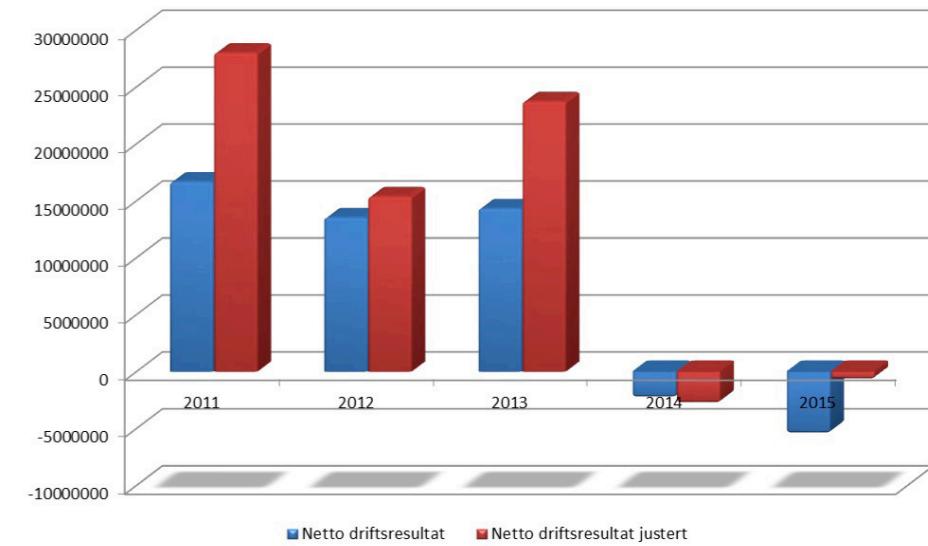
bruk av bundne fond, får vi eit justert netto driftsresultat som er negativt med kr 705 000. Det justerte netto driftsresultat blir da - 0,3 % av driftsinntektene. Om ein skulle oppnådd målsettinga om minimum 2% netto driftsresultat av driftsinntektene, skulle vi ha eit justert netto driftsresultat på kr 4 400 000. Med andre ord, så bør netto driftsresultat forbetra med kr 5 100 000. I budsjettet for 2015, var det budsjettet med positivt netto driftsresultat med kr 2 200 000. Det er arbeidd med strategiske og strukturelle endringar i løpet av 2015, som og vil betre driftssituasjonen.

	2011	2012	2013	2014	2015
Netto driftsresultat	16674668	13534441	14334528	-2 288 486	-5 449 375
Netto driftsresultat justert (-/negativt resultat +/positivt resultat)	28004794	15385843	23737232	-2 785 608	-704 742

Figuren syner utvikling i netto driftsresultat. Frå 2014 er ikkje momskompensasjon på investeringar ført som driftsinntekt, og dermed får vi ein reduksjon i netto driftsresultat av den grunn og.

Meir- eller mindreforbruk

Rekneskapen syner eit meirforbruk på kr 1 005 000. Samla driftsinntekter for kommunen var kr 220 178 000. Meirforbruket syner eit avvik på 0,5% i forhold til driftsinntektene.

Konklusjon

For å betre driftsresultatet, må det gjerast strukturelle og strategiske grep. Driftsutgiftene må reduserast. Ut frå KOSTRA – tal får ein synleggjort potensialet i økonomien. Det er mindre lønsutgifter til administrasjon i Lom enn samanliknande kommunar.

Potensialet ligg innanfor pleie- og omsorg. Det er sett i verk tiltak for innsparinger innan Pleie- og omsorg for 2016. Gjelda bør ikkje aukast med

mindre det kjem av tiltak som reduserer driftsutgiftene på ein slik måte at investeringar kan forsvarast av dette.

Handlingsregelen:

I kommunestyretmøte den 29.10.2015 i sak 61/2015 vedtok

Lom kommunestyre ein handlingsregel for god økonomisk styring.

Handlingsregelen har desse målsetjingane:

- Mål om korrigert netto driftsresultat: 2 % av driftsinntektene.
- Mål om storleiken på disposisjonsfondet: 10 % av driftsinntektene.
- Mål om netto lånegjeld: skal ikkje vera over 65 % av driftsinntektene.

Avviket i justert netto driftsresultat et på kr 5 100 000. Er 2% netto driftsresultat godt nok for dei nærmaste åra? Det er behov for store investeringar fortsatt. I økonomiplanen er det vedtak om omsorgsbustader for 15 600 000 i 2016 og kr 15 600 000 i 2017. I tillegg er det vedtak om rehabilitering av lom helsecenter for kr 15 000 000. Til saman i investeringsbudsjettet fro 2016, er det planlagt med kr. 55 215 000.

Kravet til justert netto driftsresultat må sjåast saman med investeringsbehova, og det faktum at vi har eit særslig rentenivå. Dette kan koma til å auke, slik at det vil bli større utfordringar med å greie 2,0 % justert netto driftsresultat.

Investeringar vil og sette krav til lånegjeld og disposisjonsfondet. Investeringar bør finansierast med 40 % eigekapital. Med dei investeringane vi skal gjennomføre i 2016, burde 19 500 000 vore finansiert med eigekapital og tildskot og lån med 19 000 000. I staden må vi finansiere investeringane med lån på kr 38 150 000.

Netto lånegjeld har eit avvik i forhold til målsettinga med kr 53 700 000, som gjelda må reduserast med. I tillegg ser vi at det er behov for å auke disposisjonsfondet med kr. 5 500 000.

Nedanfor syner vi avvika frå handlingsregelen etter rekneskapsforskrifta for 2015:

Handlingsregel	2015	Handlingsregel	Avvik
Driftsinntekter	220178466	220178466	
Justert netto driftsresultat	-707669	4403569	5111238
Justert netto drift i % av driftsinntekter	-0,3 %	2,00 %	
Disposisjonsfond	16 507 231	22 017 847	5 510 616
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	7,5 %	10 %	
Netto lånegjeld	196812667	143116003	53696664

Investeringsrekneskap

Investeringsprosjekt

	Rekneskap 2015	Buds(end) 2015
Edb-utstyr/programvare	377 674	372 300
Etableringslån	4 135 061	3 009 000
Avdrag-tomtefest	131 500	0
Kjøp av aksjer og andelar	548 859	600 000
Kjøp -kommunale bilar	2 984 762	3 200 000
Kjøp av utleigebustader	3 721 801	3 723 000
Mindreforbr-investering	623 316	665 168
Va-leidning - sanering	2 074 305	1 200 000
Programvare -leidnings-og kartverk	1 954 043	1 200 000
Kommunale vegar- dekkelegging	232 365	100 000
Kollavegen	413 818	187 500
Fossbergom ra - rehab.	234 642	240 000
Garmo ra -rehab.	407 228	4 800 000
Leirmo ra -rehab	317 466	5 200 000
Opprusting hovedpumpestasjon	1 499 469	1 400 000
Trykkforsterker - ulstad	224 133	100 000
Gangveg loar-utgard	921 263	1 237 500
Brubakken-trafikksikring	31 483	125 000
Utgard	895 759	503 785
Loar skule-brannalarm	408 586	993 750
Drengestugu-ombygging	421 184	350 000
Pensjonatet -enøk tiltak	256 565	0
Miljøstasjon	203 026	190 000
Gangbru over bøvra	3 103 282	3 250 000
Utleigeb.Vanskelegstilte/flyktninger	0	5 115 000
Nytt helsecenter-detalj prosjekt	302 509	655 000
Nytt helsecenter	0	13 425 800
Ventilasjonsanl-nytt helsecenter	0	1 062 500
Ambulansestasjon	0	5 450 000
Kjøp av utstyr	440 044	431 250
Sum investering	26 864 142	58 786 553

Finansiering

	Rekneskap 2015	Buds(end) 2015
Sal av grunn/tomter	-10 238	0
Øyremerka tilskot	-371 000	-2 710 000
Refusjon frå staten	-150 000	0
Komp.Mva-anskaffelser-inv.	-1 327 296	-4 204 800
Ref. Tomtetekn.Arbeid	-131 500	0
Refusjon frå private	-622 500	-610 000
Overf- frå fylkeskommuna	-1 553 681	-1 760 000
Overf.Frå regionrådet- iks	0	-40 000
Bruk av lån	-15 750 813	-42 739 800
Lån - etableringslån	-627 200	-2 000 000
Motteke ekstraord.Avdr-husb.	-1 174 150	0
Avdrag tomtefest	-26 300	0
Ordinære avdr.-Formidl.Lån	-985 125	-650 000
Bruk av tidl.Års netto resultat.	-623 316	-665 168
Bruk av disposisjonsfond	-251 507	-1 374 000
Bruk av bundne driftsfond	-592 197	-735 000
Bruk av næringsfond	-938 785	-938 785
Bruk av bunde investeringsfond	-1 348 586	0
Overføring frå driftsrekneskapen	0	-359 000
Reknesk.Messig meireforbruk	-379 948	0
Totalt	-26 864 142	-58 786 553

Balanse**Eigendelar****Anleggsmidlar**

Av dette:
Faste eigedommar og anlegg
Utstyr, maskinar og transportmiddel
Utlån
Konserninterne langsiktige fordringar
Aksjar og andeler
Pensjonsmidlar

Omløpsmidlar

Av dette:
Kortsiktige fordringar
Konserninterne kortsiktige fordringar
Premiavvik
Aksjar og andeler
Sertifikat
Obligasjonar
Dervat
Kasse, postgiro, bankinnskot

Sum eigendelar**Eigenkapital og gjeld****Eigenkapital**

Av dette:
Dispositionsfond
Bundne driftsfond
Ubundne investeringfond
Bundne investeringsfond
Rekneskapsmessig mindreforbruk
Rekneskapsmessig meirforbruk
Udisponert i investeringsrekneskap
Udekkja i investeringsrekneskap
Kapitalkonto
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest

Langsiktig gjeld

Av dette:
Pensjonsforpliktingar
Ihendehavarobligasjonslån
Sertifikatlån
Andre lån
Konserintern langtids gjeld

Kortsiktig gjeld

Av dette:
Kassakredittlån
Anna kortsiktig gjeld
Derivat
Konsernintern kortsiktig gjeld
Premiavvik

Sum eigenkapital og gjeld

Notar	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
	667 747 794	643 242 325

11, 30	354 308 728	347 945 840
11, 30	6 421 090	3 433 389
	49 262 077	50 406 042
	0	0
4, 5	0	0
3	257 755 899	241 457 054
2	113 079 043	132 260 266

21	21 296 734	22 203 603
	0	0
	-625 431	6 157 496
	10 887 143	10 338 284
	0	0
	0	0
	0	0
18	81 520 597	93 560 883
	780 826 836	775 502 591

Notar	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
	228 686 218	230 677 279

6, 26	16 507 231	17 827 920
6	38 573 438	42 138 352
6	4 467 702	3 844 387
6, 27, 28, 29	1 687 223	1 861 658
	0	1 336 647
	-1 005 252	0
15	0	623 316
15	-379 948	0
	172 183 198	166 392 373
	-369 896	-369 896
	-2 977 477	-2 977 477

14, 4	512 903 134	508 017 644

3	316 090 467	304 699 716
	0	0
	0	0

13, 14, 23	196 812 667	203 317 928
	0	0

2	39 237 485	36 807 668

	780 826 836	775 502 591

Anleggsmidlar

Anleggsmidlar syner dei rekneskapsførde verdiar av eigedomar, drifts-midlar, pensjonsmidlar, utlån og aksjar med meir. Total bokførd verdi av anleggsmidlar ved

utgangen av 2015 var kr 667.700.000. Anleggsmidlar har auka med kr 24.500.000 frå 2014 til 2015. Omlag kr 16.300.000 av denne auka skuldast

pensjonsmidlar. Den bokførde verdien av pensjonsmidlar er kr 257.755.000. Det er ei auke på kr 9.350.000 i faste eigedomar og driftsmidlar.

Omløpsmidlar

Omløpsmidlar er dei bokførde verdiane av kasse, bank, kortsiktige fordringar m.m., og er eit tal i vurdering av likviditeten.

Det er rekneskapsmessig endring i føring av aksjar frå anleggsmidlar til kortsiktig fordring. Det er viktig å ha med seg at dei aksjane som kommunen har, er aksjar

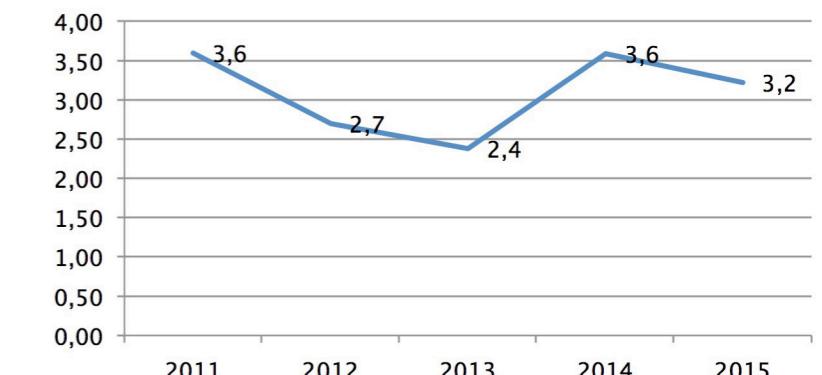
med langsiglig føremål. Omløpsmidlar er redusert med kr 19 200 000 frå 2014 til 2015. Bankinnskot er redusert med kr 12 000 000.

Likviditet

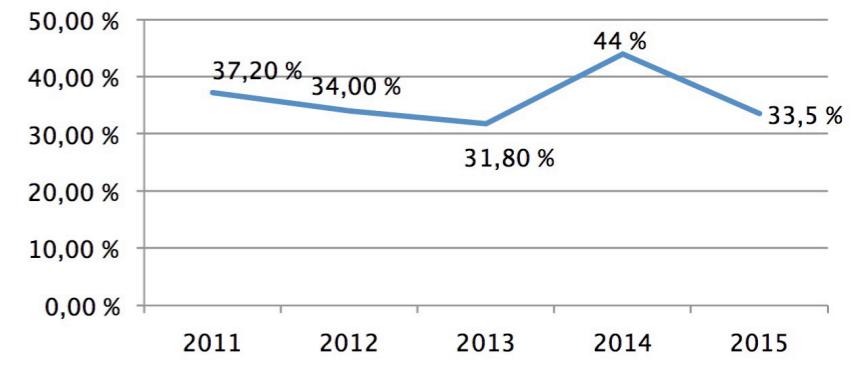
Likviditeten til Lom kommune er god.

Ser ein på kortsiktig gjeld (skal betalast innan 1 år) opp mot omløpsmiddel (kasse, bank, kundefordringar), så har vi i 2015 eit forholdstal = Omløpsmiddel dividert på kortsiktig gjeld på 3,2 mot 3,6 i 2014. Inn i denne oppstillinga må vi ha med at vi har ubrukte lånemiddel, lån som er opptekne for planlagde og starta investeringsprosjekt og plasserte som bankinnskot.

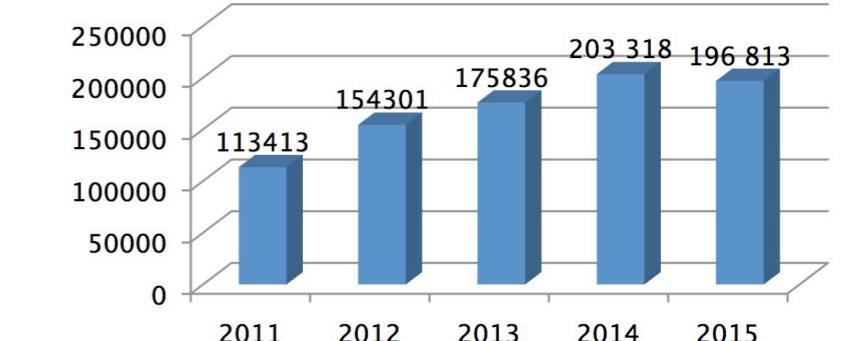
*Likviditetsgrad 1:
Omløpsmiddel/kortsiktig gjeld bør vera over 2.*

Arbeidskapital i % av driftsinntekter

Arbeidskapitalutvikling er ei anna oversikt over likviditetsutviklinga. Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmiddel og kortsiktig gjeld, sett i prosent av driftsinntekter. Både disse analysane syner ein god likviditet.

Gjeld**Kortsiktig gjeld**

For Lom kommune består kortsiktig gjeld av gjeld til leverandørar, arbeidsgjevaravgift, skuldig meiverdigavgift, skattetrekkt m.m. Denne gjelda har ei auke med kr 2 400 000. Pr 31.12.2015 var denne gjelta på kr 39 237 000.

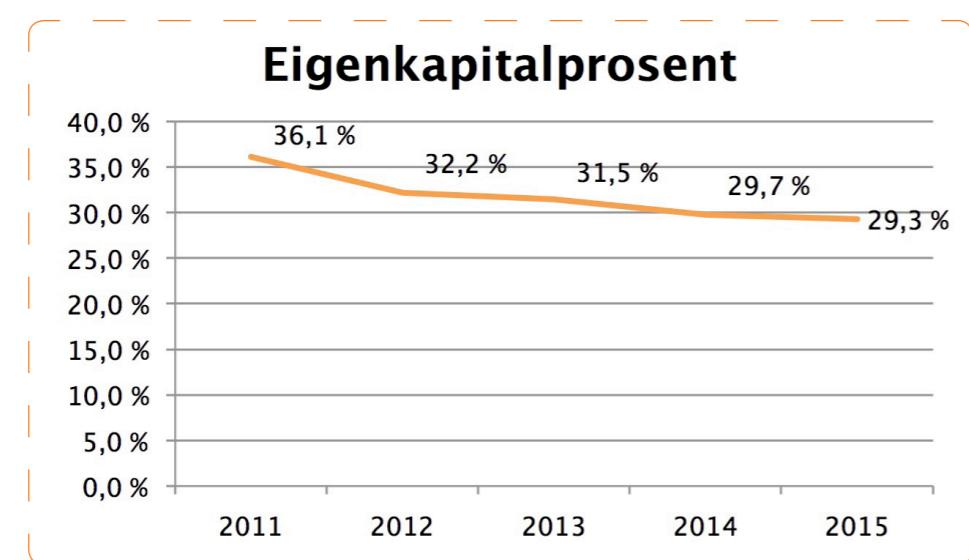
Langsiktig gjeld
Langsiktig gjeld består av lånegjeld og pensjonsforpliktingar. Rekneskapsført langtids gjeld pr. 31.12.201 var kr 512 900 000 mot kr 508 000 000 ved utgangen av 2014. Dette er ei auke på kr 4 900 000. Låneopptak blir gjort etter vedtak i kommunestyret.

Innhenting av låna kan strekke seg utover året, sett noko i forhold til framdrift i investeringsprosjekt. Pensjonsforpliktingane var bokført med kr 316 000 000, ei auke på kr 14 400 000 frå 2014. Lån til investeringar var bokført med kr 196 813 000, ein reduksjon på kr 6 505 000.

Eigenkapital

Eigenkapitalen syner kor mykje av kommunen sine eigedelar som er finansiert med eigne middel. Eigenkapitalen har hatt nedgang dei siste åra. Dei siste åra har lite frå drifta vorte tilført eigenkapital/disposisjonsfond. Ved investeringar bør ein nytte ca. 40 % eigenkapital og dermed maksimalt ca. 60 % langsiktig gjeld. Eigekapitalen var ved utgangen av 2014 på kr 230 700 000, og ved utgangen av 2015 var denne på kr 228 700 00.

Diagrammet til høgre syner utvikling av eigekapitalen.

Finansrapport**Føremålet med finansforvaltninga****Overordna mål**

Finansforvaltninga har som overordna føremål å sikre stor grad av forutsigbarhet for Lom kommune sin finanzielle stilling. Finansforvaltninga skal gje ei rimelig avkastning, utan å ta vesentleg finansiell risiko.

Delmål

Kommunen skal til kvar tid ha likviditet til å dekkje dei forpliktingar som kommunen har. Plassert overskotslikviditet skal over tid gje ei god og konkurransedyktig avkastning. Dette skal gjerast innanfor definerte krav til likviditet og risiko. Lånte middel skal over tid gje lågast mogleg totalkostnad. Vurdering av dette skal skje innanfor

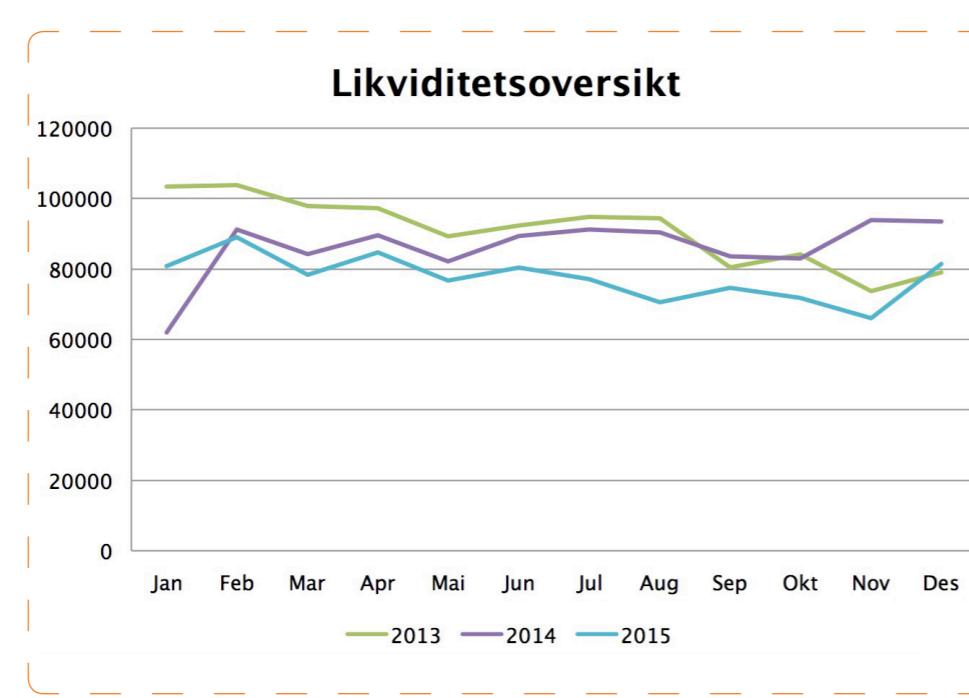
definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko. Det skal takast omsyn til at det er behov for å ha forutsigbare lånekostnader. Forvaltning av eventuelle langsiktige finansielle aktiva, utanom middel berekna til å dekke daglege fordringar til driftsføremål, skal skje etter same overordna forsiktige prinsipp som for annan likviditet.

Ledig likviditet og midlar for driftsføremål

Kommunen sine midlar til driftsføremål (og ledig likviditet) kan plasserast i bankinnskot, pengemarknadsfond og renteberande verdipapir med kort løpetid. Alle plasseringar skal gjerast i norske kroner (NOK). Driftslikviditet til kommunen skal plasserast i kommunen sin hovudbank.

I tillegg kan det gjerast innskot i andre spare- eller forretningsbankar. Kommunen skal til ei kvar tid ha likviditet til å dekkje dei forpliktingar som kommunen har.

Kommunen sine likvider er plasserte i bankinnskot. Noko av likvidane er plasserte i rentebinding med tre månaders oppseiningstid. Gjennomsnittleg inneståande på denne avtala er kr 55 000 000. Likvider elles er plasserte til flytande rente, og er til ei kvar tid disponibele midlar.

Gjeldsporfølje og andre finansieringsavtaler

Sum lånebehov for 2015 etter kommunestyret sitt budsjettvedtak var kr 41 706 00.

- Fastrentelån: 44,0 %
- Flytande rente: 56,0 %

Nye lån i 2015 er på kr 2 000 000 som er eit forvaltningslån for vidareutlån. Lån etter budsjettvedtak for 2015, har kome inn i 2016 med kr 10 000 000. Låneoppnak blir vurdert opp mot investeringane og framdrift på disse. Kommunale bilar, der leasingavtala gjekk ut i 2015, er kjøp ut frå leasingselskapet. Ved utgangen av året hadde vi denne fordelinga mellom lån med flytande rente og fast rente:

Finansreglementet seier at fordelinga på lånealternativa skal ha minimum 1/3 av låna skal vera lån til fastrente og minimum 1/3 av låna skal vera lån til flytande rente, medan 1/3 skal vurderast ut i frå marknadssituasjonen. Etter dette blir det vurdert til at fordeling av låna er innanfor reglementet sine krav. Eitt av delmåla i finansreglementet:
"Lånte middel skal over tid gje lågast mogleg totalkostnad. Vurdering av dette skal skje innanfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko."

Det skal takast omsyn til at det er behov for å ha forutsigbare lånekostnader." Ved 1 % renteauke, vil våre utgifter pr. år auke med ca. kr. 1 100 000.

Lån til flytande rente er på kr 110 000 000. Ein del av lånegjelda, er lån til investeringar innan VAR – området. Her er renta sikra ved at rentekostnaden blir kalkulert inn i dei kommunale gebyra, etter reglar for fastsetting av gebyr. Forvaltningslån utgjer kr 21 960 000. Disse låna er i det meste lånt ut vidare, der ei eventuell renteauke er sikra ved auka renteinntekt frå utlån.

Kommunen sine langsiktige finansielle aktiva**Føremål**

Forvaltning av Lom kommune sine langsiktige finansielle aktiva har som føremål å sikre ei langsiktig avkastning som kan vera med på å gje innbyggjarane i Lom eit godt tenestetilbod. Det skal styrast etter ein rullerande investeringshorisont på 5 år, samtidig som ein forsøker å få ei rimeleg årleg bokført avkasting.

Dagens situasjon

Lom kommune har lån til AS Eidefoss, der kommunestyret tidlegare har vurdert at kommunen, saman med dei andre eigarkommunane kvar kan yte eit ansvarleg lån til selskapet med kr 30 mill. I tillegg har Lom kommune aksjar og egedelar i andre selskap som vist i oppstilling til høgre. Aksjar og andre egedelar er å sjå på som langsiktige og samfunnsmessige investeringar.

Selskap

Selskap	31.12.2015	31.12.2014
Gudbrandsdal Lufthamn AS	127 500	127 500
Eidefoss AS	2 400 000	2 400 000
Midtgard AS	410 000	1 410 000
Jotunheimen Reiselivslag AS	11 000	11 000
Skjolden Næringsbygg AS	100 000	100 000
Kommunekraft	1 000	1 000
Det Norske Teatret	1	1
Gudbrandsdal Industrier AS	541 000	541 000
Gudbrandsdalsmusea AS	36 000	36 000
KLP - eigekapitalinnskot	5 871 113	5 322 254
Stiftelsen Norsk Kulturarv	50 000	50 000
Lom Tamreinlag ANS	60 000	60 000
NGR - Renovasjonsselskap	88 400	88 400
Kompetanse.Universitets-og forskn.	26 128	26 128
Klimapark-2469	165 000	165 000
Sum	10 887 142	10 338 283

Nøkkeltal pr. 31.12.2015

	01.01.2015 – 31.12.2015
Renteinntekter og aksjeutbytte	10 230 000
Avkastning i % (bankinnskot, aksjekapital og utlån)	8,8 %
Langsiktig gjeld utanom pensjonsforpliktingar	196 813 000
Effektiv lånerente	2,0%
Aksjar og utlån	35 016 000

Kostralal (kommunal og statleg rapportering) (sjå analyse på neste side)	Lom 2013	Lom 2014	Lom 2015	Kostra- gruppe		Opp- land utan Oslo 2014 blir 2015	Landet 2014 blir 2015
				Skjæk 2014 blir 2015	Lesja 2014 blir 2015		
5 1-5 år Prosent	2 361	2 356		2 245	2 059	..	..
6-15 år Prosent	4,3	4,7		4,0	4,3	5,4	5,0
16-18 år Prosent	11,3	11,3		11,4	12,9	12,0	11,4
19-24 år Prosent	3,9	3,5		3,2	3,6	4,0	3,8
25-66 år Prosent	7,5	7,8		6,6	7,1	7,3	7,8
67-79 år Prosent	53,2	53,6		53,0	51,5	52,3	53,5
80 år og over Prosent	12,2	12,0		14,4	12,9	12,1	12,1
<u>Finansielle nøkkeltall</u>							
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekt						-,2	-0,2
Netto driftsresultat i prosent av br. driftsinnt.						0,6	1,0
Frie inntekter						55 617	62 392
Langsik	198,7	233,2				55 597	49 281
Arbeidsl	31,8	41,3				48 554	
Netto lån i kroner per innbyggjar	53 421	56 062				11 092	50 897
<u>Prioritering</u>						57 144	43 613
Netto driftsutgifter per innbyggjar 1-5 år, barnehagar	120 683	117 991				43 613	49 613
Netto dr.utg. til grunnskulesektor per innb. 6-15 år	127 741	135 312					
Netto dr.utg. pr. innb. i kroner, kommunehelsetenesta	4 577	4 376					
Netto dr.utg. pr. innb. i kroner i kroner, pleie- og omsorg	23 038	24 741					
Netto dr.utg. pr. innb. 20-66 år i kroner til sosialtenesta	1 029	4 560					
Netto dr.utg. pr. innb. 0-17 år i kr., barnevernstjenesta	6 397	4 219					
Netto dr.utg. pr. innb. i kr. til administrasjon og styring	5 596	6 806					
<u>Dekningsgrad</u>							
barn 1-5 år med barnehageplass Prosent	83,2	89,1					
elevar i grunnskulen som får spesialundervisning	5,6	5,3					
innbyggjarar 80 år og over som er bebuarar på institusjon	19,5	17,8					
<u>Produktivitet/enhetskostnader</u>							
Korrigerte dr.utg. i kr. per barn i kommunal barnehage	170 847	155 765					
Korrigerte br. dr.utg. i kroner til grunnskule, skulelokal og skuleskyss, per elev	130 673	137 701					
Gjennomsnittleg gruppestørleik, 8.-10.årstrinn	12,3	10,9					
Korr. dr.utg. pr. innb. i kr. pr. mottakar av heimetenester	181 669	195 558					
<u>Brutto driftsutgifter administrasjon</u>							
Brutto dr.utg adm. og styring, i % av tot. br. driftsutg.	6,4	7,4					
Br. dr.utg. styring og kontroll, i % av tot. brutto driftsutg.	1,5	1,3					
Br. dr.utg. administrasjon, i % av tot. brutto driftsutg.	4,9	6,1					
<u>Lønsutgifter</u>							
Løn administrasjon og styring i % av totale lønsutgifter	6,3	7,5					
Løn, styring og kontroll i % av totale lønsutgifter	1,4	1,2					
Løn administrasjon, i % av totale lønsutgifter	4,9	6,3					
Lønsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb	4 579					5 436	6 235

Tal for 2015 kjem juni 2016

5. Oversikt frå tenesteområda

Støttefunksjonen

Oppgåver og ansvar

Støttefunksjonen skal yte service overfor dei andre resultatområda i kommunen. På denne måten får dei andre resultatområda hatt fokus på sine primæroppgåver. Støttefunksjonen har også oppgåver som er retta mot innbyggjarane i kommunen.

Støttefunksjonen har hatt ansvaret for disse oppgåvene:

- Biblioteket
- Utgard
- Servicetorg
- Kulturoppgåver
- Informasjon
- IT/IKT
- Personalavdeling/HMT
- Økonomi
- Innkjøp

Mål og resultatstyring

Måloppnåing

Støttefunksjonen skal levere tenester med god service, vera løysningsorientert, halde fristar og tydeleggjera tenestene. Det skal vera mogleg å påverke lånetilbodet på biblioteket og få god informasjon om nye bøker.

Støttefunksjonen har hatt redusert bemanning store delar av 2015. I tillegg vart oppgåver og tilsette flytta på i løpet av 2015, med bakgrunn i brukar- og medarbeidarundersøkingar i 2014 og tidlegare. Fleire har fått nye oppgåver, og disse er fortsatt under opplæring. Redusert bemanning og endring i oppgåver har medført at vi har vore i

ein «ny» situasjon, som har påverka våre resultat. På sikt vil organisasjonen sette seg, og målet er betre service og levering til organisasjonen og brukarane. Vi ser at vi med dei tilsette vi er i dag, balanserer på

«ein knivsegg» i forhold til kvalitetskrav

og levering til rett tid. Definisjon og avklaring av bestilling vil vera viktig for å imøtekoma forventning om kvalitet og kompetanse i oppgåveutføring.

Innanfor informasjonsarbeidet fekk vi oppsæting frå rekneskapsansvarleg og frå konsulent lön som vil slutte i byrjinga av 2016. Ny medarbeidar innan økonomi (70 %) vart tilsett ved slutten av 2015. Denne begynner sitt arbeid i mai 2016.

arbeidet som er gjennomført i 2015.

Innan økonomi, har vi ein medarbeidar som har slutta i 2015. I tillegg skal rekneskapsansvarleg slutte i 2016, slik at ein i arbeidet med årsoppgjeret har gjennomført opplæring parallelt med dette arbeidet.

To medarbeidarar ved Servicetorget sluttar ved nyttår. I tillegg har vi motteke oppsæting frå rekneskapsansvarleg og frå konsulent lön som vil slutte i byrjinga av 2016. Ny medarbeidar innan økonomi (70 %) vart tilsett ved slutten av 2015. Denne begynner sitt arbeid i mai 2016.

**01100100 01101001 01100111 01101001 01110100 01100001 01101100 01101001
01110011 01100101 01110010 01101001 01101110 01100111 (Digitalisering)**

Desse oppgåvene er digitalisert:

- Stoffkartotek (HMT – arbeid)
- HMT – handbok
- Avviks – system
- Risikostyring
- Elektronisk oppslagsverk
- Elektronisk kassesystem ved Servicetorget
- Nytt reiserekningssystem
- eHandel (utrulling fortset i 2016).
- Nytt design av www.lom.kommune.no

Målekart og kommentarar

Fokus- område Kritisk suksessfaktor Indikator

		Noreg Støttefunksjonen			
		res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015
Brukarar	Opplevd kvalitet	Støttefunksjonen gjev god service ved kontakt	5,1	4,7	5,0
		Støttefunksjonen er løysingsorientert	4,9	4,4	4,7
		Støttefunksjonen held avtalde fristar	4,9	4,2	4,6
		Støttefunksjonen tydeleg-gjer tenestene eg kan få	4,8	4,4	4,7
		Besökande på kommune-nettstaden pr. månad	1 701	5 000	8 000
Brukarar	Målt kvalitet biblioteket	1 i 1 i			
		Oppland Oppland			
		Utlån pr. innbyggjar	5,6	5,4	5,9
		Kor flinke er dei tilsette til å hjelpe deg?	4,8	5,4	5,2
Brukarar	Opplevd kvalitet	Er det mogleg å påverke lånetilbudet?	4,8	5,4	5,0
		Korleis er informasjon om nye bøker?	4,7	5,4	5,2
		1,0 % 1,6 % 0,9 %			
		Sjukefråvær korttid	0,5 %	1,6 %	1,0 %
Med- arbeidarar	Målt kvalitet	Sjukefråvær langtid			

Utfordringar framover

- Framover vil Støttefunksjonen ha desse oppgåvene:
- Økonomi
- Personal
- Helse, - miljø og tryggleik
- Innkjøp, inkludert eHandel

Vi vil ha fokus på desse prosessane:

- Vidareutvikle arbeidet med eHandel
- Vidareutvikle HMT – arbeidet i organisasjonen
- Arbeide vidare med digitalisering av økonomiarbeidet
- Arbeide med digitalisering av løns- og personalarbeidet

Skule

Oppgåver og ansvar

Lom ungdomsskule

Skal ein nå måla i Kunnskapsløftet, må ein sikre at elevane har tilstrekkelege ferdigheter i dei grunnleggjande ferdighetene i skriving, lesing og rekning. Vi er no med på Mattelyst. Dette prosjektet er ferdig våren i 2016. Frå hausten 2016 skal skulen vere med i ei satsing på skriving i regi av Ungdomsskolen i utvikling. Her har vi kome godt i gong med førebuing til prosjektet.

Skulen har i dei siste åra satsa sterkt på Vurdering for læring. Det er eit viktig

tiltak for å betre elevane sin motivasjon for læring slik at dei kan gjennomføre det 13 årige skuleløpet. Gjennom vurdering for læring vil elevane bli betre kjend med læringsmåla og få kunnskap om kva som krevst for å nå måla, men vi må bli betre i å få elevane meir med i vurderingsarbeidet.

Det har kome nye kompetansekrav lærarar. På ungdomsskulen må ein ha 60 stp. i basisfaga for å vere kvalifisert for å undervise. I dei ande faga er det krav om 30 stp. Unntak frå dette er undervisning i valfag og i arbeidslivsfaget.

Lærarar som no er tilsette i skulen, har frist til 2024 for å skaffe seg naudsnyt undervisningskompetanse. Vi har utarbeid eit skjema som viser undervisningskompetansen på ungdomsskulen, og kva for lærarar som manglar naudsnyt kompetanse. Når ein skal vidareutdanne lærarar, er det viktig at ein tek utgangspunkt i kompetanseplanen for skulen slik at lærarar utan godkjend kompetanse blir prioritert ved etterutdanning.

Loar skule

For å nå måla i Kunnskapsløftet er viktig at det psykososiale miljøet er godt. Loar skule skal vere ein skule der elevane opplever tryggleik, inkludering, trivsel og omsorg. Læringa skal opplevast som meiningsfylt og læringsmiljøet skal gje elevane ei kjensle av meistring og tru på seg sjølve. Vidare satsing på dei grunnleggjande dugleikane i Kunnskapsløftet er viktig for å oppnå måla våre.

Vurderingsarbeidet ved skulen må vidareutviklast og vidareføring må sikrast når nye lærarar kjem inn, vurdering for læring skal føre til auka læringsutbytte for

Lom musikk- og kulturskule

Hovudoppgåvene for Lom musikk- og kulturskule er å fremje eit rikare kulturliv i kommunen ved å gje tilbod om opplæring innafor dei aktivitetane som speglar interessene hjå elevane. For å mangfaldig gjera tilboden, er ein heller ikkje framand for å freiste å skape interesse for aktivitetar som fram til nå

ikkje har vore kjende/ populære blant barn og unge. Ein vil søkje å utvikle og forløyse kreativitetane hjå kvar einskild elev, samstundes som ein legg vekt på å fremje forståing av, oppleveling av og interessa for ulike kulturaktivitetar. Det å få Lom musikk- og kulturskule ut til folk er og ei viktig oppgåve. Utanom

å spegle glede og hyggje, vil vi og på den måten stadfeste posisjonen vår i lokalmiljøet. Målet er vidare å skape eit positivt barne- og ungdomsmiljø ved at elevane får høve til å vere med på verdifulle aktivitetar i form av det kulturelle opplæringstilbodet i musikk- og kulturskulen.

Mål og resultatstyring**Måloppnåing****Lom ungdomsskule**

Det er viktig at skulen opprettheld den ressurstilgangen vi har no. Eit viktig mål er å dreie innsatsen frå enkeltvedtak om spesialundervisning og over til tilpassa undervisning. Det svært viktig at elevar som ligg i grå sona mellom å ha spesialundervisning og ordinær undervisning, blir flytta over til å få tilpassa undervisning i klassen. Skal ein lykkast med å få desse elevane gjennom ungdomsskulen med karakterar i alle fag og eit læringsutbytte som gjer dei i stand til å fullføre vidaregåande

undervisning, må ein ha stor lærartettleik slik at det blir ei reell tilpassa undervisning. Spesialundervisninga ved ungdomsskulen har vortet sterkt redusert frå 2009. Mange av «gråsoneeleverne» følger no ordinær undervisning. Men etter 2014 har vi fått ein del elevar med heilt spesielle behov (diagnosar) som har ført til at dei har lite utbyte av ordinær undervisning og dermed utløyst retten til spesialundervisning. Sjølv om vi bruker ein del av spesialtimane til gruppedeling, har det ført til større behov for lærartimar

og assistentimar.

På dei nasjonale prøvene i basisfaga har vi som målsetting å leggje godt over landsgjennomsnittet. 8. klasse i 2014 hadde dårlege resultat i alle tre basisfaga. Ved dei nasjonale prøvene i 9. klasse hausten 2015 hadde dei forbetra seg og låg omtrent på landsgjennomsnittet i lesing og matematikk. Svært gledeleg at det no er mange elevar på nivå 5. Her ligg vi godt over landsgjennomsnittet. Resultata på dei nasjonale prøvene i 8. klasse i lesing og engelsk var dårlege. Her

Loar skule

På dei nasjonale prøvene i lesing og reking hadde vi som målsetting å ha maks 10% av elevane på nivå 1. Denne målsettinga nådde vi ikkje i år, her må vi fortsette det arbeidet vi er i gang med. Vi har fokus på lesekurs, vurdering for læring, etter- og vidareutdanning og kompetanseheving på andre måtar. I reking ser vi fortsatt at vi har mange på høgste nivå, noko som er bra. Fokuset vårt med dei nasjonale prøvene er å sjå

trendane og utvikling. Tiltak kommande år er blant anna å sjå på moglegheit for ein reknepedagog, etablere ei engelskgruppe på skulen, halde fram med samarbeidet med ungdomsskulen og vidareutvikle det, integrere leseplanen, fokus på læringsstrategiar i kollegiet og korleis nyte dei tre leserettleiarane på skulen best mogleg.

Loar skule har hatt mangel på digitale

hjelpemiddlar til både elevar og lærarar. Dette skuleåret har vi fått på plass to digitale tavler til. Det er viktig å ha fokus på fornying og supplering også framover, for vi er enda ikkje i mål på dette området.

Ei viktig målsetting for Loar skule er at elevane skal trivast her. Dette er viktig for all læring. Vi ser, både av elevundersøkinga ved skulen, at elevane ved Loar skule har det bra.

Lom musikk- og kulturskule

Pr. 31.12.15 hadde Lom musikk- og kulturskule 83 elevar og 101 elevplassar.

Når talet på elevplassar er høgare enn talet på elevar kjem det av at same eleven kan

t.d. vera med på fleire tilbod samtidig, same eleven kan vere med på dans og formgjeving som også har individuell undervisning.

Ved ledig time og ingen elevar på venteliste, kan same eleven få undervisning på to instrument. Ved årsskifte fordelte elevane seg på desse tiltaka.

Målekart og kommentarar**Lom ungdomsskule**

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Lom ungdomsskule			
			Noreg res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015
Brukarar	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4,2	4,0	4,0	4,1
		Trivsel med lærarane				
		Mobbing på skulen	1,2	1,3	1,2	1,4
		Fagleg rettleiing av lærar	4,0	4,2	4,1	4,0
	Målt kvalitet	Tilfreds med dialog heim-skule				
		Gjennomsnitt grunnskulepoeng	40,2		39,5	41,4
		Resultat NP lesing 9. klasse, nivå 1 og 2 av 5 nivå		19,0 %	10,0 %	21,0 %
		Resultat NP regning 9. klasse, nivå 1 og 2 av 5 nivå		19,0 %	15,0 %	18,0 %

Økonomi

Det har vore god økonomistyring med eit overshot på ca. 500.000 kroner på heile tenesteområdet. Vaksenopplæringa har ca. 100.000 kr. større utgifter enn budsjettet medan inntektene er 500.00 høgare enn budsjettet. Det er vanskeleg å budsjetttere utgifter/inntekter for vaksenopplæringa. Det avhenger av kor mange flyktningar som blir busette i kommunen. Då vi slit med å skaffe språkarbeidsplassar, får vi store utgifter til undervisning. Det har i dette året blitt ei meir rett føring av lønsutgiftene til assistentane. Desse utgiftene er i 2015 ført på teneste 2022 (spesialundervisning) i staden for 2020. Det har ført til eit stort overshot på 1010 teneste 2020 og eit tilsvarende undershot på 1010 teneste 2022. I budsjettet for 2016 har vi teke omsyn til dette slik at lønsutgiftene på 2022 har auka medan dei har minka på 2020. Det er ein del fellesutgifter som blir fordelte på tenesteområda på slutten av budsjettperioden. Dette gjer at budsjettansvarleg slit med å få full kontroll på dei samla utgiftene på budsjettet i løpet av året..

Brukbarar

Elevundersøkinga i 10. klasse er obligatorisk. Svarprosenten var i 2015 på 100%. Blant anna svarer elevane på spørsmål om trivsel, støtte frå lærarane,

vurdering for læring, læringskultur og mobbing. På nesten alle indikatorane ligg vi over eller likt med dei nasjonale resultata. Skulen har hatt gode resultat gjennom mange år med omsyn til mobbing. Men i 2014 og i år er vi ikkje nøgde med tala. Vi har eit resultat på 1,4 medan det for fylket er 1,3 og nasjonalt 1,2. Dette er vi ikkje nøgde med.. Vi bør vere over landsgjennomsnittet. Vi har sett i gong tiltak. Mellom anna har vi utarbeidd eit skjema vi skal bruke på foreldrekonferansane og på elevsamtalar. Her er det spørsmål om trivselen på assistentane. Desse utgiftene er i 2015 ført på teneste 2022 (spesialundervisning) i staden for 2020. Det har ført til eit stort overshot på 1010 teneste 2020 og eit tilsvarende undershot på 1010 teneste 2022. I budsjettet for 2016 har vi teke omsyn til dette slik at lønsutgiftene på 2022 har auka medan dei har minka på 2020. Det er ein del fellesutgifter som blir fordelte på tenesteområda på slutten av budsjettperioden. Dette gjer at budsjettansvarleg slit med å få full kontroll på dei samla utgiftene på budsjettet i løpet av året..

I tillegg skal helsestøster i sine elevsamtalar ta opp med elevane om trivsel, og om dei er plaga av medelevar på skulen.

Svara syner at det er ei foreldregruppe som er svært tilfredse med skulen og det undervisningstilbodet elevane får. På eit område har skulen forbetringspotensiale, og det er den medverknaden elevane har.

Medarbeidarar

Det skal bli ein ny medarbeidarundersøking: 10faktor. Denne skal bli gjennomført våren 2016

Læring og fornying

Det er ei sterk statleg satsing på å auke kompetansen til lærarane. I 6K er alle skulane med på prosjektet Mattelyst. Denne satsinga vil føre til eit kompetanseløft for alle som underviser i faget.

Kompetanse for kvalitet er ei svært god ordning for å få lærarar til å ta vidareutdanning. Vi har i dette skuleåret ein lærar som tek 30 stp. - I Lesing i alle fag i ungdomsskulen. Vi har frå før ein leserettleiar på skulen og saman med den som no tek utdanning i leseopplæring, står vi godt rusta til å forbetre leseferdigheit hos elevane på ungdomsskulen. Det er dessverre mange i ungdomsskulealder slit med å lese. Leseferdigheit er avgjerdande for all anna læring.

Fra hausten 2016 skal skulen vere med på ei nasjonal satsing – Ungdomsskulen i utvikling (UIU) Vårt satsingsområde innanfor denne satsinga er skrivning.

Loar skule

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg				Loar skule	
			res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015	Mål 2015	Res 2015
Brukarar	Opplevd kvalitet	Trivsel	4,4	4,5	4,6	4,4		
		Mobbing på skulen	1,2	1,1	1,0	1,1		
		Fagleg rettleiing av lærarar	4,4	4,6		4,3		
	Målt kvalitet	Tilfreds med dialog heim-skule	4,4	4,5	4,5	5,0		
		Nasjonale prøver 5.steg lesing. Prosentdel på meistringsnivå 1 av 3 nivå.	24 %	26 %	10 %	18 %		
		Nasjonale prøver 5.steg rekning. Prosentdel på meistringsnivå 1 av 3.	23 %	11 %	10 %	32 %		

Økonomi

Loar skule hadde i 2015 eit meirforbruk på 1,5 mill. Noko av det skuldast meirforbruk innan drift, men hovudsakleg skuldast dette feil i budsjettgrunnlaget på løn.

Innanfor dei ulike tenesteområda fordeler det seg slik:

- Grunnskuleundervisning: 890.000 i meirforbruk.

Skuldast hovudsakleg feil i lønsgrunnlaget der grunnlaget på fleire tilsette manglar for hausten.

Det var noko for høg aktivitet vårhavaret av ulike tilhøve. Meirforbruk:

- Spesialundervisning 495.000
- Skulefritidsordning: ca 90.000

Skuldast mindre brukarbeting, auka bemanning grunna tilhøve og at det ikkje var budsjettert med vikarbehov.

Meirforbruk:

- Skulelokale: 75.000

Skuldast meirforbruk straum og internkjøp.

- Kulturskulen: 90.000

Meirforbruk på fordelte kostnadars og mindre brukarbeting.

Det er etablert ulike tiltak i etterkant av dette resultatet:

- Månadleg rapportering til

administrasjonssjef, skal skje den 15. i kvar mnd.

- Rektor har etablert eige system for oppfølging av lønsutbetaling.
- Tettare oppfølging frå økonomi slik at ein blant anna sikrar at budsjettgrunnlaget er rett.

Brukurar

Elevundersøkinga i 7.klasse er obligatorisk, i tillegg har vi bestemt at 5.klasse også skal vere med på denne.

Vi har dårligare resultat enn vi plar ha. Vi er på eller under snitt på alle område, med unntak av mobbing der vi ligg godt over. Dette betyr ikkje at vi skal slutte å arbeide mot mobbing, men tvert i mot. Vi må fortsetja det gode arbeidet vårt med førebygging og involvere heimane i dette arbeidet.

Foreldreundersøkinga er ikkje obligatorisk, men vi vel å gjennomføre den kvart år. Foreldre melder frå at elevane trivst godt på skulen og at dei føler dei blir godt ivareteke. Foreldre er godt nøgd med dialog heim-skule som vi har hatt fokus på i fleire år. Vi oppmodar foreldre om å fortsetja å svare på denne undersøkinga.

I brukarundersøkinga for SFO var svarprosenten på låge 26%. Foreldre i SFO er ikkje så godt nøgd med tilbodet no som før, dei etterlyser også meir informasjon om kva som skjer på SFO og kva for oppfølging elevane får. Det er foreldre som etterlyser eit tilbod for mindre timetal i veka. Foreldre er nøgde med opne- og stengjetidspunkt.

Læring og fornying

Kompetanse for kvalitet er ei veldig god ordning for å vidareutdanne lærarar. I år har fire lærarar frå Loar om vore med på ordninga. Det vil bety auka kompetanse i engelsk, matematikk, naturfag samt at vi får ein leserettleiar til på skulen. Dette vil styrke kompetansemiljøet betrakteleg, men vi er fortsatt veldig sårbar når det kjem til kompetanse i engelsk. Dette er eit felt vi arbeider med for å gjere meir attraktivt, blant anna ved å danne ei engelskgruppe på skulen.

Alle skulane i 6K er med på prosjektet Mattelyst, denne satsinga vil føre til eit kompetanseløft for alle lærarane med fokus på rekning i alle fag. Mattelyst vert avslutta frå NTNU våren 16, men skulen skal sjølvsgå fortsetja utviklinga innanfor matematikk og rekning.

Kommentarar til nokre nøkkeltal**Lom ungdomsskule**

Elevtalet har heldt seg svært stabilt sidan 2011. Det same et talet på lærarar og assistenter. Ser ein på lærartettleiken så har den hatt ei auke sidan 2009 med litt under eit årsverk.

Fra 2009 og fram til 2013 har vi hatt ei sterkt reduksjon av talet på timer til spesialundervisning og hatt som mål at så mange som mogleg skal gå ut av ungdomsskulen med fullverdig vitnemål og dermed høve til å fullføre vidaregåande skule med fagbrev. For å få til dette så har vi brukt mange delingstimar for å få til tilpassa undervisning for ulike typar elevar.

Fra 2013 og fram til no har det kome fleire elevar med heilt spesielle behov(diagnosar) som har gjort at vi har hatt ei auke i spesialundervisninga.

Dette forklarer og auka i talet på assistenter då desse elevane har fått tildelt mange assistenttimar. Større lærartettleik har og si årsak i at vi har innført arbeidslivsfag

og valfag. Her har vi ein del små grupper som sjølvsgå medfører større forbruk av lærarar.

Speske elevar ved Lom ungdomsskule

	Nøkkeltal Lom ungdomsskule							Nasjonalt	
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2014	
Elevtal pr. 01.10	105	97	86	76	88	87	86		
Tilsette lærarar	18	16	16	17	16	15	15		
Kvinner/menn	11/7	11/5	11/5	12/5	11/5	9/6	9/6		
Assisterar	2	4	2	2	2	2	3		
Lærartettleik	11,8	12,2	12,2	12,4	11,4	10,9	11,9	14,3	

Vaksenopplæring

Elevar 31.12.15	16	26	25	23	20	18
Årsverk	1	1,5	2,0	1,3	2,0	2,0

Nøkkeltal Loar skule

	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Talet på elevar	171	166	164	157	153	171
Talet på lærarar med kontaktlærarfunksjon	12	13	14	12	12	13
Talet på lærarar	19	22	17	18	20	24

Kommentar: Talet på lærarar har auka frå 14/15 grunna Garmo. Stillingane er ikkje auka tilsvarende, da fleire er i delvis permisjon.

Utfordringar framover

Lom ungdomsskule

- Legge til rette for tilpassa opplæring. For å få til dette er det viktig med delingstimar.
- Fremje ein vurderingskultur ved skulane, der m.a. lærarane ved undervegsvurdering av elevane informerer dei om deira faglege ståstad i høve til kompetansemåla i faget.
- Gjennom m.a. vurderingsarbeidet få elevane i større grad til å ta del i utviklinga av læringsmiljøet.
- Utvikle bruken av IKT i skulane gjennom m.a. læringsplattformen It's learning slik at skulane kan bli mellom dei fremste i landet i bruk av elektroniske læringsverktøy. Bruk av databaserte opplæringsprogram.
- Gjennom rekruttering og etter- og vidareutdanning gjera skulane i stand til å nå måla i Kunnskapsløftet.
- Sikre nok ressursar til skulen for å følge opp krav frå elevar, foreldre og storsamfunn. Her er delingstimar det viktigaste tiltaket.
- Ein del elevar slit med å få gjort lekser og derfor tilbyr skulen leksehjelp etter skuletid.
- Mange elevar slit med matematikk. Gjennom satsinga i 6K- Mattelyst vonar vi at lærarane skal få auka kompetanse til å konkretisere matematikkundervisninga.
- Det blir og viktig at ein legg vekt på grunnleggjande ferdigkeit i rekning i alle fag.

Loar skule

- Rekruttere og etter – og vidareutdanne lærarar slik at vi når måla i Kunnskapsløftet.
- Sørgje for å inkludere rekning i alle fag
- Å få på plass nok digitalt utstyr, samt kompetanse, slik at elevane har høve til å nå måla i digitale ferdigheter. Vi manglar nokre digitale tavler for at elevane skal ha likt utgangspunkt.
- Vidareutvikle uteskulen
- Implementere leseplanen
- Redusere talet på spesialundervisning og legge til rette for tilpassa opplæring for alle, for å nå dette målet er det avgjerande med delingstimar.
- Arealet arbeidsplassar til alle tilsette er ei utfordring. Vi har ikkje nok areal til å dekke det arbeidstilsynet seier er kravet, som er 6 kvadrratmeter pr lærar.

Lom musikk- og kulturskule

- Ta vare på og vidareutvikle kvalitetane i Lom musikk- og kulturskule.
- Arbeide for å få til meir samspel, samarbeid på tvers av tilboda.
- Auke ressurstilgangen slik at vi kan få til tilbod for fleire yngre brukar grupper, og kan opprette fleire tilbod.
- Legge til rette for kurs og kompetanseheving for dei tilsette.
- Vidareutvikle det faglige samarbeidet med andre kulturskular. Samordne stillingar med andre kulturskular/Vinstra vgs. For å få kvalifiserte folk til å undervise.
- Legge til rette for arbeid med ny rammeplan for kulturskulen.

- Lom har lite fråfall i den vidaregåande skulen. Skal ein halde fram med dette, så må så mange elevar som mogleg fullføre ungdomsskulen med karakter i alle fag. Dette er ressurskrevjande då dette krev stor grad av tilpassing som gjer at ein må ein ha stor lærartettleik.
- Skulen har nokre framandspråklege elevar. Viktig at desse lærar så mykje norsk at dei kan gå vidare i skulesystemet. Det er og vanskeleg å få integrert jentene.
- Mange elevar slit sosialt og psykisk. Det er eit stort behov for ein sosiallærar. Ein slik lærar kan vere felles for skulane og barnehagane.

Barnehage

Sklia i Loar barnehage

Oppgåver og ansvar

Barnehagen sitt samfunnsmandat

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

Barnehagen sitt verdigrunnlag

«Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som

kommer til uttrykk i ulike livssyn og som er forankret i menneskerettigheten.»
Barnehageloven § 1.

I tillegg skal barnehagen følgje dei retningslinjer som Rammeplan for barnehagen gjev.

Mål og resultatstyring

Måloppnåing

Ny Rammeplan er under utarbeiding og ei ny Stortingsmelding om innhaldet i barnehagen har nettopp kome. Tittelen på denne er : «Tid for lek og læring», som seier noko om kva som skal vere hovudinnhaldet i barnehagen. Å finne god balanse mellom, og å integrere leik og læring er både ei utfordring og eit mål for barnehagane.

Barnesamtalane vi gjennomfører med dei eldste barna, viser at leik og det å ha nokon å leike med, er det aller viktigaste for barna sin trivsel i barnehagen. Dette

må derfor arbeidast systematisk med. Fokusområde for barnehagane dette året er «Likeverd og likestilling i barnehagen». Eit av måla med dette arbeidet er at barna skal lære å respektere kvarande sjølv dei er ulike, og at alle skal få like moglegheter uavhengig av kjønn og forutsetningar. Vi ser at dette arbeidet har ført til at barna leiker meir med fleire og også meir variert leik. At foreldra har vore involverte har vore viktig.

Utviklinga med stadig fleire heilt små barn i barnehagen fortset, og

påvirkar barnehagekvarden. Desse treng tryggleik, omsorg, stabilitet og tilgjengelege vaksne. Vi har som mål at dei yngste skal vere i små og stabile grupper. Det er dette året så stor andel av barn under 3 år i Loar barnehage, at alle ikkje får plass på småbarnsavdelingane, slik at nokre må gå på blanda gruppe med eldre barn. I Garmo barnehage har det hausthalvåret vore utvida småbarnsgruppe. Vi erfarer at det ikkje er like lett å ivareta dei yngste barna sine behov i store grupper.

Målekart og kommentarar

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg				Loar barnehage			
			res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015	res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015
Brukarar	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5,5		5,6	5,1				
		Foreldra sine moglegeheter for medverknad	4,6		5,1	4,6				
		Respektfull behandling av barnet	5,4		5,6	5,5				
		Barnehagens bidrag til språkutviklinga	5,0		5,5	4,9				
Målt kvalitet		Talet på barn på venteliste	0		0	0				

Økonomi

Avvik som varsla til kommunestyre i møte den 18. juni. Dette grunna at etter innsoking, såg vi at vi måtte opprette fleire barnehageplassar frå hausten 2015, noko som førte til auka utgifter til bemanning og tilpassning av lokaler.

Brukarar

Resultat på brukarundersøking (foreldre) har gått litt ned, og er så vidt under landssnitt. Nedgang på

brukarmedvirkning. Kommentarar og andre attendemeldingar viser at det mellom anna kan ha med gruppесamansetning å gjere. Vanskeleg å vere fleksible på dette da vi må fylle opp plassane på avdelingane. Nedgang også på tilgjengeleighet, spesielt opningstidspunkt. Vi kan ikkje utvide opningstida med den bemanninga vi har i dag, da vi ikkje vil få dekt dagen på ein forsvarleg måte. Svarprosenten er 51, noko vi ikkje er tilfreds med.

skuleforberedande aktivitetar og språkutvikling. Dette kjem mykje av dårlege resultat på ei enkelt avdeling der vi har vore klar over at det har vore store utfordringar i barnegruppa og vi har kjent på at det er for lite ressursar i høve utfordringane. Vi er glade for framleis svært gode resultat på respektfull behandling og personalets si kompetanse og omsorg for barnet. Svarprosenten er 51, noko vi ikkje er tilfreds med.

Utfordringar framover

- Fordeler barnehageplassane i kommunen. Stor innsoking av småbarn, gjer at fleire ikkje får plass i den barnehagen dei helst ynskjer.
- Møte stadig auka krav om læring, og på same tid ivareta leiken og barn sin trivsel.
- Småbarnsavdelingane, noko som skaper utfordringar spesielt i høve plass til stell og soving.
- Stor auke i flyktning/minoritetsspråklege barn i barnehagen. Treng ressursar og kompetanse til å følge opp desse, spesielt i høve språkstimulering.

Frå Loar barnehage si sirkusframsyning

Miljø, teknisk, næringOppgåver og ansvar

Tenesteområdet har ansvar for planarbeid, miljø- og naturforvaltning, næringsutvikling, landbruksforvaltning, geodataforvaltning, generell beredskap

og renovasjon, vaktmesterteneste, reinhald, byggesakshandsaming, kart- og geodataforvaltning, generell beredskap og førebygging mot

naturskade og ulykker. Både «Inn på tunet» og «Lom nasjonalparklandsby» er avslutta som prosjekt og er no over i ei driftsperiode.

Mål og resultatstyringMåloppnåing

Tenesteområdet Miljø, teknisk, næring er prega av eit godt tverrfagleg samarbeid. Dei ulike fagområda og tenestene innanfor området har til saman ei fagleg breidde som gjer det mogleg å oppfylle målsettingane om eit godt tenestetilbod knytt til ressursforvaltning i ein liten kommune.

I juni 2015 vedtok formannskapet planprogram for revidering av kommuneplanen. Framlegg til revidert samfunnssdel til kommuneplanen var sendt ut til offentleg ettersyn på seinhausten 2015. Samtidig vart det kunngjort oppstart av arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel.

Brukarundersøkingane har gjennom ei årrekke stadfestat god kvalitet på byggesaksbehandling, kommunaltekniske tenester, vatn og avlaup, vaktmestertenester og reinhald.

Den kommunale planstrategien er eit dokument som viser kommunen sitt planbehov innan samfunnsutvikling og arealbruk, og som skal reviderast kvar kommunestyreperiode. Ny planstrategi skal vedtakast innan eit år etter konstituering av det nye kommunestyret, dvs. i løpet av hausten 2016.

Stillinga som kommunalsjef på MTN er framleis ikkje tilsett i, og administrasjonssjef Ola Helstad har hatt leiaransvaret for MTN i 2015. Trine Solberg Johansen vart tilsett som ny arealplanleggjar i april.

Arbeidet for ei berekraftig arealforvaltning og framtidsretta stadutvikling er godt forankra. Det er likevel utfordrande å legge til rette tilstrekkeleg areal for ny utbygging, både for næringsutvikling og for bustadbygging. Sjå elles eige kapittel om næringsutvikling tilleggare i årsmeldinga.

Nasjonal skredfarekartlegging viser at store deler av busetnaden i Lom kommune ligg innanfor aktsemdosområde for snøskred, jord og flomskred. Dette set store krav både til dokumentasjon av tryggleik mot skred frå den enkelte

sökjar og tiltakshavar, og til kommunen si saksbehandling i byggesaker.

Økonomiske rammer til tilfredsstillande drift- og vedlikehald av den kommunale bygningsmassen og kommunale vegar har vore, og vil bli ei utfordring. Tronge økonomiske rammer fører til auka etterslep innan vedlikehald.

Handlingsprogram for oppgradering av kommunale vatn- og avløpsanlegg må gjennomførast for å oppretthalde forsyningssikkerhet og kvalitet på tenestene.

Kart- og oppmålingsavdelinga har stor grad av måloppnåing men har ikkje kome i mål med digitaliseringa av turrutar som planlagt. Opprettninga av det regionale geodatasamarbeidet gir stor avkasting på fleire felt, til dømes effektivisering av arbeidsoppgåver både lokalt og på tvers av kommunegrensene, og ikkje minst knytt til kompetanseheving og utveksling.

Det at det ikkje er tilsett kommunalsjef for MTN fører til at ansvar som var tenkt lagt til leiar blir fordelt på andre medarbeidarar. Det er og utfordrande for administrasjonssjef å følgje opp leiaransvaret slik det er ynskt.

Målekart og kommentarar

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Miljø, teknisk, næring			
			Noreg		Miljø, teknisk, næring	
			Res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015
Brukarar	Opplevd kvalitet	Resultat for brukarane, byggjesak	4,3	5,0	5,0	5,0
		Generell oppleveling av kvalitet, byggjesak	4,5	5,0	5,0	5,1
		Resultat for brukarane, vasskvalitetet og vasstrykk	4,9	5,5	5,0	5,3
		Resultat for brukarane, funksjon på avlaupssystemet	5,2	5,3	5,0	5,6
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup tillit og respekt	5,2	5,5	5,0	5,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, service og tilgjenge	4,5	4,9	5,0	5,1
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, informasjon	4,5	4,9	5,0	4,7
		Renhaldstenesta leverer tjenester av god kvalitet	4,8	4,7	5,0	5,3
		Vaktmestertenesta leverer tjenester av god kvalitet	5,2	4,9	5,0	5,4
		Vaktmestertenesta tydeleggjer kva for tenester eg kan få	5,0	5,0	5,0	5,3
		Målt kvalitet	Andel vassprøver som tilfredsstiller krav i forskrift	100,0	100 %	99 %
		Andel avlaupsprøver som tilfredsstiller krav i forskrift	99 %	100 %	99 %	
Ressurs-styring	Avklaring av forventning	Andel tenestestader med serviceerklæring	15 %	50 %	15 %	
		Sjølvkostrekneskap vatn, dekningsgrad	100 %	100 %	100 %	
		Sjølvkostrekneskap avlaup, dekningsgrad	100 %	100 %	100 %	
		Sjølvkostrekneskap renovasjon, dekningsgrad	100 %	100 %	100 %	
		Sjølvkostrekneskap feiing, dekningsgrad	100 %	100 %	100 %	

Økonomi:

Det har vore eit betydeleg overforbruk innan oppvarming av kommunale bygg, på grunn av m.a. overgang frå oppvarming med elektrisk varme til oppvarming med biovarme og store utfordringar knytt til det gamle varmeanlegg ved Lom helseheim. Mot årets budsjett vart det bede om kr. 200 000,- eks. mva for ein gjennomgang

av varmeanlegget med automatikk ved Lom helseheim og oppgradering av desse.

Kommunale vegar hadde eit overforbruk på omkring kr. 300 000. Årsaka er primært vêrtilhøve vinteren 2014/2015, samt tiltak med utskifting av stikkrenner – grøfting for å unngå vidare vannskader på veganlegg.

Det er avtale om tenestekjøp frå Vågå kommune, landbrukskontoret, som erstatning for redusert stillingsressurs innan landbruk. Dette førte til meirforbruk på omkring kr 200.000. Kommunen har vald å ikkje tilsette i stillinga som kommunalsjef MTN. Dette er grunngjeve med innsparing i

Nokre nøkkeltal

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<u>Talet på tilsette</u>							
I kommunehuset (Midtgard)	9	9	10	9	9	9	9
Utanfor kommunehuset (Midtgard)	23	24	23	24	24	23	20
I prosjektstillingar	1	1	1	0	2	2	1
<u>Sakshandsaming</u>							
Journalpostar (inn- og utgåande post)	2 279	2 140	2207	2237	2543	2243	2511
Talet på byggjesaker	91	105	67	52	98	78	83
Talet på vedtekne kommuneplanar	0	0	0	0	0	1	0
Talet på vedtekne reguleringsplanar	1	0	4	1	2	1	1
Talet på matrikkelbrev	39	14	16	22	18	36	48
Talet på jordlovssaker og konsesjonssaker	14	14	8	4	5	8	5
Brukbarar som søker produksjonstilskot - to omganger	143	151	157	149	146	144	139
Brutto produksjonstilskot (tal i millionar kroner)	31	33,6		37,7	38,9	39,2	38,5
Regionale miljøtilskot (tal i milionar kroner)	1,6	1,6	1,6	1,8	1,9	2,2	2,3
Talet på gardskart med rettingar	30	20	<10	<10	10	8	15
Søknadar om dispensasjon for motorferdsel i utmark	16	25	20	18	18	14	11
<u>Drift av kommunaltekniske anlegg:</u>							
Talet på anlegg for kommunal vassforsyning	4	4	4	5	5	5	5
<u>Talet på kommunale reinseanlegg</u>							
Talet på innbyggjarar knytt til kommunalt avlaupsnett	1 200	1 210	1210	1216	1200	1200	1200
Talet på innbyggjarar ikkje knytt til kommunalt avlaup	1 205	1 200	1207	1201	1164	1164	1164

Utfordringar framover

- Oppgåvetilfanget er på mange område større enn det dei tilsette har moglegheit til å ta unna, noko som fører til sterkt prioritering av oppgåver
- Avgrensa tid og ressursar gjer det utfordrande å få prioritert kompetanseheving
- Sårbart med eit lite fagmiljø med eit breitt spekter av oppgåver. Uforutsette fråver gjer MTN svært sårbare i høve oppgåveløysinga som er forventa. God samhandling og oppgåvedeling må så langt som råd nyttast for å forebygge dette
- Å legge til rette for nye innbyggjarar og behov for vedlikehald skapar utfordringar som krev langsiktig innsats på ulike fagområde. Ledige butikklokale i sentrum og tilgang på nye attraktive næringstromter er ei mangelvare og gjer det vanskelegare å tiltrekke seg nyetableringar
- Oppfølging og ferdig vedtak av kommunedelplan for avløp, saman med gjennomføring av store utbyggingsprosjekt som renovering av reinseanlegga i Garmo og på Leirmo skal gjennomførast i kommunal regi dei nærmaste åra med medverknad frå tenesteeininga. Det vil vere utfordrande å gjennomføre dette arbeidet ved sidan av dei ordinære drifts- og forvaltningsoppgåvene.
- Stadig aukande bygningsmasse og behov for vedlikehald skapar utfordringar for vaktmestertenesta og reinhaldspersonalet
- Etter kartlegging av område med skredfare i kommunen er det behov for gjennomføring av sikringstiltak i framdrift i arbeidet med revisjon av kommunens overordna planverk og arealplanar.

Helse og velferd

Oppgåver og ansvar

Kommunen skal sørge for at personar som oppheld seg i kommunen får tilbod om naudsynte helse- og omsorgstenester. Dette omfattar alle pasient- og brukargrupper, herunder personar med somatisk eller psykisk sjukdom, skade eller liding, rusmiddelproblem, sosiale problem eller nedsett funksjonsevne (Jfr. helse- og omsorgsloven § 3-1).

Mål og resultatstyring

Måloppnåing

Barnevern

Brukarundersøking gjennomført for barnevernstenesta i 2015, men vi fekk inn for få svar til at resultatet kan nyttast (Skjåk kommune vertskommune).

Økonomisk sosialhjelp

Mottakarar av økonomisk sosialhjelp – ikkje gjennomført brukarundersøking i 2015 (Skjåk kommune vertskommune frå juni-2014).

Psykisk helsearbeid – felles teneste med Skjåk – Lom er vertskommune

Gjennomført brukarundersøking att i 2015 (i 2014 for få svar). Resultat for 2015 er betre enn målet på 2 av 3

Økonomi

Kommentar til dei største avvika i høve budsjett 2015;

Nav - Totalt sett eit overforbruk i høve budsjett på ca. 1,5 mill. Av dette er ca. 1 mill. i overforbruk økonomisk sosialhjelp.

Barnevern – Totalt sett eit underforbruk i høve budsjett på ca. 1 mill. Av dette utgjer mindre utgifter til fosterheimspllasseringar ca. 600.000.

Flyktningstenesta – Totalt sett eit overskott på ca. 3 mill. Av dette utgjer integreringstilskott for busette flyktningar og familiegenforeningar ca. 2,6 mill. i meirinntekter i høve budsjett.

Etter Folkehelseloven:

Kommunen skal fremje befolkninga si helse, trivnad, gode sosiale og miljømessige forhald og bidra til å førebyggje psykisk og somatisk sjukdom, skade eller liding, bidra til utjamning av sosiale helseforskellar og bidra til å beskytte befolkninga mot faktorar som kan ha negativ innverknad på helsa.

Kommunen skal fremje folkehelse innan dei oppgåver og med dei verkemedlar

kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tenesteyting.

Kommunen skal medverke til at helsemessige omsyn blir ivaretake av andre myndigheiter og verksemder. Medverknnad skal skje blant anna gjennom råd, uttaler, samarbeid og deltaking i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med friviljug sektor (Jfr. Folkehelseloven § 4).

Skulehelsetenesta

Ny undersøkelse i år – snitt totalt litt over landssnittet.

Ergoterapi

For få svar til å brukast.

Fysioterapi

Resultatet i 2015 er likt eller betre enn mål 2015 og likt eller over landssnittet.

Medarbeidarundersøkinga

Resultatet i 2015 under mål 2015 på halvparten av spørsmåla, likt eller over mål på den andre halvparten. Desidert lågast score på fysisk arbeidsmiljø – vore slik i mange år – årsak helsecenteret.

eit spørsmål (I kor stor grad opplever du at tenesta bidreg til at du får eit meir aktivt liv?), medan det er litt under målet på 2 spørsmål (I kor stor grad behandler dei tilsette deg med respekt?) og (I kor stor grad opplever du at tenesta bidreg til auka tryggleik?) På alle dei andre spørsmåla er resultatet som landssnittet.

Helsestasjon:

Resultatet i 2015 er betre enn i 2014. Det var også tilfelle i 2014 i høve 2013. Vi antyda i fjar at dei grepa/tiltaka som vart gjort etter gjennomgang av undersøkjinga i 2013 hadde verka. Resultatet i år understrekar dette og at det er ei god utvikling av brukartilfredsheita.

Målekart og kommentarar

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Helse og velferd			
			Lom res	Lom mål	Lom res	Noreg res
2014	2015	2015	2015			
barnevern	kvalitet	I kor stor grad opplever du at dei tilsette i barnevernstenesta behandler deg med respekt?	For få svar i 2014.			
		Kor fornøyd er du med moglegheita for å få kontakt med barnevernstenesta (tlf./fysisk oppmøte/epost)?	Ikkje gjennomført brukarundersøking i 2015			
		Barnevernstenesta tek omsyn til dine ynskjer og behov				
		Barnevernstenesta gjev meg nok informasjon				
		Barnevernstenesta tek deg på alvor				
		Alle løvpålagte fristar skal holdast				
		Alle saker har sluttrapport etter endt undersøking				
		Alle barn har ein aktiv tiltaksplan				
		Barne- og fam.verngruppa besøkje alle barnehagar og skular i året				
Brukarar psykisk helsearbeid	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta bidreg til at du får eit meir aktivt liv	3,9	3,6	3,6	3,6
		I kor stor grad opplever du at tenesta bidreg til auka tryggleik?	3,5	3,6	3,5	3,5
		I kor stor grad behandler dei tilsette deg med respekt?	4,0	4,0	3,8	3,8
Brukarar sosial	Opplevd kvalitet	På grunn av for få svar på brukarundersøkinga kan ikkje resultat gjerast offentleg	Ikkje gjennomført brukarundersøking i 2014 og 2015 var Skjåk vertskommune			
		I kor stor grad føler du at du kan ta opp vanskelege tema med dei tilsette på helsestasjonen?	4,6	4,5	4,9	4,9
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette møter deg og barnet ditt med vennlegheit og respekt?	5,5	5,3	5,4	5,4
		Korleis opplever du moglegheita for å få kontakt med helsestasjonen (telefon, fysisk oppmøte, e-post o.l.)?	5,0	4,7	5,0	5,0
Brukarar ergoterapi	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at du har fått det betre med det du trengte hjelp til?	For få svar			
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?				
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få ergoterapi er akseptabel?				
		I kor stor grad tykkjer du at du har fått det bedre med det du trengte hjelp til?	5,1	4,8	4,7	4,7
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?	5,8	5,6	5,7	5,7
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få fysioterapi er akseptabel?	4,8	4,6	4,3	4,3

Skulehelsetenesta:

Ny undersøkelse i 2014 – snitt totalt litt over landssnittet. I 2015 er det for få svar til at resultatet kan brukast.

Ergoterapi:

Resultatet i 2015 litt under målet på to spørsmål (I kor stor grad tykkjer du at du har fått det betre med det du trong hjelp til?) og (I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få fysioterapi er akseptabel?), men over målet på spørsmålet (I kor stor grad stor grad behandler dei tilsette deg med respekt?). Resultatet i 2015 ligg i snitt litt under landssnittet.

Utfordringar framover

Rekneskapstal for 2015 viser at utnyttinga av dei intermediære sengeplassane er høg (91 %) – fordelinga mellom kommunane: Sel 47%, Vågå 31%, Lom 6%, Skjåk 5%, Dovre 2%, Lesja 0%. Det knyter seg spenning til kva som vil koma ut av prosessen mellom SI og kommunane i regionane Valdres og Nord-Gudbrandsdal om utvikling av dei distriktsmedisinske sentra på Fagernes og Otta. Gruppa som har delekte for vår region har m.a. peikt på at bruk av innovative løysingar knytta til E-helse og telemedisin er ein føresetnad for god samhandling/ at det bør vera ein struktur for kompetansehevande tiltak og gjensidig erfaringsutveksling (hosptering sordninga, videokonferanser, gjennomføring av lærings- og mestringsteenester mm)/ at det ved vurdering av desentralisering (poliklinikk), må ein i pasientgrunnlaget ta med dei som pr. i dag blir henvist til privatpraktiserande spesialistar (ikkje minst øre-nese-hals, urolog, øye, hud, kardiolog). Gruppa meiner at data fra Nord-Fron bør inkluderast i berekningane.

Husten 2015 vart det på nytt lagt fram eit forslag til endring av regional legevakt til behandling i kommunane (kutte ut bakvaktene i Lom/Skjåk og Lesja/Dovre og heller ha ei bakvakt/sekundærvakt i heile regionen). Kommunestyra i alle kommunane i regionen vedtok den nye legevaktordninga som skal setjast i verk i april 2016. Ordninga skal evaluerast innan eitt år etter tidspunkt for endring, deretter når minst ein kommune ber om

det.

Regional kreftkoordinator som kom i gang i 2014 og som i stor grad har vore finansiert av prosjektmidlar frå Kreftforeningen har ført til at kreftpasientane har fått ei betre omsorg ved at tenestane/kreftkontaktene via kreftkoordinator har fått høgda si kompetanse på området. av kreftomsorgen i regionen. Det blir nå utarbeidd eit forslag til handlingsplan for kreftomsorg som ledd i evaluering av ordninga.

Felles koordinerande eining (KE) og tildelingskontor saman med Skjåk kom på plass i mars 2015. Det har vore kapasitetsutfordringar på slutten av året på grunn av ein del fråvær og at ressursjennomgangen som Lom hadde innan pleie- og omsorg og dei påfølgjande innstrammingane medførte mykje meirarbeid for tildelingskontoret.

I årsmeldinga for 2013 skrev vi; Samhandlingsreformen og Lom kommune har også dette året greid utfordringa med å ta attende ferdigbehandla pasientar frå sjukhuset. Betalte heller ikkje noko til sjukhuset for ferdigbehandla pasientar dette året. I 2015 vart det busett 19 flyktningar (2 over godkjent kvote – som forskott på 2016). I tillegg kom det 7 som familiegjenforening, slik at det totalt kom 26 flyktningar til Lom i 2015.

Kommunestyret i Lom vedtok i 2015 å busetja 15 flyktningar kvart år også i 2016 og 2017 – derav 5 einslege mindreårige kvart av åra. Å skaffe språkpraksisplassar

er ei av dei største utfordringane i arbeidet med å integrere flyktningane.

Arbeidet med detaljprosjektering av nytt helsecenter starta i mai-2014. Prosjekterande firma frå Estland viste seg å ikkje tilfredsstille krava til leveransen og kontrakta vart difor terminert og prosjekteringen vart lyft ut på nytt anbod. Nytt firma – Norconsult – starta arbeidet i januar-2016 og skal vera ferdige 25.04.2016. Dette vil da vera grunnlag for utlysing av eit totalprosjekt og bygging er planlagt igangsett 01.09.2016.

Bygging av ny ambulansestasjon kom i gang i januar og skal vera ferdig i juni-2016.

Bygging av 2 nye bustader til flyktningar/ vanskelegstilte som etter planen skulle vore i gang hausten 2015 og var planlagt ferdige i mars-2016, kom ikkje i gang før februar-16 og skal vera ferdige i juli-2016.

I årsmeldinga for 2013 skrev vi; Helseyster/helsestasjon si oppleving av at stadig fleire barn og unge har behov for oppfølging på grunn av psykiske lidingar er signal som må takast på alvor.

Stoda 1 år etterpå var uendra; Trass i sterke statlege føringar og auka ressursar inn i rammeoverføringa både i 2014 og 2015 fekk ikkje helsestasjon auka ressursar korkje i 2014 eller i 2015.

Stoda ved årsskiftet 2015/2016 var også uendra.

Pleie og omsorg

Oppgåver og ansvar

Lom helseheim skal yte heildøgns pleie- og omsorg ved langtids-, korttids-, rehabiliterings- eller avlastningsophald. Tenestene vert tildelt etter BEON-prinsippet. Til grunn for tildeling, ligg individuell kartlegging og tverrfagleg vurdering. Under opphaldet, får pasientane tilbod om legerilsyn, tannlegetilsyn, aktivisering og sosiale- og kulturelle tilstelningar.

Kjøkenet lagar næringsrik mat til pasientar i institusjon, til pasientar på bygda som har fått tildelt matombringning og til kantinen på Lom helseheim og Lom ungdomsskule. Pasientkleda vert vaska i eige vaskeri.

Mål og resultatstyring

Måloppnåing

Vi fylgjer BEON-prinsippet i tildeling av tenester, jf. Omsorgsplan for Lom kommune 2011-2020, der det skal vera tydeleg fram eit bilete som viser at Lom kommune fram mot 2020 må «koma i toppform» for å vera i stand til å møte dei utfordringane som da vil koma – jf. tal om folketalsutvikling i Lom med m.a. stor auke i 80+. Det vart utarbeidd ein framdriftsplan for omstillingarbeidet.

Da Lom kommune ikkje har eit differensiert tenestetilbod og manglar trinn i omsorgstrappa, kan det verta tildelt tenester på for høgt omsorgsnivå. Sjølv om ein har tildelingskontor, vil denne utfordringa vere den same fram til ein har fått ei dreining av tenestene frå ei institusjonsbasert teneste til heimebaserte tenester og fleire trinn i omsorgstrappa.

Helse og velferd og pleie- og omsorgssektoren tok initiativ til og gjennomførde hausten 2015 ein drifts- og ressursjennomgang ved hjelp av ekstern konsulent. Det har lenge vore eit erkjent faktum at Lom kommune har for høg ressursbruk innan pleie- og omsorg. Det har vore kjent lenge at ressursbruken i institusjonsbaserte tenester er altfor høg og at det er både ynskje og behov for å vri ressursbruken frå institusjonsbasert teneste til heimebaserte tenester. I tillegg, er det eit kjent faktum at Lom kommune manglar steg i omsorgstrappa – heildøgns omsorgsbustadar. Alt dette, kom enda tydlegare fram i konsulenten sin rapport etter arbeidsverksstaden som var gjennomført i lag med tenesteområda.

Miljøarbeidartenestene skal sørge for at personar som oppheld seg i kommunen får nødvendige helse- og omsorgstenester som helsetenester i heimen, personleg assistanse, praktisk bistand og opplæring, individuell plan, omsorgsløn, støttekontakt og avlastningstiltak til personar og familiar med særleg tyngjande omsorgsarbeid. Tenesta har i tillegg ansvar for Lom Arbeidssenter som gjev arbeids- og aktivitetstilbod til menneske med ulike bistandsbehov. Til grunn for tildeling, ligg individuell kartlegging og tverrfagleg vurdering. Heimetenestene (heimesjukepleia og heimehjelpene) skal bidra til at eldre

og personar med funksjonssvikt kan få bu og virke i eigen heim så lenge det er fagleg forsvarleg. Heimetenestene gjev tilbod om helsehjelp og praktisk hjelpe i heimen i tillegg til dagsentertilbod for heimebuande personar med demenssjukdom, tryggleiksalarm og matombringning. Til grunn for tildeling, ligg individuell kartlegging og tverrfagleg vurdering.

Pleie- og omsorgssektoren har personar på språkpraksis og har kvart år undervisning/opplæring for elevar, studentar og lærlingar som har praksis i sektoren.

november 2015.

8. Oppstart prosess for utarbeiding av kvalitetsstandardar for pleie- og omsorgstenestene i Lom kommune, hausten 2015.

9. Oppstart prosess for å vurdere bustadmasse i PO, bustadgruppa starta arbeidet 07.12.2015

10. Prosess med utarbeiding av demensplan for Lom, oppstart for skriveprosess 07.09.2015.

11. Nye reglar for avspassing iverksett frå 01.01.2016

Fordi kommunen har stor kapasitet på institusjonsplassar og sjukepleiarar på alle vakter i institusjon, har ein stor sett gjennom heile året hatt ledig kapasitet på institusjonsplassar og stort sett teke i mot ferdigbehandla pasientar frå sjukhus. Ein stor del av pasientane ved Lom helseheim har omfattande pleiebehov og fleire har demenssjukdom. Dette er krevjande både med omsyn til å ha nok personell og kompetanse. Flaskehalsar for fagleg drift i sektoren er leiatettleik, sjukefråver, helg, høgtider og feriar. Tilgangen til kvalifisert personell er utfordrande heile året og tilgangen til fysioterapeut, ergoterapeut og lege er redusert/manglar under helg-, høgtids- og ferieavvikling. Vi har nytta vikarar frå vikarbyrå for å greie forsvarleg drift.

Oversikt frå tenesteområda

- I 2015 var aktiviteten ved Lom helseheim slik:
- 4 avlastningsopphald
 - 56 korttidsopphald
 - 14 akuttinnleggingar frå legevakt
 - 13 korttidsopphald LMS
 - 5 rehabiliteringsopphald
 - 15 langtidsopphald

For institusjonen har talet på korttidsopphald auka i 2015 samanlikna med året før og talet på langtidsopphald har gått ned. Talet på korttidsopphald ved NGLMS har auka betrakteleg siste

Målekart og kommentarar

Fokus-område

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg Heimebasert omsorg			
			res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015
Brukarar	Opplevd kvalitet	Eg får den hjelpa eg treng slik at eg kan bo heime	5,3	6,0	5,5	5,8
		Dei tilsette veit kva dei skal gjere når dei kjem heim til meg	5,2	5,4	6,0	5,8
		Eg veit kva som står i vedtaket mitt	4,5	5,5	5,9	4,7
Brukarar	Målt kvalitet	Det tok kort tid frå eg søkte om hjelp til eg fekk det.	5,1	5,7		5,6
Ressurs-styring	Prioritering	Tenester til heimebuande sin andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg			45,0 %	
Medarbeidrarar	Opplevd kvalitet	Sjukefråvær korttid	4,6 %	3,0 %	3,2 %	
		Sjukefråvær langtid	8,9 %	5,0 %	6,6 %	

Fokus-område

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg Institusjonsbasert omsorg			
			res 2015	Res 2014	Mål 2015	Res 2015
Brukarar	Opplevd kvalitet	Eg får legehjelp når eg treng det	4,8	5,8	*	
		Eg får smertelindring ved behov	5,8		*	
		Eg trivst saman med dei tilsette	5,9		*	
		Eg får stå opp når eg vil	5,4	5,9	*	
		Mi verdigkeit blir i vareteke	5,6		*	
		Eg er fornøgd med kultur/underhaldningstilbodet	5,1	4,7	*	
		Eg har moglegheit til å koma ut i frisk luft	5,1	5,2	*	
Ressurs-styring	Prioritering	Plassar i institusjon i prosent av mottakarar av pleie- og omsorgstenester	25,9 %	22,5 %	22,5 %	
Medarbeidrarar	Opplevd kvalitet	Legetimar pr.veke pr. pasient i sjukeheim	0,58	0,58	0,51	
		Sjukefråvær korttid	2,1 %	3,5 %	3,2 %	
		Sjukefråvær langtid	3,6 %	6,0 %	4,4 %	

*) Ikke gjennomført undersøkelser for 2015

Pleie og omsorg

Attende til innholdslista

For institusjonstenesta er sjukefråveret i 2015 slik:

Korttidsfråveret: 3,2 %

Langtidsfråveret (meir enn 17 dagar som er arbeidsgjevarperioden): 4,4 %

For institusjonstenesta, har det totale sjukefråveret gått litt opp.

For heimetenestene er sjukefråveret i 2015 slik:

Korttidsfråveret: 3,2 %

Langtidsfråveret (meir enn 17 dagar som er arbeidsgjevarperioden): 6,6

For heimebaserte tenester, har sjukefråveret gått ned.

Økonomi

Sett heile pleie- og omsorg under eitt, har vi ei overskridning på kr. 460 000. Det var for 2015 lagt inn kr. 3 mill i rammeredeksjon i budsjettet i

institusjonen.

Institusjonsbaserte tenester har ei overskridning i år på kr. 1,8 mill, av dette

er kr. 449 000 overskridning på drift av bygningsmassen. Meirforbruk i høve til budsjett på straumutgifter/biovarme var kr. 367 000.

Heimebaserte tenester har ei innsparing på i overkant kr. 1,3 mill.

Den største innsparinga var i miljøarbeidartenesta på kr. 1,5 mill

Læring og fornying i pleie – og omsorg

I 2015 vart Lom og Skjåk Tildelingskontor starta. Tildelingskontoret handsamar alle søkerane om pleie- og omsorgstenester og fattar vedtak i samråd med søker, pårørende og tenestene.

Lom helseheim deltek i SAM-AKS-prosjektet som er eit samarbeidsprosjekt med spesialisthelsetenesta i høve til personar med demenssjukdom. Prosjektet omhandlar også forsking. Vi har gjennom prosjektet fått undervisning i demenssjukdomar, regelverk, kartlegging, haldingsplanar og pasientretta rettleiing frå spesialisthelsetenesta. Deltaking i prosjektet bidreg til kvalitets- og kompetanseheving og bidreg difor til eit betre tilbod til pasientar med demenssjukdom og deira pårørende.

Miljøarbeidartenesta samarbeider tett med habiliteringstenesta.

Alle tilsette i pleie- og omsorgssektoren nyttar e-læring aktivt som kompetansefremjande tiltak.

Alle tilsette nyttar kvalitetsportalen på intranett og dei fleste avviksmeldingar går digitalt.

Møtereferat vert lagt i referatsamling for pleie- og omsorgssektoren på intranett.

Fleire avdelingar nyttar web-portal som er eit verkty for ressursstyring og det er eit mål at alle avdelingane skal bruke dette verktyet.

Sjukepleiarane nyttar elektronisk meldingsutvekslingi kommunikasjon med spesialisthelsetenestene og andre kommunar.

Heimesjukepleia har fått stillerom med verktøy for å kunne nyttja storskjerm i samband med rapportar og undervisning.

Institusjonen har nyttja storskjerm i fellesareal med oppdatert informasjon til bebarane, besøkjande og tilsette.

Lom helseheim innførde multidose i februar 2015 som tiltak for å heve kvaliteten på legemiddelhandteringa, i vareta pasienttryggleik og frigje sjukepleietid. Heimetenestene starta prosessen med innføring av multidose hausten 2015, med målsetjing om oppstart tidleg i 2016.

Dei fleste innkjøpa i sektoren vert gjort digitalt.

Administrasjonen har så smått starta opp med tidsregistrering gjennom winter, men systemet er ikkje helt komplett

Pleie og omsorg

og kjem i hovudsak frå løn og auke i sjukepenge og refusjon frå staten.

I heimesjukepleia var det eit overforbruk på kr. 950 000, som skuldast utfordringar i tråd med intensjonen i Samhandlingsreforma. Slike uforutsette utgifter vil truleg auke i åra som kjem.

enda.

Lom og Skjåk kommunar samarbeider om prosjektet undervisningsheimetenester og har tilsett ein koordinator i 50% stilling frå mars 2016. Fokusområda for UHT Lom og Skjåk er demens, legemiddelgjennomgang og velferdsteknologi.

Lom helseheim har gjennom gavemidlar kjøpt inn Motiview som er ein treningssykkel som er kopla til film. Motiview er eit motivasjonsverktøy som stimulerar eldre og personar med demens til auka fysisk aktivitet. Ved hjelp av levande bilet og lyd, kan brukaren dra på sykkeltur i kjende omgjevnader og barndomsminne.

Prosessene med utarbeiding av demensplan for Lom kommunen og Kvalitetsstandardar for pleie - og omsorgstenestene i kommunen starta opp hausten 2015.

Ei bustadgruppe har sett på kva avdeling på Lom helseheim som skal leggjast ned og kvar nye heildøgs omsorgsbustadar skal byggjast.

Brukarundersøkingar

Institusjon - pårørende

Svarprosent pr. 31.03.2016: 32 % (10 svar av 31 planlagde svar).

Svarprosenten er framleis låg, men har gått opp litt sidan 2014 (26%).

Det var berre barn av bebarane som svara.

Tilfredsheita i snitt for pårørende ligg over snittet for Norge for dimensjonane trivsel, respektfull behandling og heilsakpsvurdering. Tilfredsheita i snitt for pårørende ligg under snittet for Norge for dimensjonane resultat bebar, brukarmedverknad, tilgjengelegheit, informasjon og snitt totalt.

Ut frå resultata i undersøkinga, blir

fokusområde for forbeting i 2016 dimensjonane brukarmedverknad og informasjon.

Institusjon - bebuarar

Det vart ikkje gjennomført bebuarundersøking i 2015.

Heimehjelpe - brukar

Svarprosent pr.31.03.2016: 25 % (16 svar av 65 planlagde svar).

Svarprosenten er låg.

Tilfredsheita i snitt for brukarane ligg over snittet for Norge for alle dimensjonane, også snitt totalt.

Det har ikkje vore gjennomført brukarundersøkingar i 2015.

Heimesjukepleia - brukarar

Svarprosent pr. 31.03.2016: 12 % (10 svar av 83 planlagde svar).

Svarprosenten er låg.

Tilfredsheita i snitt for brukarane ligg over snittet for Norge for alle dimensjonane, også snitt totalt.

Det har ikkje vore gjennomført brukarundersøkingar i 2015.

Utfordringar framover

- Liten kontinuitet i turnus. Nye turnusar skal utarbeidast i heimesjukepleia og institusjon. Turnusane skal ha fokus på brukarbehev, oppgåver, kontinuitet, kvalitet og fleksibilitet heile døgnet. Nytt personalressursane mest mogleg effektivt og fagleg på alle vakter. Strukturere arbeidstid slik at ein kan fastleggje fagtid/møtetid i turnus i institusjon og heimesjukepleia.
- Fleksibilitet i tenestetilbodet.
- Følgje intensjonen i samhandlingsreforma; kommunane får ansvar for pasientar med omfattande pleiebehov (komplekse behandlingsopplegg som t.d. dialyse, smitte, intravenøsbehandling, palliasjon, demenssjukdom med psykiatrisk tilleggsproblematikk, rus og psykiatri).
- Tildelingskontor; utfordring i høve til ressursar og kontinuitet.
- Tildele tenester etter BEON-prinsippet. Kommunen manglar eit differensiert tenestetilbod. Dette gjer at pasientar kan få tildelt tilbod på for høgt og dyraste omsorgsnivå. Ei dreiling frå institusjonsbaserte tenester til heimebaserte tenester med fleire ledd i omsorgstrappa vil kunne føre til at pasientar får tilbod på rett omsorgsnivå.
- Større leiartettleik; krevjande å vera leiatar i sektoren i høve til storleik, lovkrav, personaloppfølging/-utfordringar, døgnkontinuerleg drift og pasientutfordringar, kvalitetskrav.
- Stort kompetansebehov i sektoren; vidaregåande nivå og høgskuleutdanna; m.a. geriatri og demens, rehabilitering, miljøbehandling, IKT.
- Vanskar med å rekruttere kompetanse i vikariat og faste stillingar, og å vedlikehalde kompetanse, fleksibilitet.
- Fråver.
- Bygg.
- Økonomi.
- Funksjonsinndeling av institusjon.
- Reduksjon i talet på institusjonsplassar.
- Manglar differensiert tilbod – omsorgstrapp. Manglar heildøgns omsorgsbustader for eldre og ungdomar og tilrettelagde bustader i miljøarbeidartenesta.
- Opprette demensteam
- IKT; oppfølging, utstyr, nettverk
- Velferdsteknologi; økonomi, tilgang, nettverk. Stort behov for nye tryggleiksalarmer.
- Auke i talet på eldre med demenssjukdom og komorbiditet, samt alderssamansetjing generelt frå 2020. Færre i arbeidsdyktig alder (2030), obs utfordringar innan folkehelsa i LOM
- Utvide dagsentertilbod for heimebuande med demenssjukdom.
- Gode arbeids- og aktivitetstilbod for yngre personar med ulike bistandsbehov.
- Gode avlastningstilbod.
- Nok fagtid til tverrfagleg samarbeid, internkontroll, dokumentasjon, kvalitetssystem, pårørande og medarbeidaroppfølging.
- Nok tid til å arbeide med kvalitetsforbetring internt og samarbeide med eksterne aktørar for å høgde kompetansenivået(t.d. SAM-AKS, kvalitetsnettverk, UHT).
- Vidareutvikla bruk av elektronisk verktøy, EPJ, elektroniske meldingar og mobil omsorg.
- Behov for god og rask tilgang på lege, ergo- og fysioterapi.
- Aukande krav til funksjonsvurderingar og gode dokumentasjonsrutinar for oppfølging av vedtak.
- Auke tverrfagleg samarbeid, fokus på rehabilitering i heimen. Aktiv omsorg for å bidra til å auke og å oppretthalde funksjonsnivå hos den einskilde brukar.
- Opplæring og oppdatering i dokumentasjon, og kjenne vedtaket for den brukar som det skal ytast tenester til.
- Dårleg inneklima Lom helseheim.
- Tilgang til trygt uteareal for bebuarar Lom helseheim
- Reinhaldstenester
- Vaktmeistertenester

6 - vedlegg - Notar og revisjonsmelding

Note 1 - prinsipp for rekneskapen

Rekneskapen er utarbeidd i henhold til bestemmelsene i kommuneloven med høyrande forskrifter og god communal rekneskapsskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedkjem kommunas verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er teke med i årsrekneskapen, enten dei er betalt eller ikkje. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidler

I balanserekneskapen er eigendalar bestemt til varig eige klassifisert som anleggsmidlar.

Andre eigendalar er omløpsmidlar.

Kommunen følgjer KRS nr 4 som er avgrensning mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen. Standarden har særlig betydning for skilje mellom vedlikehald og påkostning i forhold til anleggsmidlar. Utgifter som kjem til for å oppretthalde anleggsmiddelet sit kvalitetsnivå, utgiftsføres i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer ein standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffinga

blir utgiftsført i investeringsrekneskapen og aktivert på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytta til aktuelle prosjekt i investeringsrekneskapen, jamfør kommuneloven § 50.

Vurderingsregler

Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffelseskost og verkeleg verdi.

Uteståande fordringer er vurdert til pålydande med frådrag for forventa tap.

Anleggsmidla er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid blir avskrive med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivning starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / teke i bruk av verksemda. Avskrivningsperiodane er i tråd med § 8 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning.

Sjølvkostberegnung

Innanfor dei rammer der sjølvkost er sett som den rettslige ramma for kva kommunen kan krevja av brukerbetalinger, bereknar kommunen sjølvkost etter retningsliner gjeve av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følgjer reglane i mva-loven for dei tenesteområdene som er omfatta av loven. For Kommunen si anna verksemd krev kommunen mva-kompensasjon. Motteke kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskot (rammetilskot) i inntektssystemet.

Pensjon

Kommunene kan velje mellom 1 år og 15 år når det gjeld ammortisering på premieavvik.

Premieavvik er differanse mellom det som faktisk er innbetalt til pensjonskassene og ei berekning av kva kostnadene skulle vore. 1 års ammortisering inneber at kommunen fører premieavviket på 1 år i staden for å fordele dette over 15 år. Premieavviket medfører ikkje kontantstrøm, men er ei teknisk berekning og føringene går alltid i 0 sett over ei toårsperiode.

Avskrivning starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / teke i bruk av verksemda.

Avskrivningsperiodane er i tråd med § 8 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning.

Note 2 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31-12-15	31-12-14	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 102 191 900	kr 121 921 982	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 38 574 015	kr 36 807 668	
Arbeidskapital	kr 85 114 314	kr 85 114 314	kr (85 114 314)
Drifts- og investeringsregnskapet :			
Anskaffelse av midler :			
Inntekter driftsregnskap	kr 220 178 466		
Inntekter investeringsregnskap	kr 4 166 215		
Innbet.ved eksterne finantransaksjoner	kr 28 903 190		
Sum anskaffelse av midler	kr 253 247 871		
Anvendelse av midler :			
Utgifter driftsregnskap	kr 225 395 344		
Utgifter investeringsregnskap	kr 21 425 406		
Utbetalinger ved eksterne finantransaksjoner	kr 14 213 369		
Sum anvendelse av midler	kr 261 034 119		
Anskaffelse - anvendelse av midler			
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)	kr (14 378 013)		
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap	kr (22 164 261)		
Endring arbeidskapital i balansen			
Differanse (forklaries nedenfor)			
Forklaring til differanse i arb.kapital :			
Fordeling av utg.arter 690-fondsm.	kr 4 362		
	kr -		
	kr -		
	kr 4 362		

Note 3 - Pensjon

Generelt om pensjonsordningane

Kommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon og AFP/tidlegpensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygden. Pensionane samordnast med utbetaling frå NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskot. Eventuelle midler på premiefondet kan berre nyttast til framtidig premiebetaling. Premiefondet framgår ikkje av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk

betalte pensjonspremier.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene rekna ut på ein annan måte enn pensjonspremien som betalast til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt vera forskjell mellom disse to størrelsane. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og utrekna pensjonskostnad kallast premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen. neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet. For 20X1 innebærer dette at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. xxx lavere (ev. høyere) enn faktisk betalte pensjonspremier.

Reglane fører og til at utrekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som høvesvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidlar og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet. For 20X1 innebærer dette at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. xxx lavere (ev. høyere) enn faktisk betalte pensjonspremier.

Premiefond

Innestående på premiefond 01.01	36771	0
Tilført premiefondet i løpet av året	3710824	0
Bruk av premiefondet i løpet av året	3702871	0
Innestående på premiefond 31.12.	44724	0

Økonomiske føresetnader (§13-5):

	KLP	SPK	Andre
Forventa avkasting av pensjonsmidler	7,00 %	5,85 %	
Diskonteringsrente	6,00 %	5,50 %	
Forventa årleg lønsvekst	4,23 %	3,79 %	
Forventa årleg G- og pensjonsregulering	4,23 %	3,79 %	

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktingar og estimatavvik

	2015	2014
Årets pensjonsopptening, nåverdi	14 289 475	14 497 143
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	12 103 183	11 637 986
- Forventa avkasting på pensjonsmidlane	-11 235 854	-10 357 056
Administrasjonskostnader	1 048 137	908 895
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	16 204 941	16 686 968
Betalt premie i året	15 617 130	22 474 089
Årets premieavvik	587 811	-5 787 121

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2015		2014	
	Arbeidsgjevaravg.	Arbeidsgjevaravg.	Arbeidsgjevaravg.	Arbeidsgjevaravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktingar pr.31.12.	312 581 622	20 005 223	300 895 647	19 257 321
Pensjonsmidler pr. 31.12.	257 755 899	16 496 377	241 457 054	15 453 251
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	54 825 723	3 508 846	59 438 593	3 804 070
Årets premieavvik	5 787 121	370 375	2 356 851	150 838
Sum premieavvik tidlegere år (pr. 01.01.)	0		0	
Sum amortisert premieavvik dette året	0		0	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	5 787 121	370 375	2 356 851	150 838

Spesifikasjon av estimatavvik

	2015				2014			
	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktingar	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktingar				
Estimatavvik 31.12 dette år	-16 298 846	-11 390 751	-20 878 166	-19 534 700				
Virkningen av planendr. etter § 13-3 bokstav C	0	0	0	0				

Note 4 - Kommunen sitt garantiansvar

Kommunen har ikke garantiansvar pr. 31/12-2015

Note 5 - Aksjar og andelar i varig eige

Namn på selskap	Henvisning i balansen	Eigarandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2015	Balanseført verdi 31.12.2014
Gudbrandsdal Lufthamn AS	22170044		kr 127 500	kr 127 500
Eidefoss AS	22168001		kr 2 400 000	kr 2 400 000
Midtgard AS	22170012	50,00 %	kr 1 410 000	kr 1 410 000
Jotunheimen Reiselivslag AS	22170016		kr 11 000	kr 11 000
Skjolden Næringsbygg AS	22170046		kr 100 000	kr 100 000
Kommunekraft	22168005		kr 1 000	kr 1 000
Det Norske Teatret	22170014		kr 1	kr 1
Gudbrandsdal Industrier AS	22168002	6,90 %	kr 541 000	kr 541 000
Gudbrandsdalsmusea AS	22168004	12,00 %	kr 36 000	kr 36 000
KLP - eige kapital innskot	22141001		kr 5 871 113	kr 5 322 254
Stiftelsen Norsk Kulturarv	22170010	4,00 %	kr 50 000	kr 50 000
Lom Tamreinlag ANS	22170011	5,62 %	kr 60 000	kr 60 000
NGR - Renovasjonsselskap	22168003	12,46 %	kr 88 400	kr 88 400
Kompetanse. Universitets- og forskn.	22168007		kr 26 128	kr 26 128
Klimapark-2469	22168008		kr 165 000	kr 165 000
Sum			kr 10 887 142	kr 10 338 283

Note 6 - Avsetting og bruk av fond

	Beholdning pr. 01.01.	Avsettingar	Bruk av fond i driftsrekneskapen	Bruk av fond i inv.rekneskapen	Beholdning pr. 31.12.
Disposisjonsfond	17 827 920		1 069 182	251 507	16 507 231
Bundne driftsfond	42 138 352	5 622 521	7 656 453	1 530 982	38 573 438
Ubundne investeringsfond	3 844 387	623 316			4 467 702
Bundne investeringsfond	1 861 658	1 174 150		1 348 586	1 687 222
Samla avsettingar og bruk av avsettingar	65 672 317	7 419 987	kr 8 725 635	kr 3 131 075	61 235 593

Notar og revisjonsmelding

[Attende til innholdslista](#)

<i>Bruk av og avsettingar til fond i driftsrekneskapen</i>	<i>Beholdning pr. 01.01.</i>	<i>Avsettingar</i>	<i>Bruk av fond</i>	<i>Beholdning pr. 31.12.</i>
Disposisjonsfond				
Rekneskapsskjema 1A				
Disposisjonsfond	17 827 920	1 069 182	16 758 738	
Opprinnelig budsjett		55 000	50 000	
Justert budsjett		1 391 647	1 063 000	
Rekneskapsskjema 1B				
Administrasjon	0	0	0	0
Skole	0	0	0	0
Helse og omsorg	0	0	251 507	0
Bygg og eiendom	0	0	0	0
Teknisk	0	0	0	0
Sum disposisjonsfond regnskapsskjema 1B	0	0	251 507	0

<i>Bruk av og avsettingar til fond i driftsrekneskapen</i>	<i>Beholdning 01.01.</i>	<i>Avsettingar</i>	<i>Bruk av fond</i>	<i>Beholdning 31.12.</i>
Bundne driftsfond				
Rekneskapsskjema 1A				
Bundne driftsfond	42 138 352	5 622 521	7 656 453	40 104 420
Opprinnelig budsjett		5 287 000	3 586 300	
Justert budsjett		5 287 000	7 599 758	
Rekneskapsskjema 1B				
Administrasjon	0	1 174 150	0	0
Skole	0	0	0	0
Helse og omsorg	0	0	0	0
Bygg og eiendom	0	0	0	0
Teknisk	0	0	1 530 982	0
Sum bundne driftsfond Rekneskapsskjema 1B	0	1 174 150	1 530 982	0

<i>Overføring til investeringsrekneskapen</i>	<i>Beholdning 01.01.</i>	<i>Avsettingar</i>	<i>Bruk av fond</i>	<i>Beholdning 31.12.</i>
Rekneskapsskjema 1A				
Overføring til investeringsrekneskapen		0	0	
Opprinnelig budsjett		0	509 000	
Justert budsjett		0	509 000	
Rekneskapsskjema 1B				
Administrasjon	0	0	0	0
Skole	0	0	0	0
Helse og omsorg	0	0	0	0
Bygg og eiendom	0	0	0	0
Teknisk	0	0	0	0
Sum overf. til inv.rekneskapen rekneskapsskjema 1B	0	0	0	0

<i>Bundne fond</i>	<i>Beholdning 01.01.</i>	<i>Avsetninger</i>	<i>Bruk av fond</i>	<i>Beholdning 31.12.</i>
Bundne driftsfond				
Selvkostfond		1 088 588	72 418	426 000
Øremerka statstilskudd	3 410 590	398 234	2 682 555	1 126 268
Næringsfond/Kraftfond	31 962 297	5 001 214	4 589 335	32 374 176
Gavefond	1 778 172	0	262 333	1 515 839
Øvrige bundne driftsfond	3 898 705	150 655	1 227 212	2 822 148
Sum	42 138 352	5 622 521	9 187 436	38 573 437
Bundne investeringsfond				
Øremerka statstilskudd	109 737	0	0	109 737
Gavefond	0	0	0	0
Øvrige bundne investeringsfond	1 751 921	1 174 150	1 348 586	1 577 485
Sum	1 861 658	1 174 150	1 348 586	1 687 222

Note 7 - Kaptialkonto

	<i>Debet</i>	<i>Kredit</i>
Saldo 01.01 (underskudd i kapital)	0,00	Saldo 01.01 (kapital) 166 392 372,91
Debetpostar i året:		Kreditpostar i året:
Sal av fast eigedom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel	141 737,50	Aktivering eigedom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel 21 453 680,63
Avskrivning: Eigedom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel	11 961 354,00	Oppskrivning fast eigedom/anlegg 0,00
Nedskrivning: Eigedom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel	0,00	
Sal aksjar/andelar		Kjøp av aksjar/andelar 0,00
Nedskrivning aksjar/andelar		Oppskrivning av aksjar/andelar 0,00
Redusert eigenkapitalinnskot KLP	0,00	Aktivert eigenkapitalinnskot KLP 548 859,00
Avdrag på utlån - driftsrekneskapen	109 340,20	Utlån - driftsrekneskapen 428 300,00
Avdrag på utlån - investeringsrekneskapen	2 185 575,27	Utlån - investeringsrekneskapen 758 700,00
Avskrivning på utlån - driftsrekneskapen	36 050,00	Avdrag på eksterne lån 8 505 261,00
Avskrivning på utlån - investeringsrekneskapen	0,00	
Bruk av lånemidlar	15 750 812,88	Korrigert endring i reknesk.prinsipp-drift 0,00
Bruk av lånemidlar-etabl.lån	627 200,00	
Endring pensjonsforpliktingar (auke)	11 390 751,00	Endring pensjonsforpliktingar (reduksjon) 0,00
Endring pensjonsmidlar (reduksjon)	0,00	Endring pensjonsmidlar (auke) 16 298 845,00
Urealisert kurstop utanlandsål	0,00	Urealisert kursgevinst utanlandske lån 0,00
Balanse 31.12 (kapital)	172 183 197,69	Balanse 31.12 (underskudd i kapital) 0,00
	214 386 018,54	214 386 018,54

Note 8 - Interkommunalt samarbeid

			Overføringer	
			KL §	Teneste
				Til andre
1	Lom og Skjåk Brann/Feiarvesen		§ 27	Div.
2	Interkommunalt renovasjonsselskap NGR IKS			Div
3	Nord-Gudbr.dal kommunerevisjon		§27	1100
4	Sekretariat for kontrollutvalg for Nordalskommunene		§27	1100
5	Arbeidsgj.kontollen for Nordalskommunene		§28	2901
6	Skogbruksjefstilling for Lom-Skjåk-Vågå		§28	3290
7	Felles tilsyn byggesak		§28	
8	IT.samarbeid Lom-Skjåk		§28	1211
9	Geodatasamarbeid Nord - Gudbrandsdal		§28	
10	IT-samarbeid -Regiondata -		§27	1211
11	Regionråd		§27	3265
12	Psykiatri Lom-Skjåk		§28	2413
13	NAV		§28	
14	Gjeldsrådgjevar Nord - Gudbrandsdal		§28	1 316 000
15	Flyktningeteneste Lom og Skjåk		§28	104 000
16	PP- teneste Lom-Skjåk-Sel		§28	2021
17	Veterinærvakt Lom-Skjåk		§27	3291
18	Barne og ungdomsvern		§28	2440
19	NGLMS		§28	2410/2417
20	*Samfunnsmedesiner		§28	2410
21	*Felles legevaktvarsling ink tryggleiksalarmer		§28	
22	*Jormorvakt		§28	2321
23	*Legevakt		§28	2417
24	*Intermediære senger/øyeblankeleg hjelp senger		§28	2530
26	Ottadalen skatteoppkrevjarkontor		§28	1201
27	Fagråd for innkjøppssamarbeid		§27	-
28	Interkommunalt utval for akutt forureining i Oppland		§27	-
	Totalt			16 644 000
				2 570 000

Tabellen over synet samarbeidsordninga kommunen er med i, kva paragraf som regulerer samarbeidet og kor mykje som blir betalt til samarbeidsordninga, eller inn til – der Lom er vertskommune eller administrativt tilhald for ordninga.

Note 9 - Spesifikasjon av vestentlege postar

Beløp i hele 1000 kroner	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Førre året
Konsejsjonsavg. Avsett til nær.fond	4 306	4 000	306	480
Eidefoss-avtale Smådøla	409	1 000	-591596	
Salg av konsejsjonskraft-netto	3 823	5 850	-2 027	-485
Utbytte A/S Eidefoss-brukt i drift	6 571	6 600	-29	53
Skatter, rammetilskudd	137 250	137 282	-32	-443
Lønn, pensjon,arb.g.avg.	155 853	150 123	5 730	2 633
Ref. sjukepengar/fødselsp.	7 404	4 096	3 308	3 466
Avdrag på løpende lån (drift)	6 172	7 278	-1 106	190
Renteutg.-drift-art-1500-1506	3 972	4 623	-651	-549
Strømutgifter /fyring ekskl.mva	5 122	3 876	1 246	73

Note 10 - Spesifikasjon av vesentlege transaksjonar

Tal i heile 1000 kroner	Rekneskap	Budsjett	Avvik
1. Art 1729 Momskompensasjon	5 155	4 169	986
2.Art 1900-1904 Renteinntekter	3 602	4 777	-1 175
3.Art 1090/1091 Premieavvik-pensjon	6 783	-2 159	8 942
4. Art 1090 Ten-1730 Attendef.frå KLP	3 703	893	2 810

Kommentarar

1. Renteinntekter av bankinnskot inkl. fond/Utlån Eidefoss
2. Rentekompensasjon frå Husb. Vedr. skulebygg, Helseheimen, Oms.bustader
3. Premieavvik (innt.)
4. Attendef. Premiefond KLP

Note 11 - Anleggsmidlar

	Eigedomar	Utstyr	Sum
Inngåande balanse	347 945 840	3 433 389	351 379 229
Aktivering	17 651 200	3 802 479	21 453 679
Oppskriving			0
Nedskriving	0	0	0
Sal	-141 738	0	-141 738
Avskriving	-11 146 579	-814 778	-11 961 357
Utgående balanse	354 308 723	6 421 090	360 729 813

Avskrivingar pr. gruppe	Avskr.pl.gruppe	2015	2014
<u>Eigendeler</u>			
Finansiell leasing-bilar	3-år	136 272	188 196
Edb-utstyr kontormaskinar m.m.	5/10-år	618 038	244 412
Anleggsmaskinar, inventar og utstyr, verktøy m.m.	8/10-år	60 469	60 464
Brannbilar, parkeringsplassar, trafikklys, tekniske anlegg (VAR) reinseanlegg, pumpestasjonar, forbrenningsanlegg m.m.	25-år	3 111 362	3 049 345
Bustader, skular, barnehagar, idrettshallar, vegar og leidningsnett m.m.	40-år	5 250 627	5 080 068
Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sjukeheimar og andre institusjonar, kulturbyg, brannstasjonar, utleigebustader m.m.	50-år	2 784 589	2 608 366
Sum avskrivingar pr. gruppe		11 961 357	11 230 851

Note 12 - Finansiering av prosjekt

Teneste	Prosjekt	Finan-	Bruk	Bruk	Ubrukte	Bruk av/	
		siering	tidligere år	2015	Bruk i alt	midlar	avsett til
<u>10098 Finansiell leasing - bilar</u>							
3910	Bruk av lånemidlar	153 733		153 733	153 733	0	
	Sum	153 733		153 733	153 733	0	Avslutta
<u>10104 Edb-utstyr/programvare</u>							
	Sak: Budsjett 2015						
3729	Momskompensasjon	0		0	0	0	
3940	Bruk av disposisjonsfond	372 300		377 674	377 674	0	
	Sum	372 300		377 674	377 674	0	Avslutta
<u>10105-Etableringslån Sak: Budsjett 2014</u>							
3915	Lånemidlar	2 000 000		627 200	627 200	29100001	
3920	Motteke ekstra avdrag	0		1 174 150	1 174 150		
3923	Ordinære avdrag	650 000		985 125	985 125		
3958	Bruk av fond			1 348 586	1 348 586	25501001	
3970	Overført frå drift	359 000		0	0		
	Sum	3 009 000		4 135 061	4 135 061		
<u>10119 Kjøp av aksjar/eigenkap.innsk.KLP</u>							
	Budsjett-2014						
3910	Lånemidlar	600 000		548 859	548 859		
	Sum	600 000		548 859	548 859		Avslutta
<u>10137-Kjøp av kommunale bilar</u>							
	Sak: K-8/2015						
3910	Lånemidlar	3 200 000		2 984 762	2 984 762	215 238	29100012
	Sum	3 200 000		0 2 984 762	2 984 762	0	
	Låneopptak i 2016.						Ikkje ferdig
<u>10140-Kjøp Utleigebustader-Gjeistar Ii.</u>							
	K-46/15						
3910	Lånemidlar	972 000		1 249 025	1 249 025	-277 025	
3700	Øyremerka tilskot	648 000		371 000	371 000	277 000	
	Sum	1 620 000		0 1 620 025	1 620 025	-25	
I vedtaket er gjort forbehold om å nytte lånemidlar dersom tilskuddet blir avkorta.							
							Avslutta
<u>10140-kjøp utleigebustader-kyrkjelydshuset</u>							
	K-44/15						
3910	Lånemidlar	2 103 000		2 101 776	2 101 776	1 224	
	Sum	2 103 000		0 2 101 776	2 101 776	1 224	
							Avslutta
Prosj:	<u>42104-va-ledning - lykkja vatn</u>						
	Budsj.2014-2015						
3910	Lånemidlar	2 720 000		46 690 2 074 305	2 120 995	599 005	29100031
	Sum	2 720 000		46 690 2 074 305	2 120 995	599 005	
							Avslutta

Teneste	Prosjekt	Finansiering	Bruk tidligere år	Bruk 2015	Bruk i alt	Ubrukte midlar	Bruk av/ avsett til
<u>42108-va-ledning - lykkje kloakk</u>							
	Budsjett-2014-2015						
3910	Lånemidlar			2 720 000	48 830 1 954 043	2 002 873	717 127 29100032
	Sum				2 720 000	1 954 043	2 002 873 717 127
							Avslutta
<u>42111-komm.Vegar -dekklegging Budsjett-2015</u>							
3910	Lånemidlar			100 000	232 365	232 365	29100051
3729	MOMSKOMPENSASJON				33 652	33 652	
	Sum			100 000	232 365	232 365	0
							Avslutta
<u>42111-Kollavegen Budsjett-2015</u>							
3910	Lånemidlar			150 000	232 365	232 365	29100051
3701	Ref.Staten				184 610	184 610	
3729	Momskompensasjon				79 207	79 207	
	Sum			150 000	232 365	232 365	0
							Avslutta
<u>42142-Fossb.Reinseanlegg-rehab. Budsjett-2015</u>							
3910	Lånemidlar			240 000	234 642	234 642	5 358 29100005
	Sum			240 000	234 642	234 642	5 358
							Avslutta
<u>42143-Garmo ra-rehab Budsjett-2015</u>							
3910	Lånemidlar			4 800 000	407 228	407 228 4 392 772	29100005
	Sum			4 800 000	407 228	407 228 4 392 772	
							Ikkje ferdig
<u>42145-Leirmo ra-rehab</u>							
	Budsjett-2015						
3910	Lånemidlar			5 200 000	317 466	317 466 4 882 534	29100006
	Sum			5 200 000	317 466	317 466 4 882 534	
							Ikkje ferdig
<u>42147-Ny hovedpumpestasjon</u>							
	Budsjett-2014						
3910	Lånemidlar			1 400 000	1 499 468	1 499 468	-99 468 29100033
	Sum			1 400 000	1 499 468	1 499 468	-99 468
							Avslutta
<u>42157-Trykkforsterkar Ulstad/Gjeistar</u>							
	Budsjett-2014						
3910	Lånemidlar			100 000	224 133	224 133	29100042
	Sum			100 000	224 133	224 133	0
							Avslutta
<u>42174-Gangveg -loar-utgard</u>							
3830	Fylkestilskot			495 000	400 000	400 000	95 000 29100099
3950	Bruk av b.Driftsfond			495 000	337 010	337 010	157 990
3729	Momskomp			0	184 252	184 252	0
	Sum inntekter			990 000	921 262	921 262	252 990
							Ikkje ferdig

Notar og revisjonsmelding

[Attende til innholdslista](#)

Teneste	Prosjekt	Finansiering	Bruk tidlegare år	Bruk 2015	Bruk i alt	Ubrukte midlar	Bruk av/ avsett til
42175-Trafikksikring-brubakken							
3910	Lånemidlar	50 000		0	0	50 000	29100099
3950	Bruk av b.Driftsfond	50 000		25 186	25 186	24 814	
3729	Momskomp.	25 000		6 297	6 297	18 703	
	Sum inntekter	125 000		31 483	31 483	93 517	

Ikkje ferdig

42210 Fleirbrukskall K-4/15-utbetr-akustikk							
3951	Bruk av næringsfond	503 785		749 092	749 092		
3729	Momskomp.			146 667	146 667		
	Sum	503 785		0	895 759	895 759	0

Arb.ferdig. Pågår rettsak om kostnad.

42226-Loar skule brannalarm							
	Budsjett-2015.						
3729	Momskompensasjon	198 750		72 296	72 296	126 454	
3910	Bruk av lånemidlar	795 000		336 289	336 289	458 711	29100046
	Sum inntekter	993 750		0	408 585	408 585	585 165

Ikkje ferdig

42229-Drengjestugu-ombygg. Budsjett-2054.							
3910	Bruk av lånemidlar	350 000		421 183	421 183		
	Sum inntekter	350 000		0	421 183	421 183	

Avslutta

42255-Enøk tiltak pensjonatet budsjett-2014.							
3729	Momskompensasjon		51 313	51 313	-51 313		
3910	Bruk av lånemidlar		205 252	205 252	-205 252	29100047	
	Sum inntekter	0	0	256 565	256 565	-205 252	

Avslutta

42404-Miljøstasjon							
	Budsjett-2013						
3950	Bruk av bundne driftsfond	190 000		203 026	203 026	-13 026	25301001

Avslutta

43016-GANGBRU OVER BØVRA B-2015							
3729	Momskomp.	650 000		614 600	614 600		
3771	Refusjon frå private	610 000		610 000	610 000	0	
3830	Overf. Frå fylkeskommuna	1 265 000		1 153 681	1 153 681	111 319	
3895	Overf. Frå regionrådet	40 000			0	40 000	
3910	Bruk av lånemidlar	250 000		250 000	250 000		
3950	Bruk av bundne driftsfond	0		40 000	40 000	-40 000	25114305
3951	Bruk av næringsfond	435 000		435 000	435 000	0	25111002
	Sum inntekter	3 250 000		0 3 103 281	3 103 281	111 319	

Ikkje ferdig

[Attende til innholdslista](#)

Notar og revisjonsmelding

Teneste	Prosjekt	Finansiering	Bruk tidlegare år	Bruk 2015	Bruk i alt	Ubrukte midlar	Bruk av/ avsett til
60007-Utleigebust.Vanskelegstilte og flyktn. BUDSJ-2013/K-52/14							
3700	Statstilskot				2 062 000		0 2 062 000
3910	Bruk av lån				3 053 000		0 3 053 000
	Sum inntekter				5 115 000	0	0 5 115 000

60009-Lom helsecenter-detaljprosj. K-76/15

3729	Momskomp.			51 002	51 002	-51 002
3940	Bruk av disp.Fond			524 000	251 507	251 507
	Sum			524 000	0	302 509

Ikkje ferdig

60010-Nytt Helsecenter Budsjett-15.

3910	Bruk av lånemidler		10 809 500	0
3729	Momskomp.		2 616 300	0
	Sum		13 425 800	0

60011-Nytt helsecenter-ventilasjonsanl. Budsjett-15.

3910	Bruk av lånemidler		850 000	0
3729	Momskomp.		212 500	0
	Sum		1 062 500	0

60012-Ambulansestasjon. Budsjett-15.

3910	Bruk av lånemidler		5 450 000	0
3729	Momskomp.		0	0
	Sum		5 450 000	0

70005-Helseheimen -utstyr

391

Note 13 - Lånegjeld

Kto.nr	Lånetype	Låneytar	Utbet. år	Føremål	Bet.			
					Brutto lån	Saldo 1.1.15	avdr. Bet. renter	Restlån
8910002	Gjeldsbrev	Husbanken	2005	Etabl.lån	2 000 000	1 181 810	90 910	25 043
								1 090 900
8910005		Husbanken	2006	Etabl.lån	2 000 000	1 785 063	87 737	38 354
								1 697 326
89 10 003	Gjeldsbrev	Husbanken	2001	Etabl./boligtils	2 000 000	1 114 294	117 036	32 376
								997 258
89 10 008	Gjeldsbrev	Husbanken	2009	Etableringsl.	3 000 000	2 545 630	107 510	53 929
								2 438 120
89 10 006	Gjeldsbrev	Husbanken	2007	Etabl.lån	3 000 000	2 725 198	131041	57 648
								2 594 157
89 10 007	Pantelån	Husbanken	2008	Etabl.lån	3 000 000	2 469 764	111 137	52 289
								2 358 627
8910010	Gjeldsbrev	Husbanken	2010	Etabl.lån	2 000 000	1 348 586	1 348 586	9 942
								0
8910011	Gjeldsbrev	Husbanken	2011	Etabl.lån	2 000 000	1 844 369	64 594	41 285
								1 779 775
8910012	Gjeldsbrev	Husbanken	2012	Etabl.lån	3 000 000	2 793 932	96 340	59 294
								2 697 592
8910014	Gjeldsbrev	Husbanken	2014	Etabl.lån	1 650 000	1 625 079	51 729	34 535
								1 573 350
89 10 013	Gjeldsbrev	Husbanken	2013	Etabl.lån	3 000 000	2 863 509	96 078	60 772
								2 767 431
89 10 015	Gjeldsbrev	Husbanken	2015	Etabl.lån	2 000 000	2 000 000	31 013	21 737
								1 968 987
89 10 020	Gjeldsbrev	Husbanken	1992	Hamrom	930 000	403 000	75 400	8 413
								327 600
89 10 022	Gjeldsbrev	Husbanken	2014	Utl.bust.Andv.j.	2 838 000	2 838 000	34 496	32 978
								2 803 504
89 10 023	Gjeldsbrev	Husbanken	2014	Utl.bust-Kroken	4 590 000	4 590 000	55 792	53 318
								4 534 208
89 10 024	Gjeldsbrev	Husbanken	1995	Oms.bustader	2 400 000	880 000	80 000	18 599
								800 000
89 10 025	Pantelån	Husbanken	1994	Bust. Bøverd.	900 000	540 000	54 000	11 411
								486 000
89 10 026	Gjeldsbrev	Husbanken	2002	Flyktningsbust	1 747 000	1 162 291	74 422	33 779
								1 087 869
89 10 028	Pantelån	Husbanken	1989	Gj.g.bustad	1 208 000	289 920	72 480	5 929
								217 440
89 10 030	Pantelån	Husbanken	1996	P/U-bustad	805 000	316 491	47 158	3 611
								269 333
89 11 006	Pantelån	Komm.bank	2012	Div.inv.lån	15 400 000	14 630 000	385 000	411 040
								14 245 000
89 11 001	Pantelån	Komm.bank	2002	Div.inv.	19 198 000	4 421 200	736 900	129 410
								3 684 300
89 11 011	Pantelån	Komm.bank	2007	Div.inv.	21 498 000	13 436 250	1 074 900	339 044
								12 361 350
89 11 007	Pantelån	Komm.bank	2013	Div.inv.	28 400 000	28 035 900	728 200	590 874
								27 307 700
89 11 002	Pantelån	Komm.bank	2005	Div	73 000 000	41 975 000	0	760 359
								41 975 000
89 11 003	Pantelån	Komm.bank	2005	Div.inv.	12 380 000	3 024 900	275 000	56 128
								2 749 900
89 11 004	Pantelån	Komm.bank	2011		9 600 000	7 920 000	480 000	146 165
								7 440 000
89 11 005	Pantelån	Komm.bank	2012	Div.inv.	30 726 000	29 189 680	768 150	619 688
								28 421 530
89 11 012	Pantelån	Komm.bank	2014		11 200 000	11 060 000	280 000	288 209
								10 780 000
89 11 013	Pantelån	Komm.bank	2014	Div.inv	14 312 000	14312000	298170	375 152
								14 013 830
89 14 002	Pantelån	KLP	1999	Øvergrenda	7 400 000	1 665 000	370 000	39 195
								1 295 000
89 66 002	Fin. Leasing	Auto Plan	2011	Leasingbilar	1 434 459	0	0	0
					331062	281 482	14 121	49 580
					189 009 8668	505 261	4 424 627	196 812 667

Av dette er:

Forvaltningslån Husbanken

Andre lån

Lånegjeld pr 01.01.2015

Avdrag 2015

Nye lån 2015

Lån pr 31.12.2015

33 548 2342 302 698

487 205

19 994 536

155 461 6326 202 563

3 937 422 176 818 131

Innbyggjartal (pr 31.12.2014)

2 353

Lånegjeld pr. innbyggjar

83 643

2 000 000

196 812 667

Note 14 - Langsiktig gjeld

	Rekneskapsåret	Førre året
Kommunens samla lånegjeld pr 31.12	196 812 667	203 317 928
Fordelt på følgende långivere - fast/flytende rente		
Andel gjeld i interkommunalt samarbeid		
Kommunens andel av lånegjeld pr 31.12	Regnskapsåret	Regnskapsåret
Nord-Gudbrandsdal Renovasjon (NGR)	655 647	482 974
Kommunenes andel i NGR fordeles etter folketallet. Dovre har p.t 12,4% av folketallet i regionen, og NGR's lånegjeld pr 31.12.15 er kr 5.300.000,-		
Gjeld fordelt på sjølvkostområdet og anna verksemد	Rekneskapsåret	Førre året
Kommunens samla lånegjeld pr 31.12	203 317 928	175 836 323
Andel knytt til sjølvkostområdet		
Vatn, avlaup og renovasjon i kr		
Vatn, avlaup og renovasjon i %	0%	
Andre sjølvkostområder i kr		
Andre sjølvkostområder i %	0%	
Gjeld som dekkes av statlige lånetilskudd i kr		
Gjeld som dekkes av statlige lånetilskudd i %	0%	
Gjeld knytt til kyrkjegjeleg råd i kr		
Gjeld knytt til kyrkjegjeleg råd i %	0%	
Avdrag på gjeld	Rekneskapsåret	Førre året
Varige driftsmidler pr 1.01	360 647 934	351 379 229
Investeringsslån pr 1.01	176 818 131	181 020 694
Avskrivinger	11 961 357	11 230 854
Avdrag på investeringsslån	6 202 563	6 350 817
Veid levetid anleggsmidler (år)	30,2	31,3
Gj.sn		

Note 16 - Spesifikasjon av vesentlege forpliktingar

- 1- Kommunen har ingen vesentlege forpliktelser som ikkje er synleggjort i rekneskapen.
2- It-system blir i hovedsak administrert ved Regiondata.

Note 17 - Tilhøve ved slutten av året

Lom kommune har pågående rettsak prosess vedr. ekstra byggekostnader Utgard

Note 18 - Konto for skattetrekk

På bankkto.2085.25.37400 inneståande pr. 31.12 kr.55.170.870. Av dette er kr. 6.500.000 sperra som ein garanti for skattetrekk pr. termin.

Skuldig skattetrekk pr. 31/12-15 - balansekt. 23214010 viser kr. 4.668.928.

Note 19 - Kyrkjelag råd - økonomiske tilhøve

Tekst	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Forrige år
Ordinært driftstilskott	1 634 700	1 635 000		1 600 000
Tilskott til driftsprosjekter				
Verdi av tjenesteavtaler mv	150 400	0		150 000
Tilskott til investeringar				
Kommunale lån pr 31.12 ifht investeringar				

Kommentar:

Tenesteyting kr. 150.000 er ikkje budsjettert for 2015.

Note 20 Årsverk, løn og godtgjersle

Fast tilsette med arbeidsavtaler	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent
Rådmann, stab, kultur, leirskule m.m.	2,10	52,50	1,90	47,50
Støttefunksjon, adm, servicetor, økonomi, løn, skatt, bibliotek	7,30	38,62	11,60	61,38
Oppvekst	13,00	26,80	35,50	73,20
Barnehage	1,00	4,07	23,60	95,93
Helse velferd	6,00	26,20	16,60	72,48
Miljø, teknisk, landbruk	13,80	55,64	11,00	44,35
Institusjonsbasert omsorg	0,90	2,94	40,60	97,60
Heimebasert omsorg	0,60	5,88	28,10	94,12
Talet på leiande stillinger	7		Inkludert administrasjonssjef	
Talet på kvinner i leiande stillinger	3			

Løn til administrasjonssjef og godtgjersle til ordførar

	Rekneskapsåret	Forrige år	Året før
Løn og godtgjersle til ordførar	750 166	724 840	693 472
Løn og godtgjersle til administrasjonssjef	946 024	932 828	860 363

Revisjonshonorar og kontrollutval

	Rekneskapsåret	Forrige år	Året før
Ordinært revisjonsarbeid	209 000	190 000	186 000
Forvaltningsrevisjon	141 000	174 000	180 000
Tilleggsytingar/bistand	173 000	149 000	164 000
Tilskot til sekretariat for kontrollutval	135 247	123 805	104 922

Note 21 - Tap og tapsavsettingar

Kundefordringar	Balanse 21399002-21399070	Rekneskapsåret	Forrige år
Kommunens samla kundefordringar pr 31.12		5 105 899	5 909 049
Utgiftsført tap på kundefordringar i året		0	24 289
Avsatt til tapsavsetning på kundefordringar i året			
Avsatt til tapsavsetning på kundefordringar pr 31.12		126 050	126 050

Kommentar:

Mindre uerholdige krav.

Utlånte midlar

Utlånte midlar	Rekneskapsåret	Forrige år
Utlånte midlar pr 31.12	49 262 076	50 406 042
Utgiftsført tap på utlån i året	36 050	236 490
Avsatt til tapsavsetning på utlån i året	0	0
Avsatt til tapsavsetning på utlån pr 31.12	0	0

Kommentar

Utgiftsført tap gjeld sosiale utlån.

Note 22 - Netto driftsresultat

	2015	2014
Netto driftsresultat iht. årsregnskapet	-5 449 375	-2 288 486
For at netto driftsresultat skal gje økonomisk informasjon om korleis drifta i kommunen har vore siste år, må det korrigeraast for desse tilhøva:		
- Bruk av bundne fond	-7 660 815	-5 050 183
+ Avsetting til bundne fond	5 622 521	8 202 868
-/+ Uvanlige gevinstar eller tap fra salg av finansielle anleggsmidler	0	0
-/+ Andre uvanlige og vesentlige inntekter / utgifter	0	0
Korrigert netto driftsresultat til kommunens driftsaktivitet	-7 487 669	864 199

Note 23 - Langsiktig gjeld

Andel gjeld i interkommunalt samarbeid	Rekneskapsåret	Rekneskapsåret	Førre året	Året før
Kommunens andel av lånegjeld pr 31.12				
Nord-Gudbrandsdal Renovasjon (NGR)	763 901	553 139	639 707	722 436

Kommentar: Kommunenes andel i NGR fordeles etter folketallet. Dovre har p.t 14,4% av folketallet i regionen og NGR's lånegjeld pr 31.12.15 er kr 5.300.000,-

Note 24 - Avviksforklaring

	Rekneskap 2015	Reg budsjett 2015	Avvik	Forklaring
Driftsinntekter				
Brukarterialinger	9 255 769	8 762 640	493 129	Opph.helseh.373.
Andre sals- og leigeinntekter	28 187 092	30 094 150	-1 907 058	Vesentlege er konsesj.kraft
Overføringer med krav til motytelse	29 217 519	19 602 030	9 615 489	Ikkje budsetert momskomp. 1.mill -sjukep-4. mill-ref.staten 2.6mill øyrem.tilsk-0,5 mill.
Rammetilskot	83 559 554	84 147 000	-587 446	
Andre statlege overføringer	10 656 924	8 349 862	2 307 062	Integr.tilsk-flyktn.
Andre overføringer	435 823	100 000	335 823	Ikkje budsj.gåvemidler samt andre overføringer
Skatt på inntekt og formue	45 993 670	47 362 000	-1 368 330	Sjåast i samanh.med andre ind.skatt
Eigedomsskatt	5 942 374	5 933 000	9 374	
Andre direkte og indirekte skattar	6 929 741	5 000 000	1 929 741	Må sjåast saman med rammetilskot og skatteinntekter
Sum driftsinntekter	220 178 466 209 350 682 10 827 784			
Driftsutgifter				
Lønsutgifter	126 630 241	124 265 709	2 364 532	Forlite buds. på fleire omr.bl.a. vart ikkje budsj. for Garmo skule overf. til Loar ved omlegginga.
Sosiale utgifter	29 222 554	25 856 710	3 365 844	Aktuarberegn.
Kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteproduksjon	31 652 976	28 154 696	3 498 280	Strøm-1,2 -husl-0,3 -vedl.h. 0,3- Festeavg. 0,3 + fleir mindre postar
Kjøp av tenester som erstatter tenesteproduksjon	20 551 215	17 967 469	2 583 746	Legeten-Sel kommune og Nav ordninga Skjåk kommune.
Overføringer	19 321 947	16 712 840	2 609 107	Momskomp-1.mill-sos.hj. 0,8mill etab. flyktn-0,3 mill.
Avskrivningar	11 961 354	10 902 000	1 059 354	
Fordelte utgifter	-1 983 589	-1 676 784	-306 805	
Sum driftsutgifter	237 356 698 222 182 640 15 174 058			
Brutto driftsresultat	-17 178 232 -12 831 958 -4 346 274			
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	10 230 262	11 377 000	-1 146 738	Nedg.i rentesats.
Gevinst på finansielle instrumenter	-	-	-	
Mottatte avdrag på utlån	109 340	50 000	59 340	
Sum eksterne finansinntekter	10 339 602	11 427 000	-1 087 398	
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	3 972 249	4 622 800	-650 551	Nedg.i rentesats.
Tap på finansielle instrumenter	-	-	-	
Avdrag på lån	6 171 550	7 278 000	-1 106 450	Endra nedbet.plan
Utlån	428 300	408 000	20 300	
Sum eksterne finansutgifter	10 572 099 12 308 800 -1 736 701			
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-232 497	-881 800	649 303	
Motpost avskrivninger	11 961 354	10 902 000	1 059 354	
Netto driftsresultat	-5 449 375 -2 811 758 -2 637 617			

	Rekneskap 2015	Reg budsjett 2015	Avvik	Forklaring
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1 336 647	1 336 647	0	
Bruk av disposisjonsfond	1 069 182	1 063 000	6 182	Tidl.lovv. Ikkje budsj.
Bruk av bundne fond	7 660 815	7 599 758	61 057	Tidl.lovv. Ikkje budsj.
Sum bruk av avsetninger	10 066 644	9 999 405	67 239	
Overført til investeringsregnskapet	-	509 000	-509 000	
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	
Avsatt til disposisjonsfond	-	1 391 647	-1 391 647	Strykning på gr.av meireforbruk
Avsatt til bundne fond	5 622 521	5 287 000	335 521	
Sum avsetninger	5 622 521	7 187 647	-1 565 126	
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-1 005 252		-1 005 252	

Note 25 - Sjølvkostområdet

Sjølvkost- område	Resultat 2015			Balansen 2015	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskot (-)	Dekningsgrad i % 1)	Avsett.(+)/ bruk av (-) dekningsgradsfond
Renovasjon	2 409	2 428	-19	99,22 %	-404
Vatn	2 705	2 654	51	101,92 %	58
Avlaup	3 550	3 843	-293	92,38 %	193
Feiring	447	425	22	105,18 %	0
Oppmåling			0		0
Byggjesak			0		0
Septik	1 728	1 851	-123	93,35 %	-120
					-147

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

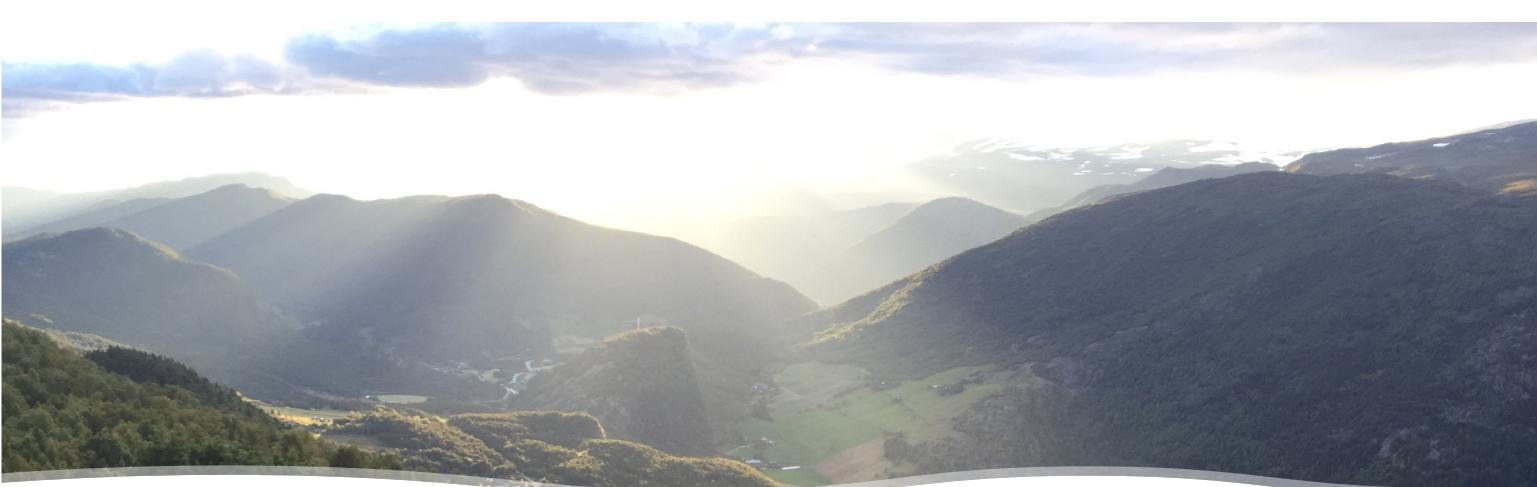
2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende

3) Memoriakto.29200040 i balansen viser underdekning på avløp med kr. 2.611.793

Dette fordeler seg slik:

Underdekning i 2012 kr. 1.838.074. Underdekkn. I 2013 kr. 860.647 Overdekkn-2014 kr.86.928

4) Memoriakto-29200041 i balansen viser underdekkn. Påløpt i 2014 med kr. 26.980.

Note 26 - Disposisjonsfondet**Fondet pr. 01.01.2015**Avsett i åretBruk i året**Sak** **Teneste** **Prosjekt**

F-44/14	3900	Jubileum Bøverd.kyrkje	15 142,00	5 464 689,50
F-46/14	2020	Den gode skoleeier	57 540,00	0
k-76/15	2610	Helsesenter	251 507,10	
K-23/15	3390	Ny brannbil	638 000,00	
F-73/14	3752	Hamsunstugu	18 500,00	980 689,10
Disposisjonsfondet pr. 31.12.2015				4 484 000,40

Av dette er disponert**Sak** **Prosjekt**

F-23/11	Rev.av kommunedelplan	75 000,00	
B-2011	Internkontroll systemet(prosj-10132)	19 921,00	
B-15-K-76/15	Helsesenter-pr.60009	1 122 492,90	
Budsj-14	Kordinator-helse	91 908,00	
K-27/14	Lom il-ljostrase Lia	172 000,00	
K-28/14	Lom il-utbetr.løypetrase -Lia	300 000,00	
K-29/14	Lom il-lager/garasje i Grov	320 000,00	
F-73/14	Hamsunstugu	56 500,00	2 157 821,90

Disponibelt pr. 31.12.2014**Note 27 Kraftfondet****Fondet pr. 1.1. 2015**Avsett i året: Konsesjonsavgifter

Renter

		9 193 280,12
		4 306 214,00
		150 000,00
		4 456 214,00
		13 649 494,12

Avslede søknader

Coop Marked-Bøverdalen	20 000,00
Jon Gubbhage (klausj.)	27 500,00
Tesla (ladestasj.-el-bilar)	200 000,00

Bruk i året	Teneste		
K-78/12	1900	Biovarme	38 917,00
K-20/12	3250	Tilsk.skredfare	8 616,00
K-17/14	3002	Planstrategi	184 400,00
B-15	3250	Tiltaksarbeid	428 495,83
K-9/15	3250	Lom Spel og dansarlag	150 000,00
Del-12/2-15	3250	Fjordingsmartna	40 000,00
Del-18/5-15	3250	Sykkelutleie	30 000,00
F-123/12	3250	Stokik og Stein	30 000,00
Del-10/12-15	3250	Klokkgarden	11 320,00
Del-19/11-15	3250	Bøverdalen Samf.lag	17 500,00
F-117/14	3250	Meadalsvegen	11 550,00
K-31/15	3250	Nasjonalpark-Reiseliv	163 000,00
B-2015	3251	Reiseliv og Turistverksemd	463 300,00
K-51/14	3251	Gangbru over Bøvra	435 000,00
Del-28/4	3252	Industri /J.Kleiven)	3 000,00
B-2015	3265	Regionrådet	391 000,00
K-33/15	3267	Utlån SGS	338 000,00
B-15 og K-17/15	3265	Landbruk	1 009 000,00
K-21/12 og F-25/11	3267	Elveforbygging	182 450,82
K-22/15	3771	Tor Jonson jub.	150 000,00
K-4/15	3861	Utgard	503 785,00
Kraftfondet pr. 31.12.2015		4 589 334,65	
		9 060 159,47	
Av dette er disponert			
K-20/12	Aktsemdeskart/skredfarevurd.	49 485,00	
Del-4/6-12	Villreinutv.Ottadalsområde	10 000,00	
F-95/12	Utv.midl-omvisartenesta,Lomskyrkj	13 350,00	
Del. 29/10-2012	Fossheim Hotell	10 100,00	
Del-23/1-14	Lom Bygdamuseum -info skilt	20 000,00	
F-80/14	Guro Storlien-Aktiv kost	45 000,00	
F-102/14	Tak og Murerservice a/s	30 000,00	
k-18/14	Utvikling Gjendeosen	460 000,00	
K-51/14	Gangbu over Bøvra	172 117,00	
K-78/14	Diktarhus	159 626,00	
K-33/13	Prosj.-200 ledige hus	67 000,00	
K-36/13	Utrykningskompetanse	15 000,00	
Del-20/11-15	Meadalsvegen-brøyting	15 000,00	
K-21/15	Camp Jotunheimen	200 000,00	
K-34/15	Brimi gard og sæter	300 000,00	
K-41/15	Norsk Fjellmuseum	1 000 000,00	
K-51/15	Breiband-Bøverdalen	300 000,00	
F-65/15	Oversiktstavle -Gjeisarøya	100 000,00	
Del-12/4-15	Byregionprogrammet fase-2	14 148,00	
Del-24/8	Cave-filmprod.	10 000,00	
Del-6/5-15	Jotunh.Fjellstue (kajakker)	10 000,00	
Del-23/9-15	Lom Skifestival	15 000,00	
K-17/14	Planstrategi-2014/2015	144 000,00	
DISPONIBELT PR. 31/12-2015		3 159 826,00	
		5 900 333,47	

Notar og revisjonsmelding

Attende til innholdslista

Notar og revisjonsmelding

		Avskr.gr. lag 01.01.15	Tilgang	Avgang	Avskr.gr. lag for året	%	Avskr. i kr.	Bokf.verdi 31.12.14	Bokf.verdi 31.12.15.
År	Henv.kto.								
<u>Helse</u>	2.2730								
Helseheim/Aldersh.	2.2730.001	87 370 672	302 509		87 370 672 2,0		1 747 413	59 301 388	57 856 484
Tannklinikk	2.2730.002	791 875			791 875 2,0		15 838	299 524	283 687
Tenarbust.	2.2730.003	1 229 996	256 565		1 229 996 2,0		24 600	780 563	1 012 528
Omsorgsbust. I	2.2730.004	5 222 809			5 222 809 2,0		104 456	3 545 438	3 440 982
Pu-bustader	2.2730.005	1 569 246			1 569 246 2,0		31 385	1 004 131	972 746
Omsorgsbust-Kulihaugen	2.2730.010	906 417			906 417 2,0		18 128	850 995	832 867
Omsorgsbust -Kroken	2.2730.007	5 589 416			5 589 416 2,0		111 788	4 471 328	4 359 540
Omsorgsbust. II	1997 2.2730.006	4 414 866			4 414 866 2,0		88 297	2 974 780	2 886 483
Utleigebust.vanskel.st.	2013 2.2730.011	13 344 945			13 344 945 2,0		266 899	13 225 875	12 958 976
Utleigebust.Gjeisar II	2015 2.2730.013		1 620 025		1 620 025 2,0		-	-	1 620 025
Utleige-Gamle banken	2.2730.014		2 101 776		2 101 776 2,0		-	-	2 101 776
Omsorgsb-Kvandalsvollh.	2.2730.008	674 228			674 228 2,0		13 485	568 748	555 263
Uphov gnr.70 bnr.130	2.2730.012	1 006 072			1 006 072 2,0		20 121	1 006 072	985 951
Garasje v/Helseheimen	2008 2.2730.015	597 640			597 640 2,0		11 953	536 262	524 309
Garasje-Ambulanse	2009 2.2730.009	1 308 902			1 308 902 2,0		26 178	1 202 759	1 176 581
Helse/sjukeheimområde	2004 2.2730.020	750 000			750 000		-	750 000	750 000
	Sum	124 777 084	4 280 875		128 498 885		2 480 541	90 517 863	92 318 197
Bustadfelt	2.2761				-				
Prestg.skogen	2.2761.001	1 412 100			1 412 100		-	1 412 100	1 412 100
Tronsonst./Nereggje	2.2761.007	4 192 044			4 192 044			4 192 044	4 192 044
Ulstad	2.2761.002	4 507 132			4 507 132		-	4 507 132	4 507 132
Andvordsjordet	2.2761.003	1 176 344			1 176 344		-	1 176 344	1 176 344
Odda/Leirmo	2.2761.004	431 426	10 238	421 189		-	431 426	421 189	
Frisvold skogen	2.2761.005	1 737 135	131 500	1 605 635		-	1 737 135	1 605 635	
Kroken	2005 2.2761.008	3 603 850			3 603 850		-	3 603 850	3 603 850
Kulihaugen	2.2761.009	605 700			605 700			605 700	605 700
Hamrom	2.2761.006	173 581			173 581		-	173 581	173 581
	Sum	17 839 312	0	141 738	17 697 575		-	17 839 312	17 697 575
Vassverk	2.2762								
Fossbergom	2.2762.001	11 376 999	2 298 438		11 376 999 4,0		455 080	7 726 966	9 570 324
Garmo	2.2762.002	4 649 080			4 649 080 4,0		185 963	1 610 737	1 424 774
Odda	2.2762.003	1 433 134			1 433 134 4,0		57 325	710 644	653 319
Galdesand	2.2762.004	1 257 823			1 257 823 4,0		50 313	554 993	504 680
Hamrom	2.2762.006	133 305			133 305 4,0		5 332	13 090	7 758
Øvergrenda ledn.nett	2.2762.005	13 485 585			13 485 585 4,0		539 423	6 342 843	5 803 420
	Sum	32 335 926	2 298 438		34 634 364		1 293 437	16 959 273	17 964 274

		Avskr.gr. lag 01.01.15	Tilgang	Avgang	Avskr.gr. lag for året	%	Avskr. i kr.	Bokf.verdi 31.12.14	Bokf.verdi 31.12.15.
År	Henv.kto.								
<u>Kloakkverk</u>	2.2763								
Fossbergom	2.2763.001	28 657 633			3 688 154		28 657 633 4,0	1 146 305	14 286 453
Garmo	2.2763.002	2 874 902			407 228		2 874 902 4,0	114 996	241 323
Odda	2.2763.003	1 839 366			317 466		1 839 366 4,0	73 575	565 742
Galdesand	2.2763.004	2 902 802					2 902 802 4,0	116 112	964 184
Nedf.ledn.Raubergrst.	2.2763.005	4 268 000					4 268 000 4,0	170 720	1 446 875
Øvergrenda ledn.nett	2.2763.006	1 829 182					1 829 182 4,0	73 167	812 434
Haugholet	2.2763.007	729 251					729 251 4,0	29 170	312 331
Sum		43 101 136			4 412 849		43 101 136	1 724 045	18 414 621
<u>Industrifelt</u>	2.2768								
Gjeisarhaugen	2.2768.001	243 655					243 655	-	243 655
Gjeisarøya	2.2768.002	3 257 751					3 257 751	-	3 257 751
Prestøya	2.2768.003	82 420					82 420	-	82 420
Ulstad- grunn	2.2768.004	87 250					87 250	-	87 250
Sum		3 671 076			0		3 671 076		3 671 076
<u>Vegar gater m.m.</u>	2.2769								
Lia bru	2.2769.001	819 172					819 172 2,5	20 479	547 778
Lom sentrum	2.2769.002	7 397 354					7 397 354		7 213 696
Gateljos	2.2769.050	314 828					314 828		314 828
Park./vegar-Loaromr.	2.2769.006				952 747				952 747
Ymse vegar	2003 2.2769.005	4 028 897			646 182		4 675 079		4 212 554
Sum		12 560 251			1 598 929		- 13 206 433	20 479	12 288 856
<u>Ymse bygg/og anlegg</u>	2.2799								
Kløvolden tomter	2.2799.005	200					200	-	200
A.Fosses tomt	2.2799.006	11 500					11 500	-	11 500
Losja	2.2799.007	382 370					382 370 2,0	7 647	263 665
Badepl.-Lia	2.2799.009	1					1	-	1
Badepl.-Mølla	2.2799.010	1					1	-	1

Note 31 Mindre/meir forbruk - investering

Bokført overforbruk kjem fram av desse postane:

Teneste	Beløp	Forklaring
3150 Avdr.tomtefest	-26 300,00	Ikkje budsjettert
3250 Salg av fast eigedom	-10 237,00	"
3530 Renseanlegg	99 468,73	"
3861 Utgard	232 807,70	Meireforbruk
3255 Utleigebygg	71 183,50	"
3558 Miljøstasjon	13 026,00	"
SUM	379 948,93	

Note 32 Oversikt over skatteinngangen

	2015	2014
Januar	5 615 024	5 635 473
Februar	1 119 921	1 160 953
Mars	7 070 900	6 912 324
April	1 234 075	1 282 070
Mai	7 602 009	7 444 007
Juni	354 875	665 952
Juli	5 731 297	5 357 181
August	1 260 879	522 076
September	7 448 069	8 022 453
Oktober	1 364 385	68 523
November	8 882 403	8 240 643
Desember	524 750	193 576
Totalt	48 208 586	45 505 231
<u>Av dette er</u>		
Naturresursskatt	2 214 916	2 187 900
Skatt på inntekt og formue	45 993 670	43 317 331

Note 33 Strykninger

Strykninger i driftsregnskapet :Driftsregnskapet er avsluttet med regnskapsmessig merforbruk/i balanse. For å komme frem til resultatet er følgende disposisjoner strøket i samsvar med regnskapsforskriften § 9.

Regnskapsmessig merforbruk før strykninger	kr 2 387 899
Redusert overføringer til investeringsregnskapet	kr -
Redusert avsetning til disposisjonsfond	kr 1 382 647
Redusert dekning av tidligere års merforbruk	kr -
Regnskapsmessig merforbruk etter strykninger	kr 1 005 252

Korrigeringer investeringsregnskapet: Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekkt beløp/i balanse etter gjennomførte korrigeringer i henhold til regnskapsforskriften § 9. Følgende korrigeringer er gjennomført.

Udekkt beløp før korrigeringer	kr 379 948
Redusert budsjetterte avsetninger	kr -
Økt budsjettert, ikke disponert bruk av ubundne avsetninger	kr -
Udekkt beløp etter korrigeringer	kr 379 948

Revisjonsmelding

Lom, 12. mai 2016
J.nr/ref.: 2016-86 InBr

Til kommunestyret i Lom,
Sognefjellsvegen 6,
2686 Lom.

MELDING FRÅ REVISOR 2015

Uttale om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Lom kommune som viser kr 158 506 171 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig meirforbruk på kr 1 005 251. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2015, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoен, og ein omtale av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar.

Administrasjonssjefen sitt ansvar for årsrekneskapen

Administrasjonssjefen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gjev ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneholder vesentleg feilinformasjon, korkje som følge av misleg framferd eller feil.

Revisor sine oppgåver og plikter

Vår oppgåve er å gje uttrykk for ei mening om denne årsrekneskapen på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneholder vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisor sitt skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneholder vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunen si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir ei dekkande framstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gje uttrykk for ei mening om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er formålstenlege, og om rekneskapsestimata som er utarbeidd av leiinga, er rimelege, og ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Postadr.	Hovudktr. Sel:	Avd.ktr. Lom:	Foretaksnr: 976 634 837 MVA
Sel rådhus 2670 Otta	Telefon: 61 70 07 00 Telefax: 61 70 07 01 Mobil: 90 73 17 84	61 21 73 00 61 21 73 01	Bankkonto: 2085.63.47576 E-mail: NGKpostmottak@sel.kommune.no

Egne notat

2

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er lagt fram i samsvar med lov og forskrifter og gjev i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Lom kommune per 31. desember 2015 og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoен i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

Utsegn om andre tilhøve*Konklusjon om budsjett*

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon

Kjell Petter Syvergaard
Revisor

Ingulf Brandsarbakk
Revisjonssjef

Magnar Kolden
Revisor.

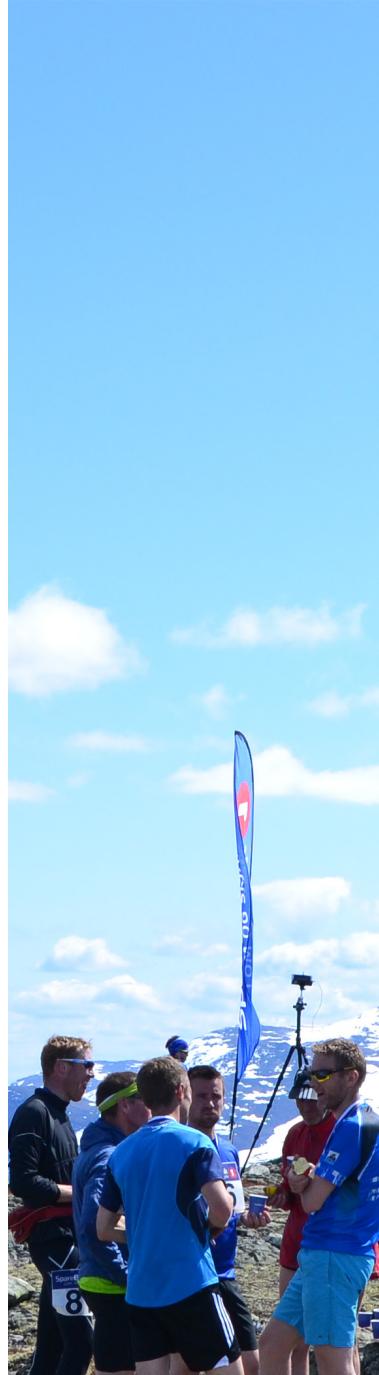
Kopi til: Kontrollutvalget
Formannskapet
Administrasjonssjefen

Lom
nasjonalparklandsby

foto: Geir Helge Marstein

Lom kommune
Sognefjellsvegen 6
2686 Lom
61 21 73 00
post@lom.kommune.no
lom.kommune.no